

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА
АКАДЕМІЯ»

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

“ВЧЕНІ НаУКМА”

Юрій Андрійович Мицик

Біобібліографічний
показчик

Київ
2000

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА
АКАДЕМІЯ»
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

Серія "ВЧЕНІ НаУКМА"

Юрій
Андрійович
Мицик

Бібліобліографічний
показчик

Видавничий
ДМ
"KM Academia"

Київ
•
2000

Редакційна колегія серії:

М. Т. Брик (голова),
В. С. Горський, В. П. Моренець,
В. О. Щербак, Т. О. Ярошенко,
Антонюк Н. Г. (секретар ради)

Мицик Юрій Андрійович:

Біобібліогр. покажч. / Укладач *Т. О. Патрушева*. — К.: Видавн. дім "КМ Academia", 2000. — 64 с. — (Сер.: "Вчені НаУКМА".)

У покажчику висвітлюються основні етапи життя, педагогічної, наукової, науково-організаційної діяльності доктора історичних наук, професора, священика Ю. Мицика, добре знаного в Україні й поза її межами фахівця та дослідника історичного минулого нашої країни.

Для науковців та всіх зацікавлених історичною наукою.

Життєвий і творчий шлях Юрія Андрійовича Мицика

Юрій Мицик має козацьке коріння і це визначило певною мірою його особисту долю як українського історика, бо його улюбленою темою наукової творчості є славна історія українського козацтва. Володимир Іванович Вернадський — найвидатніший природознавець XX століття — вважав, що родовід є проблемою генетики. Він особисто науково вивчив свій родовід по батьківській лінії — нащадки запорізького козака Івана Никифоровича Вернадського, по материнській лінії — вихідці з козацько-старшинського роду Константиновичів. В. І. Вернадський писав, що відчував зв'язок поколінь. Він палко любив Україну, багато зробив для неї доброго як вчений, як творець Всеукраїнської Академії наук і її перший президент.

В СРСР за настановою Леніна і Сталіна зв'язок поколінь силоміць переривали. Тоталітарна держава потребувала розколу пригнобленої нації, бо тоді легше утримувати її в покорі. Тому в такій державі позбавляли громадянських прав, навіть фізично знищували тільки за приналежність до певних станів (дворянство, буржуазія, духовенство, козацтво). Хоч Сталін проголосив, що "син за батька не відповідає", однак у той самий час наказав створити таку соціальну категорію як "діти ворогів народу", тобто жертв репресій 30-х років. Старших дітей теж репресували, а молодших — розміщували в дитбудинках, змінюючи прізвища, іноді й імена, робили з них "Іванов, не помнящих родства". Тому люди часто приховували своє походження, знищували документи, поступово забували своїх предків...

Ті страшні часи минули, а в незалежній Українській державі, сподіваємося, наука про родовід-генеалогію ніколи не загине. Серед громадян України дедалі більше поширюється інтерес до свого родоводу, бажання знайти і з'ясувати свої історичні корені. Приходить і розуміння того, що гени, закладені предками, відлунюються в душах наших сучасників...

Юрій Мицик давно цікавився історією свого роду, ставши істориком, розшукував усні й писемні джерела про нього, писав про своїх предків. Встановлено, що рід Мициків міцно переплетений з іншими родами: Кологривенків, Папенків, Верещаків. Цей рід був українським, козацьким. Вже в реєстрі Війська Запорозького 1649 р. числиться три Мицики, серед козаків одного з найдавніших козацьких полків — Канівського, в сотнях Михайлівської, Климівської та Ржищевської. У цьому ж реєстрі записані й Кологривенки, рід Папенків і Верещаків. Рід Верещаків — шляхетсько-козацький — був добре відомим у Речі Посполитій, мав там власний герб ("Лис"). Деякі з Верещаків брали активну участь у Національно-визвольній війні українського народу проти панування Речі Посполитої 1648—1658 років. Особливо відзначився Василь Верещака — розвідник Богдана Хмельниць-

кого, котрий служив покоевим слугою самого короля Яна-Казимира. Завдяки повідомленням Василя Верещаки гетьман Богдан Хмельницький і генеральний писар Іван Виговський дізнавалися про секрети королівського двору та агресивні плани польського війська. Викритий через необережність одного козацького дипломата, Василь Верещака був заарештований і засуджений до страти, але спромігся втекти з пруської фортеці Мальборк (де згодом були ув'язнені Іван Богун, Юрій Хмельницький (вже як архімандрит Гедсон), київський митрополит Йосиф Нелюбович-Тукальський та ін.).

У XVIII ст. в Лівобережній Гетьманщині Мицики належали до Остапівської сотні Миргородського полку. До складу цієї сотні входило й село Зубані, — рідне село родини Мицика по батьківській лінії. Це село позначене на картах Гійома Левасера Боплана, французького інженера, котрий тривалий час жив на Україні (1630—1647 рр.) і залишив безсмертний "Опис України", видрукуваний у Руані (Франція) 1650 р. Зубанівці-Мицики були козаками, цим пишалися, навіть певною мірою протиставляли себе колишнім кріпакам. Село було бідне, зате містилося у чарівній місцевості, в пониззі Хоролу, неподалік від впадіння цієї річки до Псла. Воно лежало у долині на лівому боці Хоролу, оточене з одного боку лісом "на горі", з іншого боку — буйними плавнями Хоролу і дубовими гаями. Тут завжди було багато риби, різного птаства. Тільки на початку 60-х рр. XX ст. після хрущовської меліорації вся краса була знищена (ліс вирубали ще раніше), а Хорол перетворився у невеликий і мілкий потік.

У кількох кілометрах від Зубанів, нижче по течії Хоролу, лежить село Турбаї. Його жителі — вільні козаки — повстали проти закріпачення Катериною II у 1789—1793 роках. Повстання, у якому брали участь і зубанівці, було придушене. Турбаївців вислали у безводні херсонські степи, але зубанівців залишили у спокої...

У 1919 р. діда Юрія — Семена Кологривенка (1899—1920) — насильно мобілізували денікінці. Оскільки він прекрасно грав на струнних інструментах, то його включили до оркестру. Під час евакуації врангелівців корабель, на якому був дід Юрія, затонув. Так загинув Семен Кологривенко, не встигнувши взяти шлюб з бабусею Юрія — Мицик Марією Гнатівною (9.VI. 1900 — 26.VI. 1984), не побачивши свого сина Андрія, який через це отримав прізвище не батька свого, а матері. На початку 20-х років М. Г. Мицик вийшла заміж за Степана Петровича Дзюбу (1890—1990) і від цього шлюбу народилося ще троє дітей. Пізніше сім'я купила клатик ґрунту на хуторі Лука, що у трьох кілометрах від Зубанів. Майже з усіх боків його оточували води Хоролу, луки і плавні. Саме тут щороку проводив літню тюру року Юрій Мицик і саме цей шматочок землі насамперед асоціюється в його уяві з Україною. Великий колись хутір зменшився наполовину після сталінської колективізації та штучного голодомору 1933 р. Чимало людських доль забрала і Друга світова війна. У 50-х роках в хуторі залишалося лише два десятки хат, у яких жили переважно старі люди (їхні діти й онуки переїхали до міста), а на початку 90-х років там мешкало лише дві сім'ї, нині — одна. У 1996 р. старі хати було знесено, а на їхньому місці лишилося звичайне поле...

Родове коріння Юрія по материнській лінії, від Віри Гаврилівни Гаржі, йде до запорізьких козаків, тягнеться і до жителів давньої молдавської

столиці — Ясс. Віра Гаврилівна народилася у селі Майорка, що лежить на правому боці Дніпра трохи нижче Січеслава — Дніпропетровська. Поруч ревіли дніпровські пороги: Сурський, Лоханський, Звонецький, стояла легендарна скеля Богатир. Тут-таки містилася знаменита Змієва печера, до кінця якої не вдавалося нікому дійти, навіть Дмитрові Яворницькому, видатному дослідникові історії запорозького козацтва. З цією печерою пов'язані численні легенди. Ще доревольційні дослідники вважали, що це саме та печера, з якою батько історії — Геродот пов'язував походження скіфів. За давньогрецькими міфами тут жила жінка-змія, до якої зайшов Геракл, здійснюючи свій черговий подвиг (пошуки кінського табуна). Від шлюбу Геракла та жінки-змії, як твердив Геродот, пішли родоначальники скіфів. Легенди пізнішого часу пов'язували цю печеру із Змієм-Гориничем та його дочкою... Тепер ця унікальна пам'ятка природи перебуває під водами Дніпра, що піднялися внаслідок зведення Дніпрельстану у 1932 р.

На землях, де стоїть Майорка, люди селилися споконвіку, про що свідчать археологічні пам'ятки часів палеоліту. Ці благословенні місця вельми цінувалися козаками. Ще у 1536 р. черкаські і канівські козаки повстали проти королівського старости В. Тишкевича та Яна Пенька, які намагалися забрати у козаків поріг з прилеглими землями, з рибними угіддями та бобровими гонами. Козаки в Черкасах і Каневі скинули королівську адміністрацію і створили свою. Однією з причин повстання була спроба королівських старост забрати у черкашан Звонецький поріг.

Через балку від села Майорка — село Волоське, виникнення якого пов'язано з подіями російсько-турецької війни 1768—1774 років. Запорозький флот під командуванням полковника Данила Третяка воював під Очаковим та Кінбурном. У жовтні 1770 р. запорожці вийшли на суходіл і захопили обози кримського хана Крим-Гірея. Разом з обозом до рук запорожців потрапив і ординський ясир, в тому числі і 673 молдавани, яких було взято у полон під Яссами. Козаки поселили цих людей на своїх землях. Так було засновано село Волоське (волохами тоді називали молдаван), де й нині живуть родичі по матері Юрія (Гаржі, Лепші, Мунтяни, Барневеки, Чабани та ін.).

Дід Юрія — Гаврило Сергійович Гаржа (1886—1956) — походив із селянської бідняцької родини, але пам'ятав про своє козацьке коріння. Глибоко віруюча людина, співак церковного хору, учасник Першої світової війни, батько восьми дітей Г. С. Гаржа був засланий на Північ Росії як одноосібник, що відмовився сплачувати потрійний несправедливий податок. Приречений на смерть, він дивом врятувався і повернувся додому¹. Цю добру і чуйну людину й досі пам'ятають, що засвідчили, наприклад, пошуки дніпропетровського журналіста М. П. Чабана.

Дуже важливим є те, що в родині батька й матері Юрія лунала співаюча українська мова, зберігалася пам'ять про козацьке походження предків, а головне — жила православна віра. Це не могло не вплинути на свідомість майбутнього українського історика і священика.

¹ Мищик Ю. З життя мого діда та його рідні // «Вільна думка», Дніпропетровськ. — № 8(21), липень 1993 р.

Юрій Мицик народився 30 грудня 1949 р. у Січеславі (Дніпропетровську) у робітничому районі "Фабрика", що біля залізничного депо (Дніпропетровський паровозоремонтний завод), неподалік залізничного вокзалу. Цей район, з його гамірливою і димною атмосферою, був надзвичайно контрастним до мальовничих Майорки та Луки, де проходили літні місяці — канікулярна пора майбутнього історика. Єдине, що нагадувало тут про козацтво, це могутній Дніпро. Вулиця Павлова (колишня Воронцова), на якій будинок № 6, у котрому жив майбутній історик зі своїми батьками, виходила через 300 метрів до Дніпра. Батьки наймали кімнату у старенької бабусі Євдокії Кузьмівни Железняк (1884—1965), яка стала рідною у сім'ї і виховувала хлопця. Любов і вдячність до неї Юрій зберіг на все життя. Росіянка з Лівенського повіту Курщини Євдокія Железняк була надзвичайно доброю і чесною людиною. Її чоловік і син померли ще до війни, рідня жила далеко і всю любов вона перенесла на чужих дітей, котрих любила як рідних... Саме вона навчила свого улюблення — малого Юрка читати книги ще у п'ятирічному віці, і він міг читати їх цілими днями. Особливо захоплювали його книжки з історії України. М. В. Гоголь і М. П. Старицький розкривали перед ним світ козацької минувшини. Батьківська любов до Шевченка та І. С. Нечуя-Левицького також передалася Юркові у спадок і теж будила любов до рідного краю. Бабуся Євдокія водила малого до церкви. Перші причастя у Благовіщенській церкві на так званій "Чечелівці" запам'яталися на все життя! Ходили вони й до історичного музею ім. Яворницького, експозиція якого, хоч і збідніла після більшовицьких реквізицій та чисток, справляла величезне враження на хлопця. Один з експонатів музею належав братові діда Семена — Юхимові Кологривенку (дід Семен був наймолодшим із 24-х (!) братів і сестер). Юхим — учасник повстання на броненосці "Потьомкін". Він передав Д. І. Яворницькому пляшку із дерев'яним відерцем у ній, зібране власноруч пінцетами та іншими інструментами. Ще химерніший експонат був зібраний іншим братом діда — теж Юхимом і зберігається у Київському історичному музеї.

У 1956—1966 роках Юрій Мицик вчився в середній невеликій російській школі № 83 м. Дніпропетровська, де вчилися діти переважно з робітничих сімей. Українських шкіл у зрусифікованому Дніпропетровську завжди було мало. Більшість вчителів Юрія Мицика широко любили дітей і свій предмет, давали якісні знання. Він вчився на "відмінно" та "добре", любив точні науки (математика, астрономія, фізика, хімія), цікавився палеонтологією, хоч у школі її не вивчали. Однак на першому місці завжди залишалася історія. У старших класах намір вступати на істфак визрів остаточно.

На шість, у Дніпропетровську в держуніверситеті тоді було відроджено спеціалізацію з історії на історико-філологічному факультеті. Це сталося у 1965 р. і було відголоском хрущовської "відлиги", бо у сталінські часи за вказівкою з Москви історичні факультети в університетах і педінститутах України було ліквідовано.

Водночас абітурієнти 1966 року відчули на собі наслідок невдалої шкільної реформи. Від "одинадцятирічки" повернулися до "десятирічки" і того року одночасно було здійснено два випуски: одинадцятикласників і десятикласників. Отже на спеціальність "історія" був дуже великий кон-

курс — 25 осіб на місце. Випускник десятирічки Юрій Мицик успішно витримав конкурс і став студентом стаціонару Дніпропетровського державного університету. Радість вступу була затьмарена великим горем — передчасною смертю батька (4 вересня 1966 року).

Під час археологічної практики у 1967 році на розкопках давньогрецького міста-держави Ольвії студент Мицик утвердився в намірі стати археологом. Потім з власної ініціативи приїздив працювати в експедицію до Ольвії у 1968 та 1970 роках, пізніше працював трохи в археологічній експедиції університету (1977, 1980), розкопуючи степові кургани, зберіг любов до археології і донині. Але вже наприкінці 1967 р. обставини склалися не на користь Мицика, стало ясно, що археологом у стінах Дніпропетровського університету йому не бути. Тоді вирішив шукати скарби не під землею, а в архівній тиші. До того ж писемне джерело набагато більше промовляло серцю і розуму, ніж матеріальні знахідки археологічних розкопок. Із сторінок архівних справ часто безпосередньо промовляли ті, що жили в далекому минулому. Дедалі більше тягло його в часи середньовіччя, особливо — в козацьку добу. Надзвичайно сильними були ще дитячі враження від фільмів "Олександр Невський" С. Ейзенштейна, "Хрестоносці" Є. Кавалеровича та перших французьких історичних фільмів на екранах СРСР: "Фанфан Тюльпан" з Жераром Філіппом у головній ролі й особливо — "Три мушкетери" за романом О. Дюма-батька, помножені на любов до української історії козацьких часів, вже тоді визначили коло майбутніх зацікавлень студента.

1968 рік сам Мицик вважає вирішальним, що визначив головні напрямки його життєвого і творчого шляху. Цього року він зустрівся із своєю майбутньою дружиною, тоді — студенткою політехнікуму — Лідією Миколаівною Олійник, наступного року вони побралися, тоді ж оформилося в загальних рисах його суспільно-політичне кредо, що сформувалося в атмосфері "празької весни" та дискусії навколо роману Олеся Гончара "Собор". Юрію Мицику пощастило, він уникнув переслідувань за участь у відстоюванні "Собору"². З 1968 року почало реалізовуватися прагнення бути істориком українського козацтва. З Божої волі на його життєвому шляху зустрівся його майбутній учитель — Микола Павлович Ковальський, видатний український вчений, прекрасний педагог, добра і чесна людина, яка фактично замінила йому рідного батька. М. П. Ковальський, тоді доцент, пізніше — доктор наук працював у 1967—1994 роках в Дніпропетровському університеті, він створив відому школу дослідників проблем джерелознавства та історіографії історії України доби феодалізму, підготував 25 кандидатів історичних наук, з яких шестеро стали докторами історичних наук. З 1994 р він — професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Слов'янської Академії наук, останні роки ХХ століття працює проректором з наукової роботи у Острозькій Академії (у рідному Острозі Рівненської обл.). Саме Микола Павлович був уважним і чуйним наставником Юрія Мицика при написанні ним курсових робіт, потім дипломної, врешті кандидатської дисертації.

² Мицик Ю. "Собор" і навколо "Собору" // Кур'єр Кривбасу. — 1998. — № 104. — С.102—109.

Спочатку Юрій Мицик написав курсову роботу з історії українсько-польських культурних зв'язків доби феодалізму, потім займався листуванням князя Андрія Курбського та царя Івана Грозного, ще деякими проблемами, але на IV курсі зрозумів, що в дніпропетровських умовах за повної відсутності архівів феодальної доби та найнеобхіднішої літератури треба знайти таку проблему, яку можна було б розв'язати без тривалих відряджень до інших міст.

У Миколи Павловича давно було бажання доручити комусь зайнятися дослідженням хроніки Феодосія Софоновича. Про неї згадував майже кожен підручник, але науково вона була майже не досліджена і нечисленні дані про неї часто мали суперечливий характер, інколи навіть були діаметрально протилежними. Тому на прохання студента дати йому "таку тему, де не ступала б нога дослідника", відповідь була дана негайно. Не тільки твір Феодосія Софоновича, а і його непересічна особистість зацікавили Юрія Мицика, коли він готував дипломну роботу. Вже влітку 1970 р. студент почав збирати матеріал для майбутньої дипломної роботи. Слід зазначити, що постать Феодосія Софоновича, ієромонаха, ігумена Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря у Києві у 1655—1677 рр., ректора Києво-Могилянської академії у середині XVII ст., видатного церковного діяча України сама по собі заслуговувала на увагу. Його основний твір — "Кройніка з літописців стародавніх" (1672—1673 рр.), що охоплював історію України з найдавніших часів до 1673 р. і висвітлював її на тлі історії Великого князівства Литовського та Польщі, був, як виявилось, центральним літописом в українській історіографії XVII ст. Чи міг уявити собі тоді молодий дослідник Юрій Мицик, що буде колись не тільки істориком, а й священником, викладачем у Києво-Могилянській академії і в Київській духовній академії, яка знаходиться на території Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря (нині відродженого), де колись був ігуменом Феодосій Софонович!

Підступитися до хроніки Софоновича було дуже важко. Вона тоді ще не була опублікованою, списки та редакції трьох її частин були розпорошені по різних архівосховищах Києва, Ленінграда (Петербурга), Москви і навіть Упсали (Швеція). Деякі з них були відкриті самим Ю. Мициком. Він замовляв мікрофілми, а працював над ними в Дніпропетровську. Найтяжче було із шведським списком першої частини хроніки — "Кройніки о Русі". Переклад написаного Мициком листа послали до Швеції, потім довелося листуватися з керівництвом з Державної бібліотеки СРСР ім. Леніна у Москві (тільки через неї дозволено було вступати в контакти з іноземними архівами і бібліотеками) врешті потрібний мікрофільм було роздано.

Довелося на ходу надолужувати вади освіти в радянському вузі, де було чимало "діаматів", "істматів", "наукового комунізму", але не було справді ґрунтовної підготовки спеціалістів. Хоча з палеографії і стояло "відмінно", але це були теоретичні знання. Треба було опановувати практичну палеографію, до того ж і російську, і латинську, і власне українську, а також оволодіти філігранознавством, текстологією, самотужки вчити польську мову тощо. Найскладніше було засвоїти методику наукового

дослідження і тут надзвичайно цінними були поради "шефа", як із симпатією називали Миколу Павловича його учні.

В цей час Юрій Мицик знову пережив велике горе. 6 березня 1970 р. внаслідок невдалої операції виразки шлунку померла його мати. Їй було всього 44 роки! Це була тяжка втрата для всієї родини. Семирічного брата Ігоря забрала до себе на хутір бабуся Марія. Хлопець закінчив сільську десятирічку, потім поступив на українське відділення філфаку ДДУ, нині успішно працює на освітянській ниві, директором однієї з дніпропетровських середніх шкіл.

Наступного, 1971 року в сім'ї Юрія Мицика відбулася радісна подія: народилася донька Інна. Молодій сім'ї матеріально було скрутно. Стипендії явно не вистачало. Довелося главі семейства приробляти вчителем у школі, нічим сторожем, вантажником... І все ж аспірантура була успішно завершена.

6 березня 1975 р. успішний захист кандидатської дисертації на тему «"Кройніка" Феодосія Софоновича як історичне джерело і пам'ятка української історіографії XVII століття» на Вченій (кваліфікаційній) раді Дніпропетровського університету. Опонентами виступили відомі українські науковці: професор Г. Ю. Гербильський (Львів) та кандидат історичних наук, доцент Я. Д. Ісаєвич (нині — академік). Провідна організація — Інститут історії АН України попередньо обговорювала дисертацію Мицика на спільному засіданні відділу історії України доби феодалізму та відділу джерелознавства, історіографії та допоміжних історичних дисциплін і визнала її першим спеціальним і комплексним дослідженням такого надзвичайно цінного джерела, яким є твір Ф. Софоновича. Було відзначено, що автор дисертації дослідив ряд складних проблем, насамперед простежив історію тексту, встановив співвідношення списків та редакцій, реконструював текст пам'ятки, максимально наближений до оригіналу, встановив коло джерел твору Софоновича, виявив оригінальні звістки, насамперед щодо історії Київської Русі, проаналізував історичну концепцію автора пам'ятки, котрий розвивав відому теорію вітчизняних літописців: "Галич — другий Київ" і вважав, що Україна литовської та козацької доби є логічним продовженням Київської та Галицько-Волинської держави, проаналізував зв'язки "Кройніки" з іншими пам'ятками вітчизняної та зарубіжної історіографії, встановив автора київського "Синопису": ним виявився економ Києво-Печерської лаври Пантелеймон Кохановський.

Вже паралельно з написанням дисертації Ю. Мицик розпочав розшукати і вивчати німецькі, польські хроніки, шоденники, мемуари, "летючі листки" — первісні газети тощо. Того ж 1975 р. він опублікував важливі статті, присвячені запискам про Україну німецького мандрівника XVII ст. Л. Мюллера, фундаментальній німецькій хроніці XVII ст. "Театр Європи", а також майже невідомий німецький друкований твір з історії слов'ян "Ціанея" (деякі розвідки були написані разом з М. П. Ковальським). Водночас молодий дослідник виявляє глибоке зацікавлення архівними джерелами з історії запорізьких земель...

З 1974 року Юрій Мицик вже працював викладачем на історичному факультеті Дніпропетровського університету на кафедрі загальної історії. Завідуючий кафедрою проф. А. С. Зав'ялов призначив Ю. А. Мицика

своїм заступником, а також відповідальним секретарем міжвузівського збірника "Питання німецької історії". Щодо лекційних курсів, то тут для Мицика виникли складності. Молодому викладачеві доручали читати вакантні курси, майже щороку міняли їх, тому за роки праці на кафедрі загальної історії Ю. Мицик прочитав майже всі лекційні курси по цій кафедрі: первісна історія, історія стародавнього світу, історія середніх віків, історія країн Азії та Африки (всіх періодів), історія південних та західних слов'ян, історія Англії, США та ін., а до того ще й спецкурси. Хоч це було відчутне навантаження, яке вимагало великих витрат енергії і часу, але водночас воно розширило творчий діапазон, дозволило розглядати історичні проблеми масштабно, дало можливість пов'язати історію України з історією інших країн і народів. Саме звідти бере свій початок зацікавленість Ю. Мицика історією Польщі (Речі Посполитої), тим більше, що курс історії південних та західних слов'ян читався ним практично кожного навчального року, як й історія Сходу, особливо Османської імперії. На початку 70-х років історик став членом КПРС. Цей суперечливий крок він пояснював згодом і тим, що мав тоді певні хибні ілюзії щодо КПРС, вивів, наприклад, у переваги колгоспного ладу над фермерським, а також тим, що без членства в КПРС перспектива стати істориком-професіоналом та ще в дніпропетровських умовах "батьківщини застою" була примарною. Однак, за власним спогадом, ставши членом КПРС, йому довелося виконувати чимало безглуздої роботи, яка забирала багато часу та енергії, постійно порушувала нормальний ритм життя, не кажучи вже про наукову працю. Писати статті і книги доводилося у вихідні, якщо, звичайно, не було чергового суботника чи недільника тощо, та під час відпусток. Такою була плата за науку багатьох вчених тодішньої пори, але особливо тяжко доводилося тим, хто хотів займатися історією України ще й козацької доби. У 1972 р. з посади першого секретаря ЦК КПУ було знято Петра Шелеста, на зміну якому поставили вірного брежнєвського слугу Володимира Щербицького. Тільки за один рік на Україні було, наприклад, закрито сім історичних щорічників, у чотирьох із них були великі статті Ю. Мицика, змінено проблематику "Українського історичного журналу", "Архівів України", переглянуто видавничі плани, тематику наукових досліджень. Наприклад, було заборонено видавати чотири томник Дмитра Яворницького — видатного дослідника історії запорозького козацтва. Цілий ряд науковців, особливо з числа тих, хто займався історією України козацької доби (зокрема й автора цих рядків) було звільнено з роботи без всяких підстав, їхні праці було заборонено друкувати, навіть посилатися на них. "Згори" постійно нагадували про неприпустимість "ідеалізації старовини", "князів та гетьманів", з підозрою дивилися на кожного, хто звертався до україністики. І це в той час, коли в Росії на всю потужність розгорталися дослідження російської історії саме цієї доби, коли виходила маса художніх книг з цієї проблематики, знімалися фільми, в яких апологізували Петра І та ін.

Після захисту кандидатської дисертації Юрій Мицик вирішив продовжувати дослідження проблеми джерелознавства та археографії. Постійний контакт з М. П. Ковальським, цінні поради істориків-літописознав-

ців: Ярослава Дзири, Миколи Улашика (цей відомий білоруський історик жив в останній період свого життя у Москві), Володимира Пашуто та ін. зміцнили його намір зайнятися саме українськими літописами. В поле зору, звичайно ж, потрапили класичні козацькі літописи Самовидця, Грабянки, Величка, а також було виявлено ряд нових, ще незнаних. Серед них — "Літописець" Дворецьких, складений у родинному колі київського полковника 50—60-х років XVIII ст. Василя Дворецького, літопис киянина Яна Бінвільського, літописи, написані визначними діячами Української Православної Церкви, київськими митрополитами кінця XVII — початку XVIII ст. Варлаамом Ясинським та Йоасафатом Кроковським, низка дрібних літописних пам'яток. Паралельно вивчалися пам'ятки зарубіжної історіографії, насамперед німецькі.

Вже тоді Юрій Мицик переконався, що публікація тексту джерела є справою надзвичайної ваги і дедалі більше захоплюється цією роботою, яку чимало хто з істориків недооцінює, вважає чорною. Щоправда, в брежнєвсько-сусловські часи можливість для публікацій джерел з історії України доби феодалізму були мізерними, тим більше в Дніпропетровську, однак і тоді, попри всі перешкоди, дещо вдавалося зробити. Тоді Дніпропетровський університет підлягав безпосередньо Міністерству вищої та середньої спеціальної освіти СРСР, поза Києвом. Це звичайно було негативним явищем, але як мовиться, "нет худа без добра", оскільки існували певні можливості для видання навчальних посібників, під виглядом яких друкувалися поважні дослідницькі праці. Хоча обсяг цих книг не повинен був перевищувати 5 друкованих аркушів, проте була можливість оприлюднення результатів наукового пошуку. Цим шляхом пішов і Ю. Мицик, котрий за 10 років (1978—1988) видав сім книжок у стінах ДДУ. Першою з них стала книжка "Украинские летописи XVII века" (Днепропетровск: ДГУ, 1978). Вперше за довгий час (ще з дореволюційної пори) було здійснено огляд українських літописів, причому, його було виконано на підставі глибокого самостійного вивчення як відомих, так і новознайдених автором пам'яток. В результаті було виявлено імена літописців, висвітлено взаємозв'язки між літописними пам'ятками і розмаїттям концепцій українських літописців.

Ця перша книжка Ю. Мицика була помічена, на неї були позитивні рецензії навіть за кордоном, врешті вона здобула перше місце на конкурсі молодих науковців та спеціалістів з суспільних наук на Україні 1980 р. Наступного року на аналогічному конкурсі, вже всесоюзного масштабу, за цю книгу Ю. Мицика номінували лауреатом. Молодий український науковець і педагог планував написати другу книгу ("Українські літописи XVIII ст."), було намічено програму видання українських літописів. Пізніше в журналі "Вопросы истории" (1985, № 10) Ю. Мицик разом із М. Ковальським видрукують цікаву статтю "Украинское летописание", в якій простежать головні закономірності розвитку українського літописання, приділять увагу основним пам'яткам. Але написати докторську дисертацію, присвячену українським літописам, не судилося. Коли у 1978 р. він поїхав до Координаційної ради історіографічних досліджень Інституту історії АН України для затвердження теми докторської дисертації, йому було

повідомлено, що буквально напередодні аналогічну тему затвердили за іншим дослідником і порекомендували змінити проблематику досліджень. До речі, та людина так і не захистила з цієї теми докторську дисертацію.

Розчарування не було тривалим. У 1978 р. групу молодих науковців з Дніпропетровського університету послали на наукове стажування в різні країни. Історикам про Захід не можна було й думати, а в межах так званого соціалістичного табору Ю. Мицик вибрав, звичайно, Польщу з її багатими зібраннями джерел, особливо архівних, з історії України. Наукове стажування проходило на кафедрі загальної історії нової та новітньої доби Ягелонського університету (Краків). Науковим керівником був відомий дослідник історії Польщі XVII—XX ст. професор Антоні Подраза, який і очолював згадану кафедру. Коли професор Подраза виїхав на кілька місяців у закордонну подорож, то його обов'язки як наукового керівника стажування Ю. Мицика взяв на себе професор Владислав Серчик, тоді проректор Ягелонського університету, відомий польський україніст, автор низки книг з історії українського козацтва.

Під час стажування Ю. Мицик познайомився з рядом відомих польських істориків та громадських діячів, серед яких передусім слід назвати тепер уже покійних професорів: Владислава Чаплинського (Вроцлав) та Адама Керстена (Варшава), котрі поруч із Збігневом Вуйціком (Варшава), з яким Ю. Мицик познайомився пізніше, та В. Серчиком вважаються найавторитетнішими знавцями в повоєнній Польщі історії Речі Посполитої, а також глибокими дослідниками історії козацтва. Дуже цікавою була зустріч з доцентом Володимиром Мокрим, що згодом був активним діячем "Солідарності", першим у повоєнній Польщі свідомим українцем, що став депутатом сейму. Варто згадати науковців — Стефана Величенка (Канада), Марека Маковського (Польща), які займалися історією України доби Хмельницького. Познайомився також і з Патрицією Грімстед-Кеннеді (США), відомою дослідницею Литовської метрики.

Десятимісячне стажування у Польщі (Краків, Варшава, Вроцлав) дозволило українському науковцеві Ю. Мицику провести широкомасштабні пошуки джерел з історії України XVI—XVIII ст. Особливо плідними з цього погляду були пошуки у Краківському держархіві, відділах рукописів Бібліотеки Польської Академії наук та Бібліотеки Чарторийських, Архіві Головному Актів Давніх у Варшаві, "Оссолінеумі" (Вроцлав) та інших. Було виявлено цілі пласти джерел з історії України, особливо військово-політичної історії XVII ст., знайдено унікальні пам'ятки, серед яких були й неznані досі документи українських гетьманів, передусім, Б. Хмельницького, І. Виговського, І. Мазепи, численні листи представників панівного класу Речі Посполитої, в якій описано важливі події в Україні. Найголовнішим результатом було встановлення основних фондів та архівосховищ Польщі, де зберігалися джерела з історії України.

Після повернення на Україну Ю. Мицик видав серію статей та книжок, у яких ділився результатами своїх пошуків. Вони послужили важливим дороговказом для істориків молодшої генерації, котрі потім проводили пошук в архівах Польщі: В. Брехуненко, С. Леп'явко, П. Кулаковський, В. Щербак та ін., котрі досліджували переважно історію України кінця

XVI—XVII ст., в першу чергу історію українського козацтва. Пізніше Ю. А. Мицик видав дві книги на цю тему в Дніпропетровську: "Анализ архивных источников по истории Украины XVI—XVII вв." (1984 р. разом з М. П. Ковальським) та "Анализ архивных источников по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг." (1988).

Ця сюжетна лінія й згодом активно розроблялася Ю. Мициком майже постійно. Він щедро ділився своїми знаннями про українські історичні джерела, зокрема, про козацькі матеріали в польських та інших архівах. Подав аналогічний огляд архівосховищ ФРН та окремих установ України, відділу рукописів Дніпропетровського історичного музею, розповідав про конкретні фонди, наприклад: Ф. 1230 Центрального державного історичного архіву України в Києві, де зберігаються мікрофільми та фотокопії документів з польських зібрань; дуже часто виступав на різноманітних краєзнавчих конференціях, де подавав зацікавленим огляд джерел з історії конкретного регіону України або населеного пункту, виявлених у польських архівосховищах.

Наукове стажування у Польщі дало можливість Ю. Мицику ще й побачити світ, приглянутися до життя сусіднього народу, доля якого так часто перетиналася з долею народу українського, саме в Польщі він зміг познайомитися з багатьма книгами, насамперед з українськими, котрі на батьківщині були заховані за сімома печатками у спецфондах. Прийшло усвідомлення тотальної кризи СРСР і неминучого здобуття незалежності самостійної Української держави. Врешті у Польщі можна було вільно ходити до храмів Божих, і пригасла в шкільні та студентські роки віра в Бога відродилася і зміцніла.

Після повернення із Польщі Ю. Мицик закінчив написання своєї нової книги й надрукував її: "Записки иностранцев как источник по истории Украины (вторая половина XVI — середина XVII вв.): Немецкие и австрийские источники. Ч. 1" (Днепропетровск, 1981). Досі німецькомовним джерелам з історії України було присвячено лише дослідження Дмитра Дорошенка, видане у Лейпцігу 1942 року. Ясно, що воно було недосяжне читачеві материкової України. Тепер же з'явилося нове узагальнююче дослідження, в якому визначалися найважливіші пам'ятки, що проливали світло на події української історії, оцінювалися їхні інформаційні можливості, ступінь вірогідності повідомлень.

Водночас було прийнято рішення присвятити докторську дисертацію джерелам з історії України доби Національно-визвольної війни українського народу 1648—1657 рр. Тоді за вимогою "Тез про возз'єднання України з Росією, схвалених ЦК КПРС" вимагалось всупереч історичній істині кінець Визвольної війни українського народу під проводом Богдана Хмельницького визначати 1654 роком. Стажування у Польщі дозволило виявити в архівах величезну кількість джерел, які сприяли значно повнішому та об'єктивнішому дослідженню цього доленосного періоду історії України.

Але Ю. Мицик поставив перед собою складніше завдання, зайнявшись аналізом всієї джерельної бази з історії Національно-визвольної війни, її класифікацією, систематизацією, визначенням місця і ролі кожної з категорій писемних джерел при науковій реконструкції історії Національно-

визвольної війни тощо. Водночас це давало можливість хронологічно продовжити дослідження М. П. Ковальського, який захистив докторську дисертацію з джерелознавства історії України 1569—1647 рр. Цей вибір було схвалено й відомими спеціалістами з історії України, насамперед Федором Павловичем Шевченком — доктором історичних наук, членом-кореспондентом АН України, загальноновизнаним авторитетом у галузі дослідження Національно-визвольної війни українського народу.

Ю. Мицик інтенсивно працював над дисертацією, та коли загострилося квартирне питання, він погодився очолити кафедру загальної історії в Запорізькому педінституті, оскільки там обіцяли надати житло протягом року. На жаль, дана обіцянка виявилася порожньою і Ю. Мицик повернувся через рік до "альма матер". Копітка робота над текстом дисертації просувалася до кінця, було здійснено досить тривалі поїздки до Києва, Львова, Ленінграда і Москви (використовувалися можливості архівно-музейної практики студентів, керівництво якою здійснював і Ю. Мицик). Слід підкреслити, що з початком горбачовської "перебудови" суспільно-політичний клімат в СРСР поліпшився, стало вільніше дихати і в Україні, поступово активізується дослідження забутої чи забороненої раніше проблематики. 1989 рік був кінцем володарювання Володимира Щербицького — сатрапа Москви, який прагнув не допустити ні "перебудови", ні "гласності". В цей період виникає "Товариство шанувальників української мови". Третім за хронологією (1988) обласним Товариством було дніпропетровське, якому вирішили надати ім'я Дмитра Яворницького. Серед ініціаторів руху за відродження української мови та культури був і Юрій Мицик, який відкрив установче зібрання майбутніх просвітян, а після створення Товариства протягом півріччя був заступником його голови — журналіста Сергія Довгаля. В цей час було проведено чимало громадських заходів, прочитано лекцій. Саме тоді особливу увагу Юрій Мицик присвятив безпосередньо козацтву, столиця якого — Запорізька Січ містилася переважно на землях сучасної Дніпропетровщини. Тоді в республіканських газетах, журналах починають з'являтися статті з цієї проблематики, до читачів доносять важливу інформацію про гетьманів України, кошових отаманів Запорозької Січі тощо. З'являються перевидання заборонених раніше творів М. Грушевського, А. Кашенка, Д. Яворницького та ін., виходять з друку і праці українських авторів з числа емігрантів та діаспори. Саме тут і прислужилися Ю. Мицику його великі знання з історії України козацької доби, висока дослідницька кваліфікація. Цілу низку його статей було видруковано на сторінках обласних газет ("Зоря", "Дніпровская панорама", "Днепр вечерний", "Прапор юності" та ін.); він часто виступав по радіо, у школах, студентських аудиторіях, виробничих колективах. Саме з його ініціативи дніпропетровське видавництво "Промінь" повернулося до видання книг з козацького минулого краю (після заборони книги В. Киценка "Хортиця в легендах і переказах", виданої "Променем" у 1972 р., видавництво не ризикувало продовжувати свою важливу ініціативу протягом 17 років). Тепер же, у 1989 р., було започатковано серію "Давно се діялось колись" і першою в ній була книга "Тієї слави козацької повік не забудем", написана Ю. Мициком у співавторстві з його аспірантом,

спеціалістом з військової історії Іваном Стороженком та колишнім його учнем по науково-дослідному семінару Сергієм Плохієм. Останній під керівництвом М. П. Ковальського написав кандидатську дисертацію, потім докторську, нині є канадським громадянином, працює в Канадійському інституті українських студій в Едмонтоні. Книга розійшлася миттєво і чимало жителів краю вперше довідалися про славу історію Січеславщини, яка починалася не з Катерини II, як твердила офіційна пропаганда, а за кілька століть перед тим, завдяки запорозьким козакам, котрі відстоювали цю землю перед ординськими загарбниками, заселяли та освоювали степи Центральної та Південної України.

Чи варто говорити, що така активна громадянська позиція Юрія Мицика була не до вподоби українофобам, в тому числі і в стінах Дніпропетровського університету. Мицику прозоро натякнули, зокрема, на можливі проблеми із захистом докторської дисертації. Але це не спинило дослідника, котрий ніколи не задовільнявся суто академічною наукою, котрий завжди прагнув донести знання про минуле своєї батьківщини, рідного краю до максимально широкого кола громадян України.

29 грудня 1989 року, на Вченій раді Інституту історії НАН України відбувся успішний захист докторської дисертації Юрія Мицика. Опоненти — відомі історики, професори В. Г. Сарбей (нині, на жаль, покійний), О. П. Пронштейн (Ростов-на-Дону), А. Л. Хорошкевич (Москва) дали високу оцінку представлений на захист дисертації Ю. Мицика, підкреслювали її ґрунтовність, практичну корисність для майбутніх дослідників, рекомендували видати її текст книжкою, що й було зроблено пізніше, у 1996 році. У 1990 році ВАК СРСР затвердив рішення Вченої ради Інституту історії про присвоєння Ю. Мицику наукового ступеня доктора історичних наук. Наприкінці того самого року він був обраний на посаду професора кафедри історії України, яка була створена в Дніпропетровському університеті в 1989 році. Ю. Мицик одразу ж перейшов працювати на нову кафедру, щоб врешті поєднати свої наукові і викладацькі інтереси.

26 березня 1992 року рішенням Вченої ради Дніпропетровського університету Ю. Мицику було присвоєно вчене звання професора. Отже, він був одним з останніх українських істориків, яких затверджувала ВАК СРСР, і одним з перших професорів уже незалежної Української держави (його атестат професора, виданий Міністерством освіти України, має порядковий номер 98).

Захист докторської дисертації (28.XII. 1989) майже збігся із сорокаріччям історика і став вагомим віхою у його житті. Відкрилися нові можливості, вільний науковий пошук... На початку 1991 року Юрій Мицик завдяки стипендії фірми "Фольксваген" чи не першим з дослідників України, що займалися козацькою проблематикою, дістав можливість наукового стажування у Німеччині. Перед тим у першій половині ХХ-го ст. там працювали тільки вчені-емігранти (Д. Дорошенко, Д. Олячин, О. Оглоблин), потім діяв важливий науковий осередок (Український Вільний Університет у Мюнхені), знову ж таки з числа емігрантів.

У західній частині ФРН (вже об'єднаної) Юрій Мицик працював у архівосховищах Кельна, Бремена, Мюнхена, Брауншвайга, Вольфенбютеля, Фульди, Гайдельберга, таким чином визначивши головні місця зберігання

джерел з історії України козацької доби. Найпотужнішим виявився пласт старонімецької преси XV — першої третини XVIII ст., що зберігається у Бременському "Прессафоршунг" — Інституті дослідження німецької преси. Тут знаходиться близько тисячі томів ксерокопій та фотокопій німецьких газет, що виходили і за межами власне Німеччини (Австрія, Швейцарія, Прибалтика тощо), причому майже в кожному номері газети чи "лєтучого листка" була інформація про Україну. Досить сказати, що в одній швейцарській газеті 1680 року ним було виявлено повідомлення про одруження сина кошового атамана Івана Сірка з дочкою колишнього гетьмана Лівобережної України Івана Брюховецького.

Під час стажування, яке проходило на базі Кельнського університету (в інституті східноєвропейської історії) під керівництвом вченого-слависта із світовим ім'ям, швейцарця, професора Андреаса Каппелера, Юрій Мицик встановив творчі контакти також і з іншими відомими спеціалістами. Особливо корисними були зустрічі з професором Теодором Мацьківим, одним з найповажніших українських емігрантських істориків, автором ряду цінних праць, присвячених добі Хмельницького та добі Мазепи. Під час перебування в ФРН Ю. Мицику вдалося домогтися стипендії фонду імені Петра Ячика (Канада), завдяки чому після стажування в Німеччині майже півроку було проведено в архівах Польщі.

Досліджуючи скарби української історії, виявлені ним ще у 1978—1979 рр., Ю. Мицик особливу увагу приділяє пошукові джерел доби "Руїна". У Кракові його застала радісна звістка про проголошення незалежної Української держави!

Після повернення на Батьківщину Юрій Мицик очолив відкрите перед цим Дніпропетровське відділення Інституту української археографії НАН України, замінивши на цій посаді свого вчителя М. П. Ковальського. Тут розгортається інтенсивна робота по виданню джерел з історії України, насамперед українського козацтва. Сам Юрій Мицик в цей час підготував до друку разом з В. Кравченком "Кройніку" Феодосія Софоновича, написавши також вступ і коментарі до тексту пам'ятки. Він широко публікує документи з історії Національно-визвольної війни, зокрема, універсали і листи гетьманів України (Б. Хмельницький, І. Виговський, І. Мазепа та ін.), які вже самі по собі засвідчують потужні державні традиції Козацької України; видає тексти або уривки з текстів українських літописів, іноземних хронік тощо.

Діапазон наукового пошуку Юрія Мицика в цей час значно розширюється. Він досліджує історію України та джерела до неї, починаючи від доби Київської Русі і завершуючи XX століттям. Так, його увагу привертають до себе кореспонденти Дмитра Яворницького та Михайла Грушевського, серед яких бачимо, наприклад, Василя Біднова, Василя Гілярівського, Миколу Міхновського, Панаса Саксаганського, Олену Пчілку та інших видатних діячів української культури і науки. Пам'ятаючи, що від штучного голодомору 1933 р. померли його прадід та прабабуся і ще чотири члени родини, він вже у 1976 р. таємно збирав спогади очевидців про голодомор, під час перебування одним з перших у Дніпропетровську став публікувати ці матеріали. Відтоді, за допомогою студентів Дніпропетровськ-

кого університету, він зібрав близько 200 анкет свідків голодомору, з яких опублікував уже кілька десятків. Коли впала тоталітарна влада, Юрій Андрійович одним із перших став публікувати донедавна глибоко засекречені документи Дніпропетровського партархіву (нині — у складі облдержархіву). Серед них були і сенсаційні документи про діяльність УПА на теренах Дніпропетровська та Дніпропетровської області, про висланих на Східну Україну жителів західноукраїнських земель, що опинилися у складі Польщі (операція "Вісла") і т.д. Вчений посилено займається східними джерелами до історії України, друкує листи кримських ханів, турецьких султанів. У кримськотатарській газеті "Достлук" публікуються його переклади знаменитого опису Криму турецького мандрівника і мемуариста XVII ст. Евлії Челебі.

Велику увагу він приділяє також історії місцевого краю. Саме в цей час група членів "Просвіти" на чолі з письменником Ярославом Тринчуком починає видавати газету "Вільна думка" (1992—1994 рр.). Юрій Мицик увійшов до редколегії цієї важливої газети і використав її сторінки для публікації статей з минулого краю. Тут же друкувалися і його публіцистичні статті, спрямовані на захист української мови й культури, проти російських великодержавних шовіністів, "новоросів", апологетів комуністичної системи тощо. Хоча "Вільна думка" через економічні труднощі припинила своє існування, зате у Кривому Розі вперше в його історії став виходити журнал "Кур'єр Кривбасу" (головний редактор Григорій Гусейнов), і Юрій Мицик став активно друкувати на його сторінках історико-краєзнавчі та публіцистичні матеріали. Надає свої сторінки для публікації різноманітних матеріалів і журнал "Київська старовина". Завдяки своїм статтям у цих часописах Юрій Мицик був визнаний автором року "Київської старовини" (1992 р.) та "Кур'єру Кривбасу" (два роки підряд 1993—1994 рр.).

Паралельно триває підготовка книг у серії "Давно се діялось колись" у співавторстві з І. Стороженком, С. Плохієм, В. Степанковим (нині доктор історичних наук, професор Кам'янець-Подільського педінституту). Важливою подією стала публікація книги "Як козаки воювали" (у співавторстві з І. Стороженком та С. Плохієм). Вона вийшла саме до 500-річчя запорозького козацтва, що святкувалося у 1990—1992. Автори яскраво висвітили історію запорозького козацтва у відносно невеликому, гарно оформленому томику, внісши туди результати власного наукового пошуку. Перше видання швидко зникло з полиць, а потім книгу перевидали, за цю книжку автори були удостоєні премії ім. Яворницького, яка тільки-но була встановлена.

Продовженням цієї ж теми стала книга Ю. Мицика "Козацький край" (Дніпропетровськ, 1997 р.), у якій автор сказав своє слово і про кольори козацьких прапорів, і про перших козацьких гетьманів, виклав свою, добре аргументовану точку зору про виникнення міста, що його нині називають Дніпропетровськом. Було доведено, що початок міста припадає на 1635 рік, коли була заснована фортеця Кодак. У 1994 р. Ю. Мицик здобув стипендію ім. Стефана Баторія (Польща) і чергове піврічне стажування (тепер на базі Варшавського Університету) сприяло новим знахідкам в

архівах. У 1995 році за видання Хроніки Софоновича і циклу праць 1990—1995 рр. його було удостоєно премії центру ім. Петра Яцика (Канада).

Історико-краєзнавча тематика знайшла в особі Юрія Мицика свого вірного адепта. Разом із І. Стороженком вони взялися досліджувати битви українських військ під проводом Богдана Хмельницького, а також вивчали інші сюжети козацької історії, пов'язані з тією чи іншою місцевістю України. Так було написано низку книг, у яких простежувалася історія Жовтоводської, Корсунської, Пилявицької битв, козацька історія Дніпропетровська, Черкас, Хмельницької області. Після появи цих важливих книжок видавництво "Промінь" змінило свою назву на "Січ".

Згодом з'явилися інші книжки Юрія Мицика, інколи у співавторстві, присвячені козацтву: "Канів козацький", "Корсунщина козацька" та ін., його статті також розкривають козацьку історію, охоплюючи великі регіони Черкащини, Чернігівщини, Поділля та Волині.

Він досліджує і публікує зарубіжні джерела з історії України XVI—XVII ст., зокрема "Театр Європи", "Хроніку Європейської Сарматії" (1611) О. Гваньїні, анонімну "Віршовану хроніку" (1682 р.) та ін. Склалися міцні творчі контакти з чернігівським науковим осередком, де плідно працюють О. Коваленко, О. Павленко, В. Дятлов, С. Леп'явко та ін., виходить поважний журнал "Сіверянський літопис". Саме на його сторінках, практично з номера в номер, Ю. Мицик здійснює фронтальну публікацію джерел з історії Сіверської України XVI—XVIII ст., насамперед листів та універсалів гетьманів України. Так було видано (в трьох подачах) понад 40 документів Івана Мазепи, вийшли друком універсали Виговського, І. Скоропадського, Д. Многогрішного та ін., листи видатних діячів УПЦ на Чернігівщині (Лазар Баранович та ін.). Було встановлено чимало важливих фактів з історії козацької Чернігівщини, наприклад, те, що мати гетьмана Пилипа Орлика (з роду Малаховських) мала своє коріння саме на Чернігівщині. Побачили світ три великих подачі джерел з історії Національно-визвольної війни українського народу 1648–1657 рр. на Чернігівщині, подаються публікації листів сіверян до М. Грушевського, причому, до цієї роботи Ю. Мицик залучив ряд студентів Національного університету "Києво-Могилянська академія" та Київської духовної академії УПЦ Київського Патріархату. Аналогічні творчі контакти було встановлено з творчим колективом Корсуня, де завдяки зусиллям директора місцевого історико-культурного заповідника П. Я. Степенькіної став видаватися журнал "Корсунський часопис". У всіх семи його томах, які вийшли на сьогодні, є статті і публікації документів Ю. Мицика, в яких проливається світло на визначні події в історії не тільки цього регіону, а й усієї України. Досить вказати на статтю, яка на документальній основі (знайденому Ю. Мициком унікальному листі Петра Конашевича-Сагайдачного) встановлює перебування в Стеблеві та інших околицях Корсуня цього славнозвісного козацького гетьмана.

Юрій Мицик налагоджує контакти з науковцями сусіднього з Дніпропетровськом Запоріжжя. Вони розпочалися із зв'язків з історико-культурним заповідником на о. Хортиця (наприкінці 80-х — поч. 90-х рр. ним керував колишній учень Ю. Мицика — В. Кириченко); спільними зусиллями

було організовано ряд конференцій, голос Ю. Мицика долучився до інших голосів прогресивної української громадськості, яка відстоювала заповідник від знищення будівництвом мосту, домогалася реконструкції Січі в Хортицькому заповіднику. В наш час у Запоріжжі створено важливий науковий осередок на чолі з професором Ф. Г. Турченком та доцентом А. Бойко (на базі Запорізького державного університету), активно діють культурний центр "Хортиця", "Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького" тощо, виходять фундаментальні щорічники "Південна Україна", серія "Старожитності Південної України". Ю. Мицик бере безпосередню участь у діяльності цих товариств, входить до редколегії "Південної України", виступає редактором, рецензентом або опонентом наукових праць запорізьких науковців, видає ряд цінних і великих за обсягом статей та публікацій з історії запорізького козацтва XVII—XVIII ст. У зв'язку з переїздом на Волинь вчителя і наставника Ю. Мицика — М. П. Ковальського активізувалися контакти з волинськими науковцями. Тільки в останній рік у співавторстві з В. Цибульським (Рівне) було видано збірку документів "Волинь у роки Визвольної війни українського народу середини XVII століття" (Рівне, 1999). На підході власна брошура Ю. Мицика "Остеріг в роки Національно-визвольної війни 1648—1657 рр.". Не випадково його обрали почесним членом товариства краєзнавців Волині. Дуже часто Ю. Мицик бере участь у різноманітних конференціях, що регулярно проводяться як у столиці, так і в різних регіональних центрах України, ділиться із науковцями та краєзнавцями результатами своїх наукових досліджень. Він часто виступає і на поважних міжнародних форумах істориків. Зокрема, брав участь у всіх чотирьох Конгресах Міжнародної асоціації українців (на IV конгресі керував роботою трьох секцій), Міжнародному славістичному конгресі "Іван Франко і світова культура" (1986), Міжнародній орієнталістичній конференції "Україна і Османська імперія XV—XVIII ст." (1991), міжнародних конференціях "Рим-IV", присвячених питанням історії країн колишньої Речі Посполитої (у Любліні 1991 р., Кам'яниці-Подільському 1993 р., Гродно 1995 р.). Важливими віхами у творчій біографії історика стали міжнародні конференції та симпозиуми, що проводилися в Урбіно (Італія) у 1989 р. ("Рецепція середньовіччя у Польщі, Україні, Росії у XVII—XVIII ст."), Фульді (ФРН) у 1991 р., присвячені новим тенденціям у висвітленні минулого у тодішній радянській історіографії, Варшаві (Польща) у 1996 р., присвячений 400-річчю Берестейської унії, у Копенгагені (Данія) у 1999 р. ("Євреї в Україні: вибір шляху"), читання лекцій у різних містах Канади (1999) тощо.

В останнє десятиріччя Ю. Мицик наполегливо реалізує програму створення фундаментальної серії "Український Дипломатарій XVI—XVIII ст." — зібрання документації гетьманів України і кошових отаманів Запорозької Січі, козацької старшини в цілому. Опубліковано документи практично всіх гетьманів України, у вигляді знаних статей вийшло зібрання листів Івана Сірка (у співавторстві зі своєю ученицею та аспіранткою Мариною Кравець, яка нині займається науковою діяльністю в Канаді). Тим самим унаочнюється багатий державотворчий досвід козацької України, заповнюється штучна прогалина. Такого роду археографічні дипломатарії у

зарубіжних країнах (Німеччина, Угорщина, Польща та ін.) існують ще з XVIII ст., в Україні ж раніше советським урядом і партійними органами не дозволялося здійснити подібні видання. Юрій Мицик є членом редколегії довгоочікуваної серії "Архів Коша Нової Запорізької Січі. Корпус документів 1734—1755" (т. 1), Ю. Мицик разом з П. Соханем написав передмову до другого тому цього археографічного видання. Одночасно він починає реалізацію програми "Кримський Дипломатарій", куди мали б увійти документи кримських ханів XV—XVIII ст., а також програми "Український Православний Дипломатарій" — зібрання документації київських митрополитів, єпископів України.

Маючи справу із документами видатних діячів Української Держави, Української Православної Церкви, Ю. Мицик не міг не приділити увагу цим персоналіям, не звернутися до їхніх біографій. Це є дуже важливим, особливо коли згадати про пануючий донедавна вульгарно-соціологічний марксистсько-ленінський підхід до історії СРСР. Оголошуючи рушієм історії народні маси, компартійні ідеологи не бачили і не хотіли бачити того, що маса не є безлікою, що вона складається з особистостей. В соціалістичній системі СРСР, у якій людина була нічим, вносилися "за дужки", історія України допускалася в мізерній мірі, до того ж була безіменною та знеособленою. Особливо ретельно викреслювалися з української історії ті її діячі, котрі боролися за незалежну Українську державу, насамперед ті, хто виступав при цьому проти Російської колоніальної імперії. Враховуючи все це, Ю. Мицик з особливою наполегливістю досліджував біографії таких видатних діячів України як Іван Виговський, Павло Яненко-Хмельницький, Іван Мазепа, Тиміш Носач, Іван Сірко, Ілля Голота. Вже в першому томі колективної монографії "Полководці Війська Запорозького. Історичні портрети" (К., 1998 р.) із 29 біографічних нарисів перу Ю. Мицика належить 11, зокрема біографії Й. Глуха, М. Зеленського, М. Кривоноса, І. Куцевича-Миньківського, Л. Мозирі, П. Шумейка, Г. Яцкевича, С. Мужилівського та ін. Видані ним також біографії Юрія Хмельницького, Самійла Кішки, Михайла Дорошенка, Якова Нероди (Бородавки), Петра Конашевича (Сагайдачного) та ряду інших гетьманів. Одночасно публікує біографії київських митрополитів XVII ст. (Йов Борецький, св. Петро Могила, Сильвестр Косів, Дионисій Балабан, Йосиф Нелюбович-Тукальський, Гедеон Четвертинський) та деяких інших діячів УПЦ (Мелетій Смотрицький, Антоній Винницький).

Ряд статей присвячено аналізу політичної та історичної думки України XVI—XX ст., державотворчій програмі Богдана Хмельницького, епістолярній спадщині М. Грушевського та Д. Яворницького, історії українсько-польських, українсько-молдавських, українсько-єврейських, українсько-німецьких політичних та культурних зв'язків. Вчений дедалі більшу увагу приділяє історії Османської імперії та Кримського ханства, придунайських держав. Деякі його статті, наприклад: "Женские письма XVI—XVII вв.", видрукована у кримськотатарському часописі "Достлук" у травні 1991 р., різко змінюють деякі стереотипні уявлення. На противагу поширеним поглядам про культурну відсталість кримських татар Ю. Мицик засвідчує, що не тільки кримські хани, а й ханші листувалися з королями Речі Поспо-

литої, Франції (з Генріхом III Валуа) та ін. Деякі статті взагалі торкаються незнаних аспектів не тільки історії, а й точних наук. Так, разом із російськими науковцями В. А. Лойшею та Л. Н. Поповим (Томськ) український дослідник написав геофізичну розвідку про сонячну активність та її періодичність. Останнім часом деякі публікації Ю. Мицика виявляють виразне тяжіння до політології, і не випадково, він є членом редколегії журналу "Розбудова держави", його коментарі та виступи з політологічних питань можна почути по Українському радіо, на радіостанціях "Україна", "Свобода", "Бі-Бі-Сі", у нього беруть інтерв'ю радіожурналісти з Фінляндії, Польщі, Англії.

Варто підкреслити, що останнім часом Ю. Мицик дедалі більшу увагу приділяє історії Української Православної Церкви та сектознавству. Вже опубліковані його статті, у яких гостро критикуються "новомодні" релігійні течії, особливо тоталітарні секти. Це можна прочитати в статтях, надрукованих передусім у газеті "Наша віра", "Голос Православ'я". Автор виступає проти реріхівщини ("Агні-Йога", "Жива етика"), РУНВіри, "івановщини"; розвінчує "войовничо-безбожницьку" педагогіку А. Макаренка... Все це є не випадковим і потребує детальнішої розповіді...

Ю. Мицик виріс у православній сім'ї, однак з початком шкільних років через сумнозвісну атеїстичну систему виховання став досить байдужим до Церкви і тільки згодом став повертатися до істинного шляху. Особливо велике значення мали під цим кутом зору довготривалі стажування вченого у Польщі (1978—79, 1991 та 1994 рр.) та ФРН (1991 р.). Там відбувся відчутний перелом у настроях вченого, в чиєму серці ожила віра в Бога. Він став активним членом релігійної громади тодішньої УАПЦ, виступав як експерт на суді на підтримку справедливих вимог цієї громади повернути їй Спасо-Преображенський Собор у Дніпропетровську. Приходить усвідомлення того, що знань з богослов'я, історії УПЦ замало, визріває намір навчатися у Духовній семінарії. Життя прискорило розвиток подій. Єпископ Дніпропетровський, Запорізький і Богородський Адріан (нині він архієпископ Дніпропетровський, Криворізький і Богородський) познайомився з ученим, запропонував йому висвятитися у священники. Як засвідчив сам історик у своїх дещо пізніших газетних інтерв'ю, він планував реалізувати цей намір у віддаленій перспективі, але наведені єпископом Адріаном слова Христа зі Святого Євангелія: "Жнива великі, а жати нема кому", покінчили із сумнівами. Разом із єпископом Адріаном він вирушив до підмосковного Ногінська (дореволюційна назва — Богородськ), який тоді був найважливішою твердинею УПЦ Київського Патріархату в Росії (у 1996 році російський ОМОН жорстоко побив віруючих Київського Патріархату, захопив Богоявленський храм з комплексом будівель навколо нього, зокрема, й духовне училище ім. св. Петра Могили, передав його Російській Православній Церкві).

Саме у Богоявленському соборі у жовтні 1994 року Юрія Мицика було висвячено дияконом, а потім — священником. Характерно, що висвята у диякони (перехід у духовний стан) припала саме на Покрову Присвятої Богородиці — дуже шановане на Січі свято (навіть головна церква на Січі була названа Покровською). Після повернення до Дніпропетровська

о. Юрій Мицик був призначений секретарем Дніпропетровської єпархії. Це був тяжкий період в історії єпархії. Буквально все доводилося починати з нуля, долати спротив колишньої компартійної номенклатури. Однак, о.Юрій Мицик гідно працював на благо Церкви і цілком заслужено Патріарх Філарет своїм указом призначив його протоієреєм. Секретар єпархії о. Юрій Мицик брав участь у Соборі УПЦ Київського Патріархату, котрий обрав митрополита Філарета Патріархом Київським і всієї Руси-України на місце покійного Патріарха Володимира (жовтень 1996 р.). Брав участь о. Юрій Мицик і в заходах УПЦ Київського Патріархату по канонізації Київського митрополита Петра Могили. Про нього Ю. Мицик неодноразово писав, публікував невідомі раніше документи і листи святого.

Те, що вчений-історик став священником, стало певною сенсацією у Дніпропетровську. Більшість людей із розумінням і симпатією поставилися до такого вчинку, однак керівництво ДДУ, шовіністи-великодержавники, стали чинити на роботі всілякі перепони, про що о.Юрій Мицик пізніше розповів на сторінках газети "Українське слово". В кулуарах Дніпропетровського університету поширювалась думка, що "нам попы и националисты не нужны". На цей час припадають значні скорочення в системі НАН України, було ліквідовано, незважаючи на успішну працю, і Дніпропетровське відділення інституту української археографії та джерелознавства ім. Грушевського НАН України. Довелося шукати іншого місця роботи.

У травні 1996 року архієпископ Адріан проводив у Ногінську (Богородську) міжнародну конференцію, присвячену св. Петрові Могилі. Там зустрілися о. Юрій Мицик і президент Національного університету "Киево-Могилянська академія" В. Брюховецький (вони познайомилися в українській фундації ім св.Володимира у Кракові ще влітку 1994 року). В. Брюховецький запропонував о.Юрію взяти участь у конкурсі на заміщення вакантної посади завідувача кафедри історії НаУКМА, що й було зроблено. Успішно пройшовши цей конкурс, о. Юрій з 19 серпня 1996 року став жити і працювати у Києві. З липня 1997 року кафедру історії було об'єднано з кафедрою політології, і нині о. Юрій Мицик завідує вже об'єднаною кафедрою історії та політології НаУКМА. Він водночас працює завідувачем відділу пам'яток княжої та козацької доби в Інституті української археографії та джерелознавства ім. Михайла Грушевського НАН України, став членом Вченої Ради Інституту релігієзнавства НАН України, певний час був членом експертної комісії ВАК України. О. Юрій Мицик у Київській духовній академії УПЦ Київського Патріархату викладає історію Української Православної Церкви (з вересня 1997 р.), керує окремими дипломними роботами і навіть кандидатськими дисертаціями майбутніх священників. У липні 1999 р. захистили кандидатські дисертації і стали докторами богослов'я одразу три випускники КДА, науковим керівником яких був о. Юрій Мицик.

У січні 1997 р. о. Юрій Мицик став першим настоятелем відродженого Благовіщенського храму при Києво-Могилянській академії. Через кілька місяців він передав настоятельство ієромонахові Богдану (Петухову), однак продовжує служіння в Благовіщенському храмі. В особі о.Юрія Мицика по суті відродилася старовинна традиція Києво-Могилянської акаде-

мії минулих століть, коли в одній особі поєднувалися і священник, і історик. Сам по собі Благовіщенський храм, який був заснований у 30-х рр. XVIII ст., а закритий у 1920 р. більшовиками, є унікальним уже тому, що протягом 180 років він служив домашньою церквою для спудеїв Києво-Могилянської Академії. Тут вчилися, молилися і служили майбутні священники, диякони, науковці, котрі потім розтікалися по всій Російській імперії і далеко за її межами. Тут молилися двоє святих (св. Іоасафат Білгородський та Інокентій Іркутський), Григорій Сковорода, Михайло Ломоносов, співав Артем Ведель, диригував Олександр Кошиць...

Ще під час роботи в Дніпропетровському університеті вчений брав участь у написанні узагальнюючих праць: "Історія міст і сіл Української РСР" (Дніпропетровська область); "Днепропетровскому государственному университету — 70 лет" (Днепропетровск, 1988). Юрій Мицик підтримував ініціативу тодішнього декана істфаку Дніпропетровського університету, професора А. М. Черненка про написання підручника з історії України для технічних вузів. Це було ще до здобуття незалежності Українською державою, коли надзвичайно гостро відчувався брак підручників з історії України, особливо для вузів. Такий підручник було швидко створено і його перша частина, написана Ю. Мициком у співавторстві з М. Ковальським (перу Ю. Мицика належить виклад історії України з давніх часів до 1569 р. і висвітлення 1648—1654 рр.). На жаль, вихід підручника у світ затримався, і він вийшов лише 1993 р. дуже малим тиражем.

Після переїзду до Києва о. Юрій Мицик став активним членом комісії Мінісвіти України по підручниках та посібниках з історії для середньої школи, членом журі громадської Ліги меценатів, яка проводить всеукраїнські конкурси на кращий підручник з історії України. Він веде наполегливу боротьбу за збереження курсу "Історія України" в школах і вузах України, який антиукраїнські сили під різними претекстами силкуються різко скоротити і навіть знищити. У зв'язку з цим було написано кілька важливих статей, насамперед на сторінках "Народної газети". О. Юрій Мицик виступає і як відповідальний редактор та рецензент низки підручників та посібників з історії. Зокрема, він був відповідальним редактором підручника з історії для 5-го класу, написаного В. Власовим та О. Данилевською, що здобув першу премію на конкурсі Ліги меценатів, а також посібника та підручника з історії України для 8-го класу, написаних В. Власовим тощо.

О. Юрію Мицику належить вагоме місце в документальному серіалі "Невідома Україна" (понад 100 фільмів). Він був консультантом блоку фільмів з історії козацької доби (понад 10 фільмів) і особисто консультував 5 фільмів, брав участь як науковий консультант фільму про Переяславську раду 1654 р. (режисер Світлана Сопронюк) і навіть знявся у ньому. Консультував також наступний фільм С. Сопронюк, присвячений Ю. Хмельницькому.

Важливою рисою характеру о. Юрія Мицика є глибоке тяжіння до громадської роботи. Він був і залишається активним діячем "Просвіти", входив до керівництва Дніпропетровської обласної організації Конгресу української інтелігенції, близько трьох років (1993—1996 рр.) очолював Дніпропетровське обласне відділення "Фонду культури", завжди вболівав за

збереження пам'яток старовини. Разом з іншими науковцями він домігся збереження від остаточного руйнування решток фортеці Кодак. Свого часу він активно займався футболом та іншими видами спорту, двічі був чемпіоном Дніпропетровська з футболу серед юнаків, нагороджений дипломами лауреата конкурсів художньої самодіяльності, був капітаном команди КВВ викладачів істфаку Дніпропетровського університету у 70—80-х роках.

Після переїзду до Києва о.Юрій Мицик разом з директором Музею Гетьманів у Києві Галиною Яровою став ініціатором створення "Гетьманської вітальні" при цьому музеї— своєрідного історико-культурологічного клубу. У стінах музею регулярно відбуваються зустрічі істориків, письменників, митців, дискусії на історичні теми, насамперед з історії козацтва. Тут народжується чимало важливих ініціатив. Так, о. Юрій Мицик разом із своїм колишнім студентом, нині кандидатом історичних наук Володимиром Кривошеєю та іншими ентузіастами створив "Українське родовідне товариство" (поки що тільки на рівні столиці), яке має досліджувати історію українських шляхетських та козацьких родів.

На своєму життєвому шляху о. Юрій Мицик завжди мав надійну підтримку дружини Лідії, з котрою щасливо прожив уже понад 30 років. Він має доньку Інну, яка також стала істориком, працює в музеї, досліджує творчість Д. Яворницького та його друзів з числа художників, насамперед О. Сластьона; має і трирічного онука Михайла.

Ще у 1990 році він став членом Українського історичного товариства, у 1992 створив дніпропетровський осередок цього товариства, який і очолював до 1997 року. У 1999 він започатковує осередок УІТ при Національному Університеті "Києво-Могилянська академія", де вже проведено читання, присвячені 100-річчю від дня народження видатного українського історика Олександра Оглоблина. Ю. Мицик є членом редколегії ряду поважних наукових видань: "Український історик", "Пам'ять століть", "Південна Україна", "Сіверянський літопис", "Розбудова держави", "Український архіографічний щорічник" та ін.

Своє п'ятдесятиріччя Юрій Андрійович Мицик зустрічає виданням близько двох десятків книг, публікацією понад 350 наукових і понад 300 газетних статей; він продовжує активну наукову і викладацьку діяльність, здійснює керівництво аспірантами. На черзі — реалізація нових важливих науково-дослідницьких планів...

Олена Апанович,
кандидат історичних наук,
лауреат Національної премії ім. Т. Шевченка,
лауреат Наукової нагороди Фондації Омеляна і Тетяни Антоновичів.

Від укладача

Цей бібліографічний покажчик є продовженням серії видань "Вчені НаУКМА", започаткованої у 1999 р., та виданий до 50-річчя від дня народження доктора історичних наук, професора, завідувача кафедрою історії та політології Києво-Могилянської академії, священника Юрія Мицика.

Праця складається зі вступної статті О. М. Апанович, де докладно розповідається про життєвий і творчий шлях Юрія Андрійовича, починаючи з молодих років до його становлення як вченого-історика, та двох основних розділів: "Матеріали до біографії та бібліографії" і "Хронологія друкованих праць".

До I розділу увійшли матеріали про наукову, педагогічну роботу Юрія Андрійовича, а також бібліографія його праць.

II розділ "Хронологічний покажчик друкованих праць", на побажання Юрія Андрійовича, починається з опису кандидатської та докторської дисертацій і продовжується за хронологією друкованих праць (з 1970 р. до 1999 р.). У межах кожного року вони розташовані в такій послідовності: на початку року подані ґрунтовні наукові праці (якщо вони є в даному році), а далі в загальному алфавіті назв наукові публікації, статті, методичні розробки (окремі видання), матеріали виступів на наукових з'їздах, конференціях, видання іноземними мовами. До покажчика включено також праці, в яких Юрій Андрійович Мицик був укладачем, упорядником, рецензентом, редактором, перекладачем, автором передмови або післямови. Їх розміщено в кінці алфавіту в певній послідовності та з відповідними позначками: "Уклад.:", "Упоряд.:", "Рец.:", "Рец.:... на кн." (рецензія на окреме видання), "Ред.:", "Пер.:", "Передм.:", "Післям.:". При відсутності самотійної назви передмови або рецензії у квадратних дужках зазначено відповідно [Передмова], [Рецензія]. Рецензії на видання Юрія Андрійовича Мицика подано в об'єднаному бібліографічному описі за хронологією. Якщо певні праці видруковано у різних номерах чи випусках часописів, газет, щорічників і т. д., то бібліографічний опис джерела подано один раз з подальшим вживанням позначки "Там само" або "Те саме", якщо одна й та сама робота надрукована у різних джерелах.

Праці, не переглянуті *de visu*, позначено астериксом.

Матеріал описано згідно з Державними стандартами України. Відбір матеріалу закінчено у листопаді 1999 р.

Довідковий апарат включає: "Від укладача", "Вступна стаття О. М. Апанович", "Основні дати життя і діяльності", "Імений покажчик".

Сподіваємося, що ця праця стане у нагоді викладачам, студентам і всім, хто цікавиться славним історичним минулим нашої України.

Юрій Андрійович Мицик: **основні дати життя і діяльності**

- 30 грудня 1949 р.** — народився у м. Дніпропетровську.
- 1956—1966 рр.** — навчання у середній школі № 83 м. Дніпропетровська.
- 1966—1971 рр.** — навчання на історичному відділенні історико-філологічного факультету Дніпропетровського державного університету.
- 1971—1974 рр.** — навчання в аспірантурі Дніпропетровського державного університету.
- 1974—1976 рр.** — викладач кафедри історії Дніпропетровського державного університету.
- 1975 р.** — захист кандидатської дисертації на тему: "Кройника" Феодосія Софоновича як історичне джерело і пам'ятка української історіографії XVII століття".
- 1976—1977 рр.** — старший викладач Дніпропетровського державного університету.
- 1977—1980 рр.** — доцент кафедри загальної історії Дніпропетровського державного університету.
- 1978—1979 рр.** — наукове стажування у Ягелонському університеті, м. Краків, Польща.
- 1980—1981 рр.** — завідувач кафедри загальної історії Запорізького педагогічного інституту.
- 1980 р.** — перше місце на конкурсі молодих науковців і спеціалістів з суспільних наук в Україні за книжку "Украинские летописи XVII века" (Днепропетровск, 1978).
- 1981 р.** — лауреат всесоюзного конкурсу молодих вчених за книжку "Украинские летописи XVII века" (Днепропетровск, 1978).
- 1981—1985 рр.** — доцент кафедри загальної історії Дніпропетровського державного університету.
- 1985—1987 рр.** — старший науковий співробітник кафедри загальної історії Дніпропетровського державного університету.
- 1987—1990 рр.** — доцент кафедри загальної історії, а з травня 1989 року — доцент кафедри історії України Дніпропетровського державного університету.
- 1989 р.** — захист докторської дисертації на тему: "Джерела з історії Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр.".
- Червень-липень 1989 р.** — участь у науковій конференції в Урбіно, Італія.
- 1990 р.** — ВАК СРСР затвердив рішення Вченої Ради Інституту історії про присвоєння Ю. А. Мицику наукового ступеня доктора історичних наук.

- 1990—1992 р.** — професор кафедри історії України Дніпропетровського державного університету.
- Січень—квітень 1991 р.** — наукове стажування у Кельнському університеті, ФРН.
- Квітень—вересень 1991 р.** — наукове стажування у Польській Академії Наук, Варшава.
- 26 березня 1992 р.** — рішенням Вченої Ради Дніпропетровського державного університету присвоєно вчене звання професора.
- 1992—1994 рр.** — за ряд історико-краєзнавчих та публіцистичних матеріалів визнаний автором року часописів "Київська старовина" (1992 р.) та "Кур'єр Кривбасу" (1993—1994 рр.).
- 1992—1996 р.** — завідувач відділом Дніпропетровського відділення Інституту української археографії НАН України.
- Березень—серпень 1994 р.** — наукове стажування у Варшавському університеті, Польща.
- 1994 р.** — у Богоявленському соборі м. Ногінська Московської області Ю. Мицика було висвячено дияконом, а потім — священником, та призначено секретарем Дніпропетровської єпархії УПЦ Київського Патріархату.
- Квітень 1995 р.** — перемога на конкурсі освітньої фундації ім. Петра Яценка за видання "Феодосій Софонович. Хроніка з літописців стародавніх" (К., 1992) та циклу праць 1990—1995 рр.
- Жовтень 1995 р.** — участь у Соборі УПЦ Київського Патріархату.
- У серпні 1996 р.** — призначений завідувачем кафедри історії, а з 1997 р. донині - об'єднаної кафедри історії та політології НаУКМА.
- Жовтень 1996 р.** — участь у Соборі УПЦ Київського Патріархату з канонізації Київського митрополита Петра Могили.
- Січень — травень 1997 р.** — перший настоятель відродженого Благовіщенського храму при Києво-Могилянській академії.
- Жовтень—грудень 1999 р.** — наукове стажування в Канадійському інституті українських студій в Альбертському університеті в Едмонтоні (Канада).
- 29 грудня 1999 р.** — присвоєно звання "Почесний член Всеукраїнської спілки краєзнавців".

Матеріали до біографії та бібліографії Юрія Андрійовича Мищика

1. [Бібліографія праць Ю. А. Мищика присвячена укр. козацтву] // Тої слави козацької повік не забудем: (До 500-річчя українського козацтва): Рек. бібліогр. покажч. / М-во культ. України; Уклад. В. Лой.— К., 1992.— С. 17, 19, 24, 34.
2. Вибрана бібліографія праць Юрія Мищика з історії Січеславщини (Дніпропетровщини) // Січеславщина: краєзн. альм. / Ред. Г. Швидько; Всеукр. спілка краєзн.; Дніпропетр. обл. б-ка.— Вип. 1.— Д., 1997.— С. 66—75.
3. Мыщык Юрій Андреевич // Говорят выпускники университета. Воспоминания. Размышления. Пожелания / К 75-летию Днепропетр. гос. ун-та.— Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1993.— С. 61—62.
4. Представляємо членів редколегії // Вільна думка.— 1993.— [Б. ч.] лип.— № 7. [Коротка біогр. довідка].
5. Чабан М. Світогляд має бути науковим: [Про наук. діяльність докт. іст. наук, проф. Ю. Мищика] // Зоря.— Д., 1992.— 3 груд.
6. Чабан М. Успішні пошуки вченого // Кур'єр Кривбасу.— 1994.— № 13.— С. 22—23.
7. [Юрій Мищик. Біографічна довідка] // Січеславщина: краєзн. альм. / Ред. Г. Швидько; Всеукр. спілка краєзн.; Дніпропетр. обл. б-ка.— Вип. 1.— Д., 1997.— С. 66—67.

**Хронологічний показник
друкованих праць
Юрія Андрійовича Мицика**

1975

8. "Кройника" *Феодосия Софоновича* как исторический источник и памятник украинской историографии XVII века: Автореф. дис. ... канд. ист. наук / Днепропетр. гос. ун-т им. 300-летия воссоединения Украины с Россией.— Днепропетровск, 1975.— 23 с.

1988

9. Источники по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг.: Автореф. дис. ... д-ра ист. наук / АН УССР. Ин-т ист.— К., 1988.— 32 с.

1970

10 — 11. * Ленинская периодизация печати русского революционного движения в XIX веке // В. И. Ленин и общественные науки: Сб. студ. науч. работ / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1970.

1972

12. Влияние "Кройники" *Феодосия Софоновича* на киевский "Синописис" // Некоторые проблемы отечественной историографии и источниковедения: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1972.— С. 129—136.

1973

13. "Кройника о початку и назвиску Литвы" *Феодосия Софоновича* и ее источники // Некоторые вопросы социально-экономической и политической истории Украинской ССР: Сб. науч. тр.— Вып. 4 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1973.— С. 158—167.

14. "Кройника" *Феодосия Софоновича* в історичній літературі // Історіографічні дослідження в Українській РСР: Зб. наук. пр.— К., 1973.— С. 127—141.

1974

15. "Кройника о земле Польской" *Ф. Софоновича* как источник по истории народно-освободительных движений XVII в. в Восточной Европе" // Вопросы рабочего и национально-освободительного движения: Сб. науч. пр.— Вып. 1 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1974.— С. 164—169.

1975

16. * Вопросы изучения "Кройники" *Феодосия Софоновича* в историографии и источниковедении // Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1975.— С. 76—92.

17. Немецкое историческое сочинение "Theatrum Europaеum" об освободительном движении украинского народа в первой половине XVII века / Н. Ковальский, Ю. Мыцык // Вопросы рабочего и национально-освободительного движения: Сб. науч. тр.— Вып. 2 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1975.— С. 120—135.

18. Сведения Л. Мюллера как источник по истории освободительной борьбы украинского народа во второй половине XVI ст. // Вопросы рабочего и национально-освободительного движения: Сб. науч. тр.— Вып. 2 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1975.— С. 109—119.

19. * "Суапеае" — немецкое сочинение конца XVII в. и его сведения по истории славян / *Н. Ковальский, Ю. Мыцык* // Вопросы германской истории и историографии: Сб. науч. тр.— Вып. 3 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1975.— С. 137—146.

20. * Рец.: [Рецензия] // Вопросы германской истории и историографии: Сб. науч. тр.— Вып. 3.— Днепропетровск, 1975.— С. 150—152.— Рец. на кн.: *Кулінич І.* Перша на німецькій землі.— К.: Наук. думка, 1975.— 302 с. Див. також № 8.

1976

21. К вопросу о достоверности источников "Истории Российской" *В. Татищева* ("Кройника" *Ф. Софоновича* "История Российская") // Некоторые вопросы отечественной историографии и источниковедения: Сб. науч. тр.— Вып. 3 / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1976.— С. 31—34.

22. * К вопросу об украинско-немецких связях в области исторической мысли XVII—XVIII вв. / *Г. Грабянко, С. Величко, Ю. Мыцык* // Вопросы германской истории и историографии: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1976.— С. 142—146.

23. * *Рейнгольд Гейденштейн* и его сведения об освободительной борьбе украинского народа во второй половине XVI века / *Н. Ковальский, Ю. Мыцык* // Там само.— С. 124—141.

1977

24. Войсковое / *Ю. Мыцык, П. Пузыренко* // История городов и сел Украинской ССР. Днепропетр. обл.— К., 1977.— С. 665—696: ил., фото.

25. Использование архивных документов XVII—XVIII веков при написании курсовых и дипломных работ краеведческого характера на заочном факультете // Вопросы совершенствования вечернего и заочного обучения: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1977.— С. 102—109.

26. * Как составлять библиографический указатель / *Н. Ковальский, Ю. Мыцык*.— Днепропетровск, 1977.

27. *Феодосій Софонович* — видатний представник історичної думки XVII ст. [300-річчя від дня смерті] // Укр. іст. журн.— 1977.— № 12.— С. 113—115.

28. * Рец.: [Рецензия] // Вопросы германской истории и историографии: Сб. науч. тр.— Вып. 5.— Днепропетровск, 1977.— С. 150—152.— Рец. на кн.: *Забарко В.* Классовая борьба и международная рабочая помощь.— К.: Наук. думка, 1975.— 302 с.

29. Рец.: [Рецензия] // Кур'єр Кривбасу.— 1977.— № 79/80. С. 171—172.— Рец. на кн.: *Семенко Ю.* Тички.— Л.: Червона калина, 1996.— 316 с.

30. Рец.: [Рецензия] // Укр. іст. журн.— 1997.— № 5.— С. 152—155.— Рец. на кн.: *Щербак В.* Формування козацького стану в Україні (друга половина XV — середина XVII ст.) — К.: Наук. думка, 1997.— 230 с.

1978

31. Украинские летописи XVII века.— Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1978.— 87 с.

Рец.: *Suszko H.* [Рецензия] // Acta universitatis wratislaviensis.— № 389. Slavica wratislaviensis.— № XXII.— Wrocław, 1982.— S. 108—114.

32. Вопросы публикации текста "Кройники" *Феодосия Софоновича* // Анализ публикаций источников по отечественной истории: Сб. науч. тр. Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1978.— С. 58—74.

33. История Литвы в освещении украинского хрониста XVII века // Материалы межресп. науч. конф. по источниковедению и историографии народов прибалт. республик Советского Союза, г. Вильнюс, окт. 1978 г. — Вильнюс, 1978. — С. 66—71.

34. Малоизвестный немецкий источник по истории освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Исследования по истории русско-германских отношений: Сб. науч. тр. — Вып. 6 / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1978. — С. 155—164.

35. * Методическая разработка к изучению хронологии / Н. Ковальский, Ю. Мызык. — Днепропетровск, 1978.

36. Украинские краткие летописцы конца XVII — начала XVIII века // Некоторые проблемы отечественной историографии и источниковедения: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1978. — С. 34—41.

1979

37. "Кройника о землі Польской" Ф. Софоновича про визвольну війну українського народу 1648—1654 рр. і воз'єднання України з Росією // Укр. іст. журн. — 1979. — № 6. — С. 116—123.

38. Немецкая брошюра XVII века о совместной борьбе славянских народов против татарско-турецкой агрессии в период Хотинской войны 1621 года // Историография русско-германских отношений нового и новейшего времени: Сб. науч. тр. — Вып. 7 / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1979. — С. 146—154.

1980

39. До питання про авторство "Книги о побойі Мамая" // Укр. іст. журн. — 1980. — № 9. — С. 106—108.

40. Короткий опис Малоросії // Українська радянська енциклопедія: У 12 т. — К., 1980. — Т. 5. — С. 424.

41. Немецкая печатная реляция 1648 г. об освободительной войне украинского народа 1648—1654 гг. // Вопросы германской истории. Историографические проблемы германской истории в новое и новейшее время: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1980. — С. 135—153.

42. Новые документы Б. Хмельницкого об антифеодальной борьбе народных масс на Украине и социальной политике гетманской администрации в период Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Актуальные проблемы аграрной истории: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1980. — С. 175—185.

43. * Хронология: Методические указания по хронологии в новейшей истории. — Днепропетровск, 1980.

44. * Цінна історико-літературна пам'ятка XVII століття // Всесвіт. — 1980. — № 10. — С. 201—202.

1981

45. Записки иностранцев как источник по истории Украины (вторая половина XVI — середина XVII вв.): Немецкие и австрийские источники. Ч. 1. — Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1981. — 75 с.

Рец.: *Иеромонах Павел* [Рецензия] // Духовна культура. — София, 1983. — Година LXIII, кн. 4. — С. 31—32; Рец.: *Suszo H.* [Рецензия] // *Slavica Wratislaviensia*. — № XXIII. — Wrocław, 1985. — S. 131—134.

46. Немецкие "летучие листки" об освободительной войне украинского народа 1648—1654 гг. // Вопросы германской истории. Классовая борьба и социальные движения нового и новейшего времени: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1981. — С. 144—156.

47. Перша згадка про гайдамаків // Укр. іст. журн.— 1981.— № 10.— С. 126—128.

1982

48. Відображення деяких подій з історії Києва в літописі *Яна Бінвілського* // Укр. іст. журн.— 1982.— № 2.— С. 73—76.

49. Джерела до вивчення історії антифеодальної та визвольної боротьби українського народу в першій половині XVII ст. у фондах архівів та бібліотек ПНР // Арх. України.— 1982.— № 3.— С. 63—65.

50. * История Освободительной войны украинского народа 1648—1654 годов в освещении немецкой хроники "Театр Европы" // Вопросы германской истории. Русско-германские отношения нового и новейшего времени: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1982.— С. 145—158.

51. Історико-географічний опис України у творі італійського гуманіста XVI ст. *Джованні Ботеро* // Історичні дослідження: Сер. Вітчизняна історія.— Вип. 8.— К., 1982.— С. 29—33.

52. * Історія Київської Русі у висвітленні українського хроніста XVII ст. *Феодосія Софоновича* // Київська Русь. Культура традиції.— К., 1982.— С. 103—109.

53. * Невідомі листи *М. Л. Кропивницького* та *П. К. Саксаганського* // Українська драматургія і театр в сім'ї братніх культур.— Кіровоград, 1982.— С. 56—58.

54. * Три неизвестных письма *Богдана Хмельницкого* Адаму Киселю 1649 г. // Сов. арх.— 1982.— № 4.— С. 45—47.

55. Украинский историко-политический трактат 1669 года как памятник публицистики // Актуальные историографические проблемы отечественной истории XVII—XVIII столетий: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1982.— С. 84—101.

1983

56. Анализ источников по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг.— Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1983.— 81 с.— Рец.: *Степанков В.* [Рецензия] // Арх. України.— 1985.— № 4.— С. 72—73.

57. Из истории совместной борьбы славянских народов против турецких завоевателей в XVII в. // Формирование и развитие исторических связей и сотрудничества братских социалистических стран: Тезисы докл. и сообщ. республик. научн. конф., г. Львов, 28—30 сент., 1983 г.— Львов, 1983.— С. 218—219.

58. Краткие польские летописи середины второй половины XVII века как источник по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 годов // Историографические и источниковедческие проблемы отечественной истории. Источники по социально-экономической истории России и Украины XVII—XIX вв.: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1983.— С. 27—35.

59. * Методические указания к изучению хронологии стран Азии и Африки / *Ю. Мыцык, Л. Тутик, И. Дорохова*.— Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1983.

60. * На плідному полі науки // За передову науку.— Д., 1983.— № 18.

61. "Під городом Корсунем..." (З історії пісні про Корсунську перемогу) // Жовтень.— 1983.— № 7.— С. 100—102.

62. Самара — река дружбы // Днепр. правда.— Д., 1983.— 11 янв.

1984

63. Анализ архивных источников по истории Украины XVI—XVII вв. / *Н. Ковальский, Ю. Мыцык*.— Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1984.— 83 с.

Рец.: *Suszek H.* [Рецензія] / *Slavica wratislaviensia.* — N XXIII. — Wrocław, 1985. — S. 117—120; *Автократов В. И.* [Рецензія] // Сов. арх. — 1986. — № 2. — С. 84—86; *Степанков В. С.* [Рецензія] // Арх. України. — 1990. — № 5. — С. 76—78.

64. * "Літописец" Дворецких — памятник українського літописання XVII в. // Літописи и хроники. — М., 1984. — С. 219—234.

65. Методические указания к изучению курса "Источниковедение истории СССР" / *Н. Ковальский, Ю. Мыцык.* — Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1984. — 68 с.

66. Методические указания к практическим занятиям по курсу историографии истории СССР с древнейших времен до XVIII века / *А. Болебрух, Ю. Мыцык, Н. Ковальский, П. Мохначева.* — Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1984. — 60 с.

67. * Методические указания по подготовке к семинарским занятиям по истории стран Азии и Африки. / *В. Калашников, Ю. Мыцык, С. Плохий.* — Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1984.

68. Невідомий лист *Тимофія Хмельницького* // Укр. іст. журн. — 1984. — № 1. — С. 128—130.

69. Нові дані про події Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. у Чернігові (за матеріалами архівів ПНР) // Тези доп. 3-ої республік. наук. конф. з іст. краєзн. — К., 1984. — С. 221—222. [Без дати проведення].

70. Новое исследование украинского летописания XVII—XVIII веков // Историографические и источниковедческие проблемы отечественной истории. Историография освободительного движения и общественной мысли России и Украины: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1984. — С. 98—104.

71. О двух немецких "летучих листовках" XVII в. // Вопросы германской истории. Анализ источников и их использование: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1984. — С. 136—145.

1985 *

73. Документи Дніпропетровського історичного музею як джерело до вивчення історії Росії та України XVII-XVIII ст. // Арх. України. — 1985. — № 5. — С. 58—61.

74. Записки немецкого офицера о Хотинской войне 1621 г. как исторический источник // Вопросы германской истории. Русско-германские связи и отношения нового и новейшего времени: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1985. — С. 122—135.

75. Історико-географічний опис Поділля у творах французького художника XVIII ст. *Ж. — А. Мюнца* // Тези доп. 7-ої Поділ. іст.-краєзнав. конф.: Секція історії дожовтн. періоду. — Кам'янець-Поділ., 1985. — С. 55—56. [Без дати пров. конф.].

76. Нові дані з історії Чернігівщини XVII ст. (За матеріалами архівосховищ ПНР) // Тези доп. 1-ої Чернігів. обл. наук. конф. з іст. краєзн., м. Чернігів, груд. 1985 р. — Чернігів, 1985. — С. 52—54.

77. О формуляре универсалов, приказов сподвижников Богдана Хмельницкого // Историографические и источниковедческие проблемы отечественной истории. Актуальные проблемы источниковедения и специальных исторических дисциплин: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т. — Днепропетровск, 1985. — С. 107—113.

78. * Полум'яний революціонер // Зоря. — Д., 1985. — 20 жовт.

79. Советская историография русско-украинских политических связей периода Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Вопросы развития историографических исследований в свете решений XXVI сессии КПСС: Материалы Всесоюз. науч. конф., г. Днепропетровск, 10—12 окт., 1984 г. — Днепропетровск, 1985. — С. 152—153.

80. Украинские летописи / Н. Ковальский, Ю. Мыцык // Вопр. истории.— 1985.— № 10.— С. 81—94.

81. * У світлі німецької хроніки / Ю. Мицик, І. Свешніков // Жовтень.— 1985.— № 7.

82. Ще одна Роксолана // Там само.— № 3.— С. 135—136.

83. Пер.: Шледер Й.-Г. Театр Європи / Пер. з нім. Ю. Мицика // Там само.— № 7.— С. 83—91.— [Про події Визвольної війни укр. народу 1648—1654 рр. Фрагм. іст. хроніки].

84. * Передм.: [Передмова] // Большевицские листовки в Днепропетровском историческом музее 1898—1923: Каталог.— М., 1985.

85. Післям.: У світлі німецької хроніки / Ю. Мицик, І. Свешніков // Жовтень.— 1985.— № 7.— С. 83—90.

1986

86. Анализ отечественных источников по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Н. Ковальский, Ю. Мыцык, Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1986.— 80 с.

87. Джерела до вивчення історії антифеодальної та визвольної боротьби українського народу наприкінці XVI—у першій половині XVII ст. у фондах архівів ПНР // Арх. України.— 1986.— № 5.— С. 55—61.

88. Иван Франко как историк Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Иван Франко и мировая культура: Тезисы докл. междунар. симпози., г. Львов, 11—15 сент. 1986 р. / АН УССР. Ин-т обществ. наук.— К., 1986.— С. 113—114.

89. Нові дані про події Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. у Вінниці (за матеріалами архівів ПНР) // Тези доп. 4-ої Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф., м. Вінниця, 4 верес. 1986 р.— Вінниця, 1986.— С. 60—61.

90. Новые данные о Черноморских походах запорожского казачества против Османской империи и Крымского ханства в конце XVI—первой половине XVII в. (на материалах архивов ПНР) // Международные отношения в бассейне Черного моря в древности и средние века.— Ростов-на-Дону, 1986.— С. 126—137.

91. Польские источники по истории Крестьянской войны под предводительством С. Разина // Сов. арх.— 1986.— № 6.— С. 26—29.

92. Польська віршована хроніка про Івана Сірка // Жовтень.— 1986.— № 4.— С. 88—90.

1987

93. Віршована хроніка про Івана Сірка // Наше сл.— Варшава, 1987.— 10 трав.

94. В спільній борні проти чужоземного ярма (місто Острог у роки визвольної війни українського народу 1648—1654 рр.) // Зоря комунізму.— Острог, 1987.— 17 січ.; 22 січ.

95. Невідомий лист Богдана Хмельницького періоду Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. // Арх. України.— 1987.— № 4.— С. 62—63.

96. Невідомий лист Яна Соколовського—сподвижника Б. Хмельницького // Укр. іст. журн.— 1987.— № 5.— С. 118—121.— Підгот. публ. листа до друку Ю. Мицика.

97. Нова Роксолана // Наше сл.— Варшава, 1987.— 18 жовт.

98. * Нові дані до біографії Івана Богуна // Тези доп. 7-ої Поділ. іст.-краєзн. конф.: Секція історії дожовтн. періоду.— Кам'янець-Поділ., 1987.— С. 68—69.

99. Словник допоміжних історичних дисциплін: Генеалогія // Знання та пр.— 1987.— № 3.— С. 14—15.

100. Словник допоміжних історичних дисциплін. Дипломатика // Там само.— № 6.— С. 17.

101. Рец.: [Рецензія] // Пам'ятники України.— 1987.— № 1.— С. 63.— Рец. на кн.: *Мороз В.* Пам'ятні місця Дніпропетровщини.— Дніпропетровськ, [Б. в.], 1985.— 141 с.

102. Передм.: Короткий опис Сіркових діянь: [Фрагм. "Віршованої хроніки" невідомого укр. авт. XVII ст.] // Поезія '87.— Вип. 1.— К., 1987.— С. 171—184.

1988

103. Анализ архивных источников по истории Освободительной войны 1648—1654 гг.— Днепропетровск: Днепропетр. гос. ун-т, 1988.— 750.

Рец.: *Степанков В.* [Рецензія] // Арх. України.— 1990.— № 5.— С. 76—78; Рец.: *Fokupa Danuta* [Рецензія] // Acta universitatis wratislaviensis.— № LXII.— Wrocław, 1991.— S. 99—102.

104. Дитячий журнал ["Будь напоготові"] // Зоря.— Д., 1988.— 29 жовт.

105. Зарубіжні публікації джерел з історії Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. // Укр. іст. журн.— 1988.— № 9.— С. 17—26.— Бібліогр. в підрядк. прим.

106. * "Іван Сірко з усім кошем Запорізьким" // Индустриальное Запорожье.— 1988.— 10 дек.

107. * Історія Київської Русі у висвітленні літописців XVII ст. *Семена Галуговського та Яна Бінвільського* // Писемність Київської Русі і становлення української літератури.— К., 1988.— С. 229—224.

108. *Йоган-Йоахім Мюллер* і його твір / *Ю. Мицик, М. Кулінський* // Всесвіт.— 1988.— № 6.— С. 132—133.

109. * Какого роду племені? [Інтерв'ю з канд. іст. наук, істориком *Ю. Мициком*] // Днепр веч.— 1988.— 24 сент.

110. Книга записів № 220 Литовської метрики як джерело до вивчення економічної географії Поділля другої половини XVII ст. / *М. Кулаковський, Ю. А. Мицик* // Проблеми економічної географії Поділля: Тези доп. наук. конф., м. Кам'янець-Поділ., 1988.— С. 151—152. [без дати проведення конф.]

111. Листи дядька *Гіляя* // Зоря.— Д., 1988.— 28 трав. Див. також № 130.

112. * ЛМ кн. 220 как исторический источник // Литовская метрика: Тез. докл. межресп. науч. конф., г. Вильнюс, 1988.— С. 45—46.

113. *Маркс та Енгельс* про Катеринослав // Зоря.— Д., 1988.— 3 квіт.

114. Минуле і сучасне // Там само.— Д., 26 лют.

115. Мужність предків // Там само.— 16 лип.

116. На кручах Дніпрових // Там само.— 19 берез.

117. Невідомі листи *М. Кропивницького та Н. Кропивницької* / *Ю. Мицик, С. Абросимова* // Рад. літературознавство.— 1988.— № 7.— С. 64—66.

118. Несправедливість. [Про історика *Д. Яворницького*] / *Ю. Мицик, А. Черненко* // Зоря.— Д., 1988.— 30 груд.

119. Нові дані про діяльність І. Сірка на Вінничині (за матеріалами архівосховищ ПНР) // Тези доп. 6-ої Вінниц. обл. іст.-краєзн. конф., м. Вінниця, 6 верес. 1988 р.— Вінниця, 1988.— С. 17—18.

120. Нові джерела до історії російсько-українсько-білоруських зв'язків першої половини — середини XVII ст. та боротьби українського народу за возз'єднання з Росією // Прогресивна суспільно-політична думка в боротьбі проти феодальної реакції та католицько-уніатської експансії на Україні: Тези республікан. наук.-теорет. конф., м. Львів, 20—22 квіт. 1988 р.— Л., 1988.— С. 108—109.

121. Новые данные о черноморских походах донского и запорожского казачества против Османской империи и Крымского ханства (середина — третья четверть XVII в.) // Торговля и мореплавание в бассейне Черного моря в древности и средние века.— Ростов-на-Дону, 1988.— С. 134—141.

122. Огляд колекції документів ЦДІА УРСР у м. Києві з історії Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. і возз'єднання України з Росією / *Ю. Мицик, В. Степанков* // Арх. України.— 1988.— № 5.— С. 43—47.

123. О классификации и достоверности конфессат участников Освободительной войны украинского народа 1648—1654 годов // Проблемы применения количественных методов анализа и классификации источников по отечественной истории: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетр., 1988.— С. 97—101.

124. Письмо по поводу издания сочинений *Д. Яворницького* [Підгот. тексту до публ. *Ю. Мицика*] // Прапор юності.— Д., 1988.— 17 берез.

125. * Подільський вчений розповідає // Прапор Жовтня.— Кам'янець-Поділ., 1988.— 3 верес.

126. Придніпров'я в мемуарах // Зоря.— Д., 1988.— 17 верес.

127. Присяжна книга Ніжинського полку 1654 р. як історичне джерело // Тез. доп. 2-ої обл. наук. конф. з іст. краєзнавства, м. Чернігів, груд. 1988 р.— Чернігів; Ніжин, 1988.— Вип. 2.— С. 57—59.

128. * "Пройду по Трансформаторній, зверну на Експлуататорну..." // Прапор юності.— Д., 1988.— 8 груд.

129. Про публікацію пам'яток українського літописання // Українська археографія: сучасний стан та перспективи розвитку: Тез. доп. республік. наради, м. Київ, груд. 1988 р.— К., 1988.— С. 53—56.

130. Смак істини. Повертаючись до надрукованого (Відповідь на лист *І. Шаповала*) // Зоря.— Д., 1988.— 22 черв.— [Про неточності у документальній замальовці "Листи дядька Гіля", надр. у газ. Зоря.— 1988.— 28 трав.]. Див. також № 111.

131. "Табу" для істориків // Прапор юності.— Д., 1988.— 25 серп.

132. Товариш Валеріан [М. Скрипник] // Зоря.— Д., 1988.— 19 серп.

133. Український дипломатію XVI—XVIII ст. (Документи гетьманів, полковників і кошових Війська Запорізького) // Українська археографія: сучасний стан та перспективи розвитку: Тез. доп. республік. наради, м. Київ, груд. 1988 р.— К., 1988.— С. 36—39.

134. Фонд 1230 ЦДІА УРСР у Києві як джерело до історії Волині у роки Визвольної війни 1648—1654 рр. // Минуле і сучасне Волині: Тез. доп. та повідм. 2-ої Волин. іст.-краєзнав. конф., м. Луцьк, 1988.— Ч. 1.— Луцьк, 1988.— С. 168—170.

135. Цінне дослідження з історії російсько-українсько-кримських політичних відносин середини XVII ст. // Укр. іст. журн.— 1988.— № 3.— С. 149—150.

136. Пер.: *Й. — Й. Мюллер*. Історична дисертація про козаків / Пер. з латин. *Ю. Мицик, М. Кулінський* // Всесвіт.— 1988.— № 6.— С. 131—137. Див. також № 9.

1989

137. Тії слави козацької повік не забудем: Історико-краєзнавчі нариси про пам'ятні місця Дніпропетровщини періоду Визвольної війни українського народу 1648—1654 років / *Ю. Мицик, І. Стороженко, С. Плохий*.— Д.: Промінь, 1989 — 118 с., іл.— (Давно се діялось колись).

Рец.: *Шаповал І.* [Рецензія] // Зоря.— 1989 — 7 жовт.

138. * Божевілья хоробріх // Зоря.— Д., 1989 — 3 берез.

139. * Вчений і педагог [До 60-річного ювілею зав. каф. джерелознавства та історіографії Дніпропетровського держ. ун-ту *М. Ковальського*] // За передову науку.— Д.,— 1989.— 25 берез.

140. "Гідні пера Гомера" [Записки іноземців про укр. козаків] // Зоря.— Д., 1989.— 16 груд.

141. Державна — значить рівноправна // Там само.— 26 трав.

142. Дипломатическая документация европейских государств как источник по истории Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. // Славя-

не и их соседи: Международные отношения в эпоху феодализма.— М., 1989.— С. 55—59.

143. Днепропетровському госуниверситету — 70 лет: Пособие / *Н. Ковальский, В. Иваненко, Ю. Мыцык*, Днепропетр. гос. ун-т им. 300-летия воссоединения Украины с Россией.— Днепропетровск, 1989.— 87 с.

144. Звертаючись до історії [українського козацтва] // *Зоря*.— Д., 1989.— 22 серп.

145. Із варяг у греки // Там само.— 20 трав.

146. Кобзар і Придніпров'я // Там само.— 21 січ.

147. Листи *Олени Пчілки* до Д. І. Яворницького / Підгот. тексту і прим. *С. Абросимова, Ю. Мицик* // Рад. літературознавство.— 1989.— № 7.— С. 37—44. [Прим. в кінці тексту.— С. 43—44].

148. * Мова — багатство народу // За передову науку.— Д., 1989.— 15 квіт.

149. Невідомі листи *Івана Сірка* // *Зоря*.— Д., 1989.— 14 окт.

150. Нововиявлений лист *Мухамед-Гірея IV* до Богдана Хмельницького // *Арх. України*.— 1989.— № 5.— С. 71—74.— Публ. тексту листа до друку *Ю. Мицика*.

151. Поетеса — мати поетеси [О. Пчілка] // *Зоря*.— Д., 1989.— 30 лип.

152. * Розвідники Богдана Хмельницького // Прапор юності.— Д., 1989.— № 5.— С. 155—161.

153. * Руйнівні дії татарських феодалів на Брацлавщині в 1671 р. // Тези доп. 7-ої Вінниц. обл. краєзн. конф.— Вінниця, 1989.— С. 23—24.

154. Скільки Томаківці років // *Зоря*.— Д., 1989.— 6 трав.

155. События Освободительной войны украинского народа 1648—1654 гг. в Новгород-Северском // Новгороду-Северському — 1000 лет: Тез. докл. обл. науч.-практ. конф., г. Чернигов, май 1989 г.— Чернигов; Новгород-Северский, 1989.— С. 60—62.

156. "Сповнені бойового духу": [Про запорізьких козаків 17 ст.] // *Зоря*.— Д., 1989.— 11 лют.

157. Сравнительно-сопоставительный анализ источников о Желтоводской и Корсунской битвах 1648 года / *Ю. Мыцык, И. Стороженко* // Теория и методика историографических и источниковедческих исследований: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1989.— С. 197—207.

158. Сторінками літописів // *Зоря*.— Д., 1989.— 25 листоп.

159. Формирование и развитие источниковедения Освободительной войны украинского народа 1648—1654 годов в отечественной историографии (дооктябрьский период) // Теория и методика историографических исследований: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Д., 1989.— С. 115—121.

160. * Цей квалітив ювілей / *Ю. Мицик, А. Швидько* // *Зоря*.— Д., 1989.— 18 берез.

161. Через дніпрові пороги. Австрійський дипломат XVI століття про Україну // Там само.— 23 верес.

162. * Ювілей за власним бажанням, або коли Дніпропетровську виповнилося 200 років // Прапор юності.— Д., 1989.— 5 верес.

1990

163. Засвіт встали козаченьки: Нариси / *Ю. Мицик, І. Стороженко*.— Д.: Промінь, 1990.— 134 с.: іл.

164. Як козаки воювали: Історичні розповіді про запорізьких козаків / *Ю. Мицик, С. Плохий, І. Стороженко*.— Д.: Промінь, 1990.— 302 с.: іл. (Давно се діялось колись). Див. також № 208.

165. Актуальні питання дослідження історії українського козацтва. Українське козацтво: сучасний стан та перспективи дослідження проблеми (Матеріали "круглого столу") // *Укр. іст. журн.*— 1990.— № 12.— С. 24—26.

166. * "Білі плями" в історії України XVI-XVII ст. // Проблеми української історичної медієвістики.— К., 1990.— С. 53—57.
167. Были же рыцари: (Интервью с историком Ю. Мыщыком) / Записал В. Никитченко // Рабочая газ.— 1990.— 2 марта.
168. Взрывы у крепости [Кодак] // Днепр веч.— Д., 1990.— 27 марта.
169. * Втілюючи закон про мову // За передову науку.— Д., 1990.— 17 верес.
170. Газету хочуть читати всі // Зоря.— Д., 1990.— 21 верес.
171. Далеко від рідного дому [Листи В. Біднова до Д. Яворницького] / Ю. Мицик, С. Абросимова // Там само.— 8 берез.
172. Договір відомий і невідомий [Договір 1654 р. між Україною та Росією] // Там само.— 21 берез.
173. До історії Корсунської битви 1648 р. / Ю. Мицик, І. Стороженко // Питання історії Придніпров'я. Масові та суспільно-політичні рухи: 36. наук. пр. / Дніпропетр. держ. ун-т.— Д., 1990.— С. 23—33.
174. * До рідних джерел // Рад. освіта.— 1990.— 27 берез.
175. "Дуже дошкуляли туркам": Німецький дипломат XVI століття про запорожців // Зоря.— Д., 1990.— 12 трав.
176. * Живы гены вольности козачества: [Интервью с д-р ист. наук Ю. Мищыком] // Днепр веч.— 1990.— 23 июля.
177. Іван Сірко — національний герой українського народу // Історія запорізького козацтва: стан та проблеми дослідження.— Д., 1990.— С. 17—29.
178. Іван Франко як історик Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. // Іван Франко і світова культура: Матеріали міжнар. симп. ЮНЕСКО, м. Львів, 11—15 верес., 1986 р. / Редкол.: І. Лукинов, М. Брик, Г. Вервес та ін.— Т. 1.— К., 1990.— С. 439—444.
179. Козацькі бібліотеки // Зоря.— Д., 1990.— 13 січ.
180. * "Козацькому роду нема переводу" // За передову науку.— Д., 1990.— 24 груд.
181. * Крым XVII века в описании турецкого путешественника // Достлук.— Симферополь, 1990.— 7 сент.; 14 сент.; 21 сент.; 29 сент.
182. Кто такой Иван Сирко // Днепр веч.— 1990.— 2 авг.
183. Кур'єр із Царичанки: [Про епізоди російсько-турецької війни 18 ст.] // Зоря.— Д., 1990.— 20 груд.
184. Лист з 1933 року... // Прапор юності.— Д., 1990.— 5 черв.
185. Матеріали архівосховищ Польщі як джерело до історії запорозького козацтва др. п. XVII ст. // Проблеми історії запорозького козацтва в сучасній історичній науці та музейній практиці: Матеріали 1-ої республік. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, січ. 1990 р.— Запоріжжя; Д., 1990.— С. 45—48.
186. Матеріали сеймів і сеймиків Речі Посполитої як джерело до історії Визвольної війни українського народу 1648—1654 рр. // Феодалізм на Україні: 36. наук. пр. / Ред. В. Смолій.— К., 1990. С. 142—151.
187. "Мужність, яка заслуговує похвали": Французький мемуарист XVII століття про запорожців // Зоря.— Д., 1990.— 3 лют.
188. * Не туди б'єш, Іване // Там само.— 2 верес.
189. Нові дані до біографії Івана Сірка // 36. реф. доп. обл. наук.-практ. конф. з іст. краєзнавства.— Д., 1990.— С. 38—41.— [Без дати провед. конф.]
190. Нововиявлені документи з польських архівів до історії Берестецької битви // Берестецька битва в історії України.— Рівне, 1990.— С. 16—19.
191. Ногайські кочовиська XVII—XVIII ст. у Нижньому Подніпров'ї / Ю. Мицик, М. Кравець // Малочисленные национальности Юга Украины: История и современность: Тез. обл. науч.-практ. конф., г. Киев, 19—20 окт. 1990 г.— Запорожье, 1990.— С. 8—9.

192. О публикации дипломатия Крымского ханства // Исследования по археографии и источниковедению отечественной истории XVI-XX вв.: Сб. науч. тр. / Днепропетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1990.— С. 41—50.

193. О том, как ошибся Фридрих Энгельс // Днепр. правда.— 1990.— 24 июня.

194. * Перебування у Сосниці Петра Дорошенка в 1676—1677 рр. / *Ю. Мицик, І. Стороженко* // Минуле Сосниці та її околиць.— Чернівці, 1990.— С. 56—58.

195. * Подорожуючи Скіфією: Італійський гуманіст XV століття про наш край // Зоря.— Д., 1990.— 27 жовт.

196. * 500 років українському козацтву: [Матеріали газети, присвяч. ювілею, автори публікацій *Ю. Мицик* та *І. Стороженко*].— Д., 1990.— лип.

197. Січ Катеринославська / *Ю. Мицик, С. Абросімова* // Прапор юності.— Д., 1990.— 6 груд.

198. Скільки років Дніпропетровську? // Там само.— 31 лип.

199. Славистична конференція в Італії // Укр. іст. журн.— 1990.— № 1.— С. 156—157.

200. * Смерть гетьмана // Червоний гірник.— Кривий Ріг, 1990.— 21 квіт.

201. * “Сміючись, назвали мене Коржем” // Зоря.— Д., 1990.— 28 груд.

202. Справа з кошового архіву // Зоря.— Д., 1990.— 28 лип.

203. Таємниця гетьманського золота / *Ю. Мицик, С. Абросімова* // Прапор юності.— Д., 1990.— 23 серп.

204. Treaty of 1654: Viewing the contradictions // News from Ukraine.— К., 1990.— [Б. ч.] October.— № 41.

205. Ред.: Збірник рефератів доповідей обласної науково-практичної конференції з історичного краєзнавства / Редкол.: *А. Болебрух* (відп. ред.), *В. Іваненко, М. Ковальський, Ю. Мицик* та ін.— Д., 1990.— 201 с.— Член редкол.

1991

206. Сполохи козацької звитяги: Нариси / *Ю. Мицик, В. Степанков, І. Стороженко*.— Д.: Січ, 1991.— 206 с.: іл.— (Давно се діялось колись).

207. * Пригоди козацького джури Василька / *Ю. Мицик, І. Стороженко*.— Д., 1991.

208. Як козаки воювали: Історичні розповіді про запорізьких козаків / *Ю. Мицик, С. Плохій, І. Стороженко*.— 2-е вид.— Д.: Січ; К.: МП “Пам’ятки України”, 1991.— 302 с.: іл.— (Давно се діялось колись). Див. також № 164. (Ця книга без вказівки імен авторів була передрукована у виданні: *П. Кардаш, С. Кот*. Слава українського козацтва.— Мельбурн—Київ, 1999.)

209. * Будущее начинается с истории: (Интервью с д-ром ист. наук, проф. *Ю. Мыцыком*) // Днепр веч.— Д., 1991.— 30 листоп.

210. * Були конфлікти, були війни і військові чвари // Наше сл.— Варшава, 1991.— 10 листоп.

211. Два червонця — за творця: [Про художника В. Боровиковського] // Собор.— Д., 1991.— 2 січ.

212. Джерела до історії України 1654—1657 рр. у фондах польських архівосховищ // Арх. України.— 1991.— № 2.— С. 52—60.

213. * Д. Яворницький і В. Біднов // Вчений-подвижник.— Д., 1991.— С. 19—22.

214. Дніпровська твердиня [фортеця Кодак] // Зоря.— Д., 1991.— 26 січ.

215. До видання українського дипломатію XVI—XVII ст. (Листи Б. Хмельницького та його сподвижників часів Визвольної війни українського народу 1654—1657 рр.) // Проблеми історіографії та джерелознавства історії України: Зб. наук. пр.— Д., 1991.— С. 119—129.

216. * Женские письма XVI—XVII в.в. // Достлукъ.— Симферополь, 1991.— 18 жовт.

217. Забутий подвиг // Зоря.— Д., 1991.— 18 трав.
218. Запорозький посол іранського хана // Там само.— 16 берез.
219. Західники в архівах Європи // Там само.— 6 черв.
220. Історико-географічний опис східнослов'янських земель у хроніці німецького гуманіста Гартмана Шеделя / *Ю. Мицик, М. Кулінський* // Проблеми історичної географії України: 36. наук. пр. / АН УРСР. Ін-т історії України; Редкол.: *Ф. Шевченко* (відп. ред.) та ін.— К., 1991.— С. 119—123.
221. * Козацькими шляхами // Вільна думка.— Д., 1991.— № 1/2; 1992.— № 2/3.
222. * Колір прапора Михайла Ханенка // Наше сл.— Варшава, 1991.— 8 верес.
223. Кольори прапора запорізьких козаків // Зоря.— Д., 1991.— 14 листоп.
224. Листувався Сірко з королями // Там само.— 15 жовт.
225. * Любителям української старовини // Наше сл.— Варшава, 1991.— 11 серп.
226. Невідомі документи Івана Мазепи // Пам'ятки України.— 1991.— № 6.— С. 56—58.
227. Перший український історико-політичний трактат // Укр. іст. журн.— 1991.— № 5.— С. 129—138.
228. Пітсбурзька Січ / *Ю. Мицик, С. Абросимова* // Зоря.— Д., 1991.— 16 лют.
229. Повстання слов'янських невільників-вєсларів на турецьких галерах у XVII ст. // Україна і Польща в період феодалізму: 36. наук. пр. / АН УРСР. Ін-т історії України; Редкол.: *В. Смолій* (відп. ред.) та ін.— К., 1991.— С. 105—111.
230. Погода два століття тому [Нариси з історії Катеринославщини 18 ст.] // Зоря.— Д., 1991.— 6 листоп.
231. Полинь-корінь. Скільки діяв українсько-російський договір 1654 року? // Старожитності.— 1991.— № 1.— С. 10—11.
232. Про участь кримських татар у Визвольній війні українського народу 1648—1654 р.р. // Дослідження з історії Придніпров'я: соціальні відносини та суспільна думка.— Д., 1991.— С. 10—21.
233. Україна по-французьки [з французьких джерел 17 ст. про Україну] // Зоря.— Д., 1991.— 20 квіт.
234. * У святу неділю не сизі орли заклекотали / *Ю. Мицик, В. Корольов* // Літопис Червоної калини.— 1991.— № 3.— С. 25—28.
235. Хто будував Кодак? // Зоря.— Д., 1991.— 24 серп.
236. * 1742 сене отькерильмеген Кырым — Иран динит мунакышасы // Достлук.— Симферополь, 1991.— 1 листоп.

1992

237. Софонович Ф. Хроніка з літописців стародавніх / *Ю. Мицик, В. Кравченко*.— К.: Наук. думка, 1992.— 334 с. (Археографічний огляд списків та редакцій частин "Кройніки". Підготов. тексту до друку, передм., комент.; АН України. Археограф. коміс.— К., 1992.— С. 16—21).
238. * Антська держава Київська Русь // Наше місто.— Д., 1992.— 19 черв.
239. * Архівні дешиці // Вільна думка.— Д., 1992.— [Б. ч.] груд.— № 10/11.
240. Базавлуцкая сечь (Восемь сечей запорожских) // Днепр веч., 1992.— 30 сент. Див. також № 278; 302; 306; 350.
241. Біля джерел німецької історіографії козацтва // Зарубежная историография истории запорожского казачества / *Ю. Мицик, Н. Підгорна*.— Запорожье, 1992.— С. 21—30.
242. Бороздили "чайки" по Чорному морю // Днепр веч.— 1992.— 7 апр.
243. * Великий друг Запорожжя // Зоря.— Д., 1992.— 10 листоп.
244. * Визвольна війна українського народу середини XVII ст. // Наше місто.— Д., 1992.— 14 серп.

245. * Виникнення козацтва // Там само.— 10 лип.
246. Від Богдана до Івана // Собор.— Д., 1992.— 15 лют.
247. * Відділ пам'яток княжої та козацької доби (джерела до історії українського козацтва) // Українська археографія сьогодні: проблеми і перспективи: Матеріали до розробки концепції діяльності ін-ту укр. арх. до Всеукр. наради, м. Київ, 16—18 груд.— К., 1992.— С. 11—15.
248. Від Києва до Стамбула // Зоря.— Д., 1992.— 3 січ.
249. * Відновити історичну справедливість // Вільна думка.— Д., 1992.— № 6/7.
250. Вічна пам'ять // Там само.— 1992.— Д., № 10/11.
251. * Гайдамака із Кодака // Наше місто.— Д., 1992.— 18 груд.
252. * Галицько-Волинське королівство // Там само.— 26 черв.
253. Генеалогія // Специальные исторические дисциплины.— К., 1992.— С. 79—87.
254. * Голод — 33 у нашому краї // Вільна думка.— Д., 1992.— [Б. ч.] — груд.— № 10/11.
255. Гумор. Бувальщини // Там само.— № 9/10.
256. Джерела з посольських архівосховищ до історії України другої половини XVII ст. // Український археографічний щорічник: Укр. археограф. зб. / Гол. ред. П. Сохань; АН України. Ін-т археографії.— Нова сер., Вип. 1.— Т. 4.— К., 1992.— С. 72—93.
257. * Дипломатика // Специальные исторические дисциплины.— К., 1992.— С. 113—118.
258. * Дипломатичне листування Османської імперії як джерело до історії Визвольної війни українського народу середини XVII ст. // Международные отношения и государственные структуры в Центральной, Восточной и Юго-Восточной Европе в IV-XVIII вв.— Запорожье, 1992.— С. 42—49.
259. * Документи звинувачують // Вільна думка.— Д., 1992.— № 8/9.
260. * Жертва голодомору // Там само.— № 10/11.
261. Жіночий лист XVIII століття // Там само.— № 9/10.
262. Запорозькі-кубанці // Собор.— Д., 1992.— 28 листоп.
263. Золотий лев — герб Самари // Днепр. панорама.— 1992.— 20 авг.
264. І весільний коровай на даху // Зоря.— Д., 1992.— 14 марта.
265. * Із спогадів земляків // Вільна думка.— Д., 1992.— № 8/9.
266. * Історія України. Походження українців. // Наше місто.— Д., 1992.— 11 черв.
267. Історія України. Стародавня історія // Там само.— 4 черв.
268. Історія Українського козацтва: Актуальні проблеми досліджень // Київ. старовина.— 1992.— № 3.— С. 2—6.
269. * Кілька документів до історії запорозького козацтва XVII — п. п. XVIII ст. // Проблеми історіографії та джерелознавства історії запорозького козацтва.— Запоріжжя, 1992.— С. 85—101.
270. * Кілька слів про земляка // Вільна думка.— Д., 1992.— [Б. ч.] — лип.— № 7/8.
271. * Кому вчитися української мови? // Там само.— № 7/8.— лип.
272. * Корсунь в Україні // Надросся.— Корсунь-Шевченків., 14 берез.; 18 берез.; 11 квіт.
273. Костомаров у нашому місті // Вільна думка.— Д., 1992.— [Б. ч.] — груд.— № 10/11.— Підпис: Ю. Кологривенко.
274. Кримські татари за Україну // Там само.— № 3/4.— лют.
275. * Літопис УПА // Там само.— № 8/9.
276. Максим Кривоніс [Герой Визвол. війни укр. народу] // Укр. іст. журн.— 1992.— № 12.— С. 69—79.— Бібліогр.: 27 назв.

277. Малорос Махно і незалежність України // Вільна думка.— Д., 1992.— № 10/11.
278. Микитинская сечь (Восемь сечей запорожских) // Днепр веч.— 1992.— 7 окт.
279. * На рідну, не свою землю... // "Наше слово".— Варшава, 1992.— 1—8 листоп.
280. На суше и на море // Собор.— Д., 1992.— 2 трав.
281. Несколько страниц о Крыме // Днепр веч.— 1992.— 31 янв.; 4 февр.
282. Нестандартні документи // Вільна думка.— Д., 1992.— [Б. ч.] лип.— № 7/8.
283. * Німецький "летючий листок" про Берестецьку битву // Берестецька битва в історії України: Тези 3-ої республік. наук.-теорет. конф.— Рівне, 1992.— С. 63—66.
284. * Нові дані до історії Корсуня XVII ст. // Українська козацька держава: витоки та шляхи розвитку: Матеріали других Всеукр. читань.— Черкаси, 1992.— С. 98—101.
285. * Новые источники по истории церкви и культуры Вялікага княства Літаўскага і Беларусі XVI—XVIII вв. // Наш радавод: Матэрыялы міжнароднай навуковай канфэрэнцыі "Царква і культура народа Вялікага княства Літаўскага і Беларусі" XIII — пач. XX ст.— Гродна, 1992.— С. 203—208.
286. * Останній лист Івана Сірка // Трибуна трудящих.— Мерефа, 1992.— 5 трав.
287. Перед війною з Кримом. Придніпров'я очима дипломата XVII століття // Зоря.— Д., 1992.— 18 квіт.
288. Перші українці у Новому Світі / Ю. Мицик, В. Білоножко // Березіль.— 1992.— № 7/8.— С. 156—157.
289. Під сонячні і сині прапори // Зоря.— Д., 1992.— 9 квіт.
290. Повернутий скарб: [Про скарби чернігів. полковника, гетьмана Лівобережної України П. Полуботка] // Там само.— 25 січ.
291. Подорож киянина Овсія Книшовича до Єрусалиму // Київ. старовина.— 1992.— № 2.— С. 89—90.
292. * Польський публіцистичний трактат XVII ст. про козацтво // Матеріали міжвузів. наук.-теорет. конф.— Івано-Франківськ, 1992.— С. 58—63.
293. Придніпров'я у спогадах мандрівника XVII століття // Днепр. панорама.— 1992.— 12 марта.
294. Програма курсу "Історія козацького війська" // Вільна думка.— Д., 1992.— № 9/10.
295. Роде наш, роде... // Там само.— № 4/5.
296. * Свідчення про злочин // Там само.— № 10/11.
297. * Середина XVI ст. // Наше місто.— Д., 1992.— 3 лип.
298. * Скільки платив Мазепа своїм козакам // Вільна думка.— Д., 1992.— № 10/11.
299. * Спогад про соціалістичну демократію // Там само.— Д., 1992.— [Б. ч.] груд.— № 10/11.
300. * Сталинское племя // Там само.— № 5/6.
301. Створити гідну Конституцію // Там само.— № 9/10.
302. Томаковская Сечь (Восемь сечей запорожских) // Днепр веч.— 1992.— 18 авг.
303. Тяжкі часи // Надросся.— Корсунь-Шевченків., 1992.— 4 листоп.; 11 листоп.; 18 листоп.
304. УПА: две точки зрения // Днепр веч.— 1992.— 2 груд.
305. * Французський мандрівник про Корсунщину // Надросся.— Корсунь-Шевченків.— 1992.— 15 лип.; 29 лип.; 5 серп.

306. Хортицька Сечь (Восемь сечей запорожских) // Днепр веч.— 1992.— 2 июня.

307. * Чи вернуться українські скарби з Московії // Вільна думка.— Д., 1992.— № 3/4.— лют.

308. Чи завів поляків у ліс Іван Сусанін? // Там само.— № 9/10.

309. * Як нас “тонізують” // Там само.— [Б. ч.] лип.— № 7/8.

310. Zyd na Siczy Zaporoskiej w XVII w. // Biuletyn Zydowskiego instytutu historycznego w Polsce.— Warszawa, 1992.— № 1.— S. 65—66.

1993

311. Історія України: Курс лекцій з комплексною методикою самостійної роботи студ. у вищих навч. закладах / М. Ковальський, Ю. Мицик.— Ч. 1.— К.: [Б. в.], 1993.— 166 с.

312. Народна трагедія: Документи і матеріали про голод 1932—1933 років на Дніпропетровщині: Навч. посіб. / А. Голуб, Ю. Мицик, Ред. В. Іваненко.— Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1993.— 84 с.

313. Без купюр, або дві пісні про Коліївщину // Вільна думка.— Д., 1993.— [Б. ч.] трав.— черв.— № 5/6.

314. Богдан Хмельницький і чарівниці // Там само.— [Б. ч.] трав.— черв.— № 5/6.

315. “Вітаю Вас з далекої чужини...” [Листи В. Біднова до Д. Яворницького] / Ю. Мицик, С. Абросимова // Политические партии и движения Украины XIX — XX вв.— Днепропетровск, 1993.— С. 140—148.

316. * Волинське воєводство в описах французького художника XVIII ст. Ж.-А. Мюнца // Матеріали 6-ї Всеукр. наук. конф. з іст. краєзнавства.— Луцьк, 1993.— С. 381—382.

317. Вшануємо Івана Сірка // Бористен.— 1993.— № 8 (26).— С. 18—19.

318. * Грінченко — Яворницькому / Ю. Мицик, С. Абросимова // Там само.— № 1.

319. Давні торговельні шляхи // Зоря.— Д., 1993.— 11 верес.

320. * Два коротких українських літописці XVIII ст. // Питання історії України. Історико-культурні аспекти / Дніпропетр. держ. ун-т.— Д., 1993.— С. 38—48.

321. * Два штурми Кодака // Козацтво.— 1993.— № 2.— С. 13—15.

322. * Дві стародавні поезії // Вільна думка.— Д., 1993.— груд.— № 11/12.

323. Дніпропетровці в УПА // Бористен.— 1993.— № 5 (23).— С. 2.

324. До джерел історії українського православ'я // Вільна думка.— Д., 1993.— [Б. ч.] трав.— черв.— № 5/6.

325. * “Дружба народів”: зворот медалі // Там само.— [Б. ч.] листоп.

326. * Зачарований скарб // Старожитності.— 1993.— № 19/24.— С. 17.

327. З життя мого діда та його рідні // Вільна думка.— Д., 1993.— [Б. ч.] лип.— № 8.

328. И гетьманы, и кошевые атаманы // Днепр. панорама.— Д., 1993.— 11 дек.

329. Іван Богун у нашому місті // Наше місто.— Д., 1993.— 22 черв.

330. Із листування українських письменників-полемістів 1621—1624 рр. // Зап. наук. т-ва ім. Т. Шевченка.— Т. 225. Пр. іст.-філософ. секції.— Л., 1993.— С. 310—347.— Бібліогр.: 26 назв.

331. Із рукописної віршованої хроніки другої половини XVII ст. // Київ. старовина.— 1993.— № 3.— С. 46—56.

332. Каменская и Олешковская Сечи // Днепр веч.— 1993.— 10 февр.

333. Київ у описі [дипломата, історика] Рейнгольда Гейденштейна // Київ. старовина.— 1993.— № 5.— С. 69—71.

334. * Кодацький ювілей // Зоря.— Д., 1993.— 23 верес.

335. Козацька держава очима поляка [Україна в 1648—1670 pp.] // Київ. ставропінська. — 1993. — № 4. — С. 2—11.
336. Козацький союзник // Зоря. — Д., 1993. — 27 лют.
337. Кольори прапора Війська Запорізького Низового // Надросья. — Корсунь-Шевченків., 1993. — 29 верес.
338. Корисне видання // Зоря. — Д., 1993. — 28 жовт.
339. Крепость на Борисфене // Днепр веч. — 1993. — 25 мая.
340. Листи Івана Мазепи та Пилипа Орлика // Бористен. — 1993. — № 4. — С. 5—6.
341. * Матеріали до історії українського козацтва в архівосховищах Німеччини і Польщі // Укр. козацтво: витоки, еволюція, спадщина. — Вип. 2. — К., 1993. — С. 107—113.
342. * Місце, оповите таємницею // Старожитності. — 1993. — № 19/24. — С. 16.
343. Мовою документів [Про невідомі дані з партархівів про діяльність УПА] // Вільна думка. — Д., 1993. — [Б. ч.] берез.
344. На рубеже веков (Гетманы и кошевые) // Днепр веч. — 1993. — 21 дек.
345. Назад?! В імперію?! // Днепр. панорама. — 1993. — 30 янв.
346. "Найдороще для мене засталося там, коло вас..." (Листи В. Біднова до Д. Яворницького) / Підгот. до друку Ю. Мицик, С. Абросимова // Київ. старовина. — 1993. — № 2. — С. 11—21.
347. Нам пишуть // Вільна думка. — Д., 1993. — № 5/6.
348. * Непрості пошуки істини // Зоря. — Д., 1993. — 4 трав.
349. Неужели из Вашингтона виднее?: [Про воїнів УПА] // Днепр. веч. — 1993. — 24 февр.
350. Новая Сечь (1734—1775). Восемь Сечей Запорожских // Там само. — 24 февр.
351. Новознайдений пісню про Коліївщину // Нар. творчість та етнографія. — 1993. — № 5/6. — С. 66—68.
352. Нужна ли гинекология в политике / Ю. Мыцык, А. Черненко // Днепр веч. — 1993. — 10 груд.
353. Один з бійців армії УНР // Вільна думка. — Д., 1993. — [Б. ч.] трав. — черв. — № 5/6.
354. Очима французького художника // Козацтво. — 1993. — № 1. — С. 25—29.
355. Первые козацкие гетманы (Гетманы и кошевые) // Днепр веч. — 1993. — 9 дек. Див. також № 369; 415; 420.
356. Перша дисертація [Й. — Й. Мюллера про українське козацтво] // Ю. Мицик, М. Кулінський, Р. Олішук // Козацтво. — 1993. — № 1. — С. 43—54.
357. Політологія тьоті Моті // Україна молода. — К., 1993. — 8 квіт.
358. Поселились на берегу Днепра волохи... // Днепр. панорама. — 1993. — 13 нояб.
359. Приемники Байды (Гетманы и кошевые) // Днепр веч. — 1993. — 8 сент.
360. Про Кодак, про Сулиму, про козацький Балтфлот // Бористен. — 1993. — № 5 (23). — С. 29—30.
361. * Рівненщина кінця XVIII століття у малюнках французького художника Ж.-А. Мюнца // Остріг на порозі 900-річчя. — Остріг, 1993.
362. Спогад про землячку: [Про Надію Суровцеву — жертву сталінських репресій] // Вільна думка. — Д., 1993. — [Б. ч.] трав. — черв. — № 5/6.
363. Три документи до передісторії повстання Тараса Трясила // До 90-річчя Катеринославської ученої архівної комісії (1903—1916 pp.): 36. ст. / Наук. ред. М. Ковальський, АН України. Дніпропетр. від-ня і-ту археографії. — Д., 1993. — С. 34—40.
364. Українські народні прислів'я та сентенції у записках XVII ст. // Вільна думка. — Д., 1993. — [Б. ч.] груд. — № 11/12.

365. Українці в Алжирі // Там само.— [Б. ч.] січ.— лют.— № 1/2.
366. Царичанські ярмарки // Зоря.— Д., 1993.— 17 лип. Див. також № 419.
367. Чертомлыцкая Сечь // Днепр веч.— Д., 1993.— 20 янв.
368. Штучний голод 1933 р. на Дніпропетровщині // Вільна думка.— Д., 1993.— [Б. ч.] трав.— черв.— № 5/6.
369. * Щоденник А. С. Радзивіла як джерело до історії Берестецької битви // Берестецька битва в історії України.— Остріг, 1993.— С. 45—46.
370. Ярослав Самотовка // Вільна думка.— Д., 1993.— [Б. ч.] трав.— черв.— № 5/6.
371. Упоряд.: Народна трагедія. Документи і матеріали про голод 1932—1933 років на Дніпропетровщині: Збірник.— Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту 1993.— 83 с.
372. * Рец.: [Рецензія] // Укр. іст. журн.— 1993.— № 2/3.— С. 133.— Рец. на кн.: Антифеодальна боротьба в роки Визвольної війни та її вплив на формування Української держави (1648—1654).— Л.: Світ, 1991.— 141 с.
373. Передм.: [Передмова] Листи Бориса Грінченка до Дмитра Яворницького / Ю. Мицик, С. Абросимова // Слово і час.— 1993.— № 12.— С. 8—15.
374. Передм.: [Передмова] (Листи В. Біднова до Д. Яворницького) // Київ. старовина.— 1993.— № 2.— С. 10—11.
375. Передм.: [Передмова] Народна трагедія. Документи і матеріали про голод 1932—1933 років на Дніпропетровщині: Збірник.— Д., 1993.— С. 3—12.

1994

376. Місто на Самарі: Навч. посіб. / Ю. Мицик, Н. Моспан, С. Плохій.— Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1994.— 61 с.: іл.— Бібліогр. в підрядж. прим.
377. Арест и казнь гетьманіча [Сторінки із життя С. Самойловича] // Днепр. панорама.— 1994.— 12 янв.
378. * Визвольна війна українського народу середини XVII ст. у світлі тогочасної польської історико-мемуарної літератури // На чолі козацької держави.— Рівне, 1994.— Вип. 1.— С. 110—170.
379. "Він більше працював, ніж жив..." [З листів Б. Грінченка до Д. Яворницького] / Підгот. тексту до друку Ю. Мицик, С. Абросимова // Слово і час.— 1994.— № 12.— С. 8—15.
380. Гетьман Михайло Дорошенко і Крим // Крим. світлиця.— 1994.— 19 лют.
381. Гетьман Сагайдачний на Корсунщині // Корсун. часопис.— 1994.— № 1.— С. 20.
382. Гетьман Самійло Кішка // Бористен.— 1994.— № 5.— С. 25—27.
383. * Дела божественные, заботы земные: (Интервью с д-ром ист. наук, проф. Ю. А. Мыцыком) // Миллионер.— 1994.— [Б. ч.] нояб.— № 16.
384. * Деякі актуальні питання вузівського курсу історії України доби феодалізму // Гуманітар. вісн.— Д., 1994.— С. 4—12.
385. Документ до історії Вигуровщини // Київ. старовина.— 1994.— № 5.— С. 71—73.
386. Дорогами слави і трагедій // Днепр. панорама.— 1994.— 17 нояб.
387. За волно козацьку // Зоря.— Д., 1994.— 5 лют.
388. * З джерел до історії визвольної боротьби українського народу середини XVII ст. // До 400-річчя з дня народження Богдана Хмельницького.— Д., 1994.— С. 6—34.
389. * Замало науки, забагато емоцій // Гомін.— Варшава, 1994.— № 5.
390. Іван Виговський // Володарі гетьманської булави.— К., 1994.— С. 191—234.
391. Іван Сірко: деякі результати аналізу політичної біографії // Другий міжнар. конгр. українців, м. Львів, 22—28 серп. 1994 р. / Упоряд.: Я. Ісаєвич, Я. Грицак; АН України; Міжнар. асоц. українців.— Ч. 1.— Л., 1994.— С. 98—102.
392. * Іпатій Потій у краківському костюлі св. Катерини // Між сусідами.— Краків, 1994.— Т. IV.— С. 102—104.

393. * Каждый должен понять, с чем он придет на Страшный суд: (Интервью с д-ром ист. наук, проф. Ю. Мыцыком) / Провел В. Логинов // Корпорация.— 1994.— № 36.— нояб.

394. Католицький єпископат у Криму // Крим. світлиця.— 1994.— 30 квіт.

395. Київ у описі турецького мандрівника XVII ст. Євлії Челебі // Київ. старовина.— 1994.— № 3.— С. 89—91.

396. Козацький союзник // Крим. світлиця.— 1994.— 11 черв.

397. Конотопська битва очима гетьмана Виговського // Старожитності.— 1994.— № 5/6.— С. 2—4.

398. * Криниці нашої пам'яті // Наше слово.— Варшава, 1994.— 15 трав.

399. Легенда про Хмеля // Гомін.— Варшава, 1994.— 18 серп.

400. * “Мав провідниками козаків...” // Зоря.— Д., 1994.— 16 лип.

401. Мазепа про заселення Південної України // Кур'єр Кривбасу.— 1994.— № 14.— С. 24.

402. Мантия профессора чи священницька ряса: [Інтерв'ю з д-ром ист. наук, проф. Ю. А. Мициком] / Вів М. Чабан // Зоря.— Д., 1994.— 26 листоп.

403. * Михайло Дорошенко // Україна в минулому.— Вип V.— К., 1994.— С. 156—171.

404. На берегах Інгулу й Інгульця // Кур'єр Кривбасу.— 1994.— № 17.— С. 3—6.

405. * Нові джерела до історії Сумщини XVII—XVIII (за матеріалами польських архівосховищ) // Матеріали 2-ої Сум. обл. наук. іст.-краєзн. конф.— Суми, 1994.— С. 45—48.

406. * Об'єктивність? // Наше сл.— Варшава, 1994.— 22 трав.

407. Одесі — 600 // Кур'єр Кривбасу.— 1994.— № 25.— С. 6—7.

408. * Переяславська рада: міф і реальність // Між сусідами.— Краків, 1994.— Т. IV.— С. 55—56.

409. * Перша історія міст і сіл України // Зоря.— Д., 1994.— 4 жовт.

410. Поле козацької слави // Там само.— 29 груд.

411. Про Січ і Кривий Ріг // Кур'єр Кривбасу.— 1994.— № 22.— С. 21.

412. Самійло Кішка // Бористен.— Д., 1994.— № 5 (35).— С. 25—27.

413. Сменил профессор мантию на рясу: [Інтерв'ю з проф., д-ром ист. наук Ю. А. Мициком] / Записав Ю. Кальченко // Днепр веч.— 1994.— 16 нояб.

414. Список українських гетьманів і кошових // Бористен.— Д., 1994.— № 9.— С. 13—14; № 10.— С. 25.

415. Сподвижники Сагайдачного (Гетманы и кошевые) // Днепр веч.— 1994.— 23 нояб.

416. Українець Антон Чехов // Крим. світлиця.— 1994.— 3 груд.

417. * Українське козацтво // Монастир. острів.— 1994.— № 3.— С. 93—94.

418. * Хани листувалися українською // Крим. світлиця.— 1994.— 14 трав.

419. * Царичанські ярмарки // Січеславський край.— Д., 1994.— 15 груд. Див. також № 366.

420. Штурмував он Москву у Арбатских ворот (Гетманы и кошевые) // Днепр веч.— 1994.— 12 янв.

421. Юрій Хмельницький // Володарі гетьманської булави.— К., 1994.— С. 237—253.

422. Рец.: ... — Рец. на кн.: Черненко А. М. Українська національна ідея.— Д.: Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1994.— 197 с.

1995

423. Благодійні обіди // Наше місто.— Д., 1995.— 14 груд.

424. Богдан Хмельницький на Криворіжжі // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 35.— С. 4—5; Те саме // Червоний гірник.— 1995.— 12 жовт.

425. Визвольна війна очима полонених повстанців: [Документи-протоколи (конфесати) періоду гетьманства Б. Хмельницького] // Київ. старовина.— 1995.— № 4.— С. 15—35.— Бібліогр.: 22 назв.

426. * Віршована хроніка 1682 р. про Берестецьку битву // Берестецька битва в історії України.— Рівне, 1995.— С. 99—102.

427. Вічна пам'ять // Бористен.— Д., 1995.— № 9(51).— С. 22.

428. Вместо булавы — монашеский постриг // Днепр веч.— 1995.— 13 июля.

429. * Впливають усі люди // Бористен.— Д., 1995.— [Б. ч.].— № 12.

430. Гетман Иван Сулима // Днепр веч.— 1995.— 9 июня.

431. Гетман и чаровницы: [До 400-річчя з дня народження Б. Хмельницького] // Днепр. панорама.— 1995.— 16 сент.

432. Гетьманич [Юрій Хмельницький] // Український історичний календар '96.— К., 1995.— С. 197—198.— [Дод. до журн. Київ. старовина].

433. Григорій — пустельник орільський // Січеслав. край.— Д., 1995.— 8 лют.

434. * Де шукати нові джерела до історії Хмельниччини // Визвольна боротьба українського народу під керівництвом Богдана Хмельницького за українську державність.— Х., 1995.— С. 37—39.

435. * Джерельна база історії Національно-визвольної війни українського народу середини XVII ст. Проблема репрезентативності // Там само.— С. 2—4.

436. До історії старого Чорнобиля // Сіверян. літопис.— 1995.— № 4.— С. 36—68.

437. * Дослідник сумлінний і працьовитий // Зоря.— Д., 1995.— 4 трав.

438. Закарпатські козаки XVII ст. // Наше сл.— Варшава, 1995.— 29 січ.

439. Звідки корені герба // Зоря.— Д., 1995.— 23 серп.

440. * З козацького минулого Криворіжжя // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 34.— С. 1.

441. * З недрукованих кам'янецьких новин XVII ст. // Поділля і Волинь у контексті історії українського національного відродження.— Хмельницький, 1995.— С. 307—309.

442. З Японії про Україну // Зоря.— Д., 1995.— 15 лип.

443. Історія свідчить. Кілька документів з козацької старовини і кілька зауважень з цього приводу // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 43/44.— С. 30—36.

444. * Как не надо делать сенсаций [Відп. на лист ж-ста О. Рижкова з приводу дати заснування Дніпропетр.] // Днепропетровск.— 1995.— 7 сент.

445. Кілька листів з історії Війська Запорізького першої третини XVII ст. // Під знаком Клію: На пошану Олени Апанович: 36. ст.— Д., 1995.— С. 42—48.

446. Конотопська битва 1659 года // Голос України.— 1995.— 24 черв.

447. Лист запорожців турецькому султану // Бористен.— Д., 1995.— № 1.— С. 24—25.

448. Листи "дядька Гіляя" // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 30.— С. 4—10.

449. Михаил Хмельницкий из-за любви утратил шляхетское звание, зато получил для себя и для Украины великого сына Богдана // Днепр веч.— 1995.— 22 дек.

450. * Мужилковский Андрей // Мисліцелі і асветники Беларуси.— Мінськ, 1995.— С. 261.

451. На пошану козацькій матері: [Про Олену Апанович / Ю. Мицик, О. Репа] // Укр. сл.— К., 1995.— 10 серп.

452. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. очима Єрлича // Арх. України.— 1995.— № 4/6.— С. 33—40.

453. Нашему городу — 360 лет // Днепр веч.— 1995.— 28 февр.

454. Невідомі листи гетьмана Сагайдачного // Бористен.— Д., 1995.— № 2(44).— С. 10—11.

455. Незнаний лист запорожців 1589 р. // Там само.— № 10 (52).— С. 10—11.
456. Незнаний лист Наливайка // Старожитності.— 1995.— № 5/6.— С. 8—9.
457. Незнаний літературний твір [XIX ст.] про Коліївщину // Корсун. часоп.— 1995.— № 2.— С. 29—34.
458. * Незнаний публіцистичний твір про Пилявецьку битву // Пилявецька битва 1648 р. в історії України.— Стара Синява, 1995.— С. 39—46.
459. * Обласному центруві — 360 років // Січеслав. край.— Д., 1995.— Черв.— № 10/12.
460. Облога Збаража: До 400-річчя від дня народження Богдана Хмельницького // Військо України.— 1995.— № 7/8.— С. 31—35.
461. Освячено відбудовану каплицю // Вісн. православ'я — 1995.— 17 жовт.
462. * Острозький літописець // Острозька давнина.— Л., 1995.— С. 69—73.
463. Отаман Іван Сірко // Старожитності.— 1995.— № 5—6.— С. 13—20.
464. Перлини народної творчості // Зоря.— Д., 1995.— 7 лют.
465. Пісня, що врятувала життя // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 29.— С. 33—34.
466. * Плевко в лице // Днепр. панорама.— 1995.— 17 трав.
467. * Поиск жемчужин фольклора: [Інтер'ю з Ю. Мициком] / Записав Н. Сальков // Делова Україна.— 1995.— май.— № 40.
468. * Політичні концепції Богдана Хмельницького: деякі аспекти реалізації // Доба Богдана Хмельницького.— К., 1995.— С. 25—39.
469. Родичі Симона Петлюри в Січеславі-Дніпропетровську // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 27.— С. 17.
470. * Розширює питання // Січеслав. край.— Д., 1995.— верес.— № 15/17.
471. Сагайдачний був поетом! [Вірогідність авторства текстів дум і пісень] // Укр. сл.— К., 1995.— 1 черв.
472. * Скільки діав українсько-московський договір 1654 р.? // Запороз. старовина.— 1995.— № 1.— С. 23—30.
473. С любов'ю и уважением // Днепр. панорама.— 1995.— 8 серп.
474. * Спогади очевидця // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 36.— С. 29—30.
475. Старожитний козацький музей // Старожитності.— 1995.— № 1/2.— С. 28.
476. * Статейний список І. Желябузького як джерело до історії останнього періоду гетьманства Б. Хмельницького / Ю. Мицик, М. Кравець // Укр. козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку.— К., Черкаси, 1995.
477. * Так сколько же лет Днепропетровску? // Губерн. ведомости.— Д., 1995.— 24 июля.
478. Французський мемуарист Ф. Далерак про Україну XVII ст. // Хроніка 2000.— 1995.— Вип. 2—3.— С. 92—103.
479. Чому Терни Веселі?: [Про місцевість, пов'язану з іменем Богдана Хмельницького] // Зоря.— Д., 1995.— 19 верес.
480. "Щиро прихильний" [Д. Яворницький] // Кур'єр Кривбасу.— 1995.— № 37/38.— С. 14—18.
481. Яворницький під наглядом ВКП(б) та НКВД // Регіональне і загальне в історії: Тези міжнар. наук. конф., присвяч. 140-річчю від дня народж. Д. І. Яворницького та 90-літтю ХІІІ Археологіч. з'їзду, м. Дніпропетровськ, лист., 1995 р. / Дніпропетр. іст. музей ім. Д. Яворницького.— Д., 1995.— С. 26—29.
482. Як запорожці полонили братів кримського хана // Бористен.— Д., 1995.— № 5 (47).— С. 15—16.
483. * Czy Chmielnicki przagnal niezaleznej Ukrainy? // Mowia wieki.— Warszawa.— 1995.— № 12/239.— С. 10—11.
484. Уклад.: Листи Івана Сірка: матеріали до українського дипломатію / НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського.— К., 1995.— 82 с.

485. * Рец.: [Рецензія] // Краківські українознавчі зошити.— Т. III—IV.— Краків, 1995.— С. 467—469.— Рец. на кн.: *Hawryluk G. Z Dziejow Cerkwi prawoslawnej na Podlaszu w X-XVII wieku.*— Bielsk, 1993.

486. Рец.: [Рецензія] // Укр. іст. журн.— 1995.— № 4.— С. 140—145.— Рец. на кн.: *Смолій В. А., Степанков В. С.* Богдан Хмельницький: Соціально-політичний портрет.— К., 1993.— 294 с.

487. Післямова: Гарний початок серії видань // *Гусейнов Г.* Чаша ювеліра Карла Фаберже.— Д., 1995.— С. 397—398.

1996

488. Джерела з історії національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття.— Д.: Дніпро, 1996.— 262 с.

Рец.: *Щербак В. О.* [Рецензія] // Укр. іст. журн.— 1999.— № 1.— С. 144—145.

489. Батозька битва // Історичний календар '97.— К., 1996.— С. 175.

490. * Без галасу і сенсаційної реклами // *Бористен.*— Д.,— 1996.— № 10 (64).

491. Белое братство Рерихов и его духовные сыновья // *Днепр веч.*— 1996.— 16 нояб.

492. Булава оказалась не по плечу // Там само.— 1 нояб.

493. В оренбурзькому засланні // *Бористен.*— Д., 1996.— № 5 (59).— С. 26—27.

494. * Важливе дослідження // Укр. сл.— К., 1996.— 25 квіт.

495. Важливий симпозіум // Там само.— 5 груд.

496. Великий митрополит [П. Могила] // *Днепр. панорама.*— 1996.— 27 марта.

497. [Виступи в дискусіях за матеріалами Других "Берестейських читань"] // *Держава, суспільство і церква в Україні у XVII столітті: Матеріали Других "Берестей. читань"*, м. Львів, Дніпропетровськ, Київ, 1—6 лют. 1995 р. / Ред. *Б. Гудзяк*, Ін-т історії Церкви; Львів. Богосл. Акад.— Л., 1996.— С. 22—24; 67—68; 113—115; 170.

498. Відновлення Антонієвих печер у Любечі (17 ст.) // Київ. старовина.— 1996.— № 2/3.— С. 78—82.

499. Вічна пам'ять [Список похованих остарбайтерів на кельнському кладовищі] // *Кур'єр Кривбасу.*— 1996.— № 53/54.— С. 36—39.

500. Восстание на галерах // *Собор.*— Д., 1996.— 5 мая.

501. * Все-таки Кодак // *Днепропетровск.*— 1996.— 4 янв.

502. Вчитель з січової школи // Укр. сл.— К., 1996.— 19 груд.

503. Где искать казацкие клады // *Собор.*— Д., 1996.— 9 февр.

504. Гетман войска Запорожского // *Днепр веч.*— 1996.— 10 апр.

505. * Гетьман Іван Петражицький-Кулага // Наукові праці.— Вип. 1.— Х., 1996.— С. 31—45; Те саме // *Козацтво.*— 1996.— № 1.

506. Гетьман Самійло Кішка і його незнаний лист // *Вежа.*— 1996.— № 3.— С. 204—210.

507. Десять документів до історії Стародубщини і Стародубського полку XVII—XVIII ст. // *Сіверян. літопис.*— 1996.— № 1.— С. 103—109.

508. Дозвольте уточнити: [Про церковні питання на Дніпропетровщині] // *Бористен.*— Д., 1996.— № 1.— С. 28.

— 509. До історії Дравівки // *Надросся.*— Корсунь-Шевченків., 1996.— 19 черв.

510. * Документальні джерела з історії України другої половини XVII — першої половини XVIII ст. у фондах Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського // *Скарбниця української культури.*— Чернігів, 1996.— С. 49—51.

511. До питання про українсько-грецькі зв'язки доби Національно-визвольної війни середини XVII ст. // *Україна — Греція: досвід дружніх зв'язків та перспективи співробітництва: Тези доп. наук. конф., м. Маріуполь, 24—26 трав. 1996 р. / М-во освіти України.*— Маріуполь, 1996.— С. 86—88.

512. Дослідження історії запорозького козацтва на сучасному етапі // Матеріали Всеукр. наук.-освіт. конф., м. Глухів, груд. 1996 р.— К., 1996.— С. 38—40.
513. * Запорожці листувалися не лише з султаном // Вільна думка.— Д., 1996.— 6 листоп.
514. За фальшивими звинуваченнями [Про чистки “націоналістів” у шк. Дніпропетр. 1934 р.] // Кур’єр Кривбасу.— 1996.— № 45/46.— С. 27—28.
515. З джерел до історії Кам’янської та Олешківської Січей // Південна Україна XVII—XIX століття: Щорічник.— Вип. 1.— Запоріжжя, 1996.— С. 8—20.
516. З джерел до історії Нової Січі // Південна Україна XVII—XIX століття: Щорічник.— Вип. 2.— Запоріжжя, 1996.— С. 5—12.
517. З незаних донесень учасника Берестецької битви // Берестецька битва в історії України: Матеріали тез 7-ої Всеукр. наук.-практ. конф., 14—15 черв. 1996 р. у м. Рівному — с. Пляшів на меморіалі “Поле Берестецької битви” з нагоди 345-ої річниці Берестецької битви 1651 р. / НАН України; Рівен. обл. держ. адмін.— Рівне; Пляшева, 1996.— С. 23—24.
518. * И все-таки Кодак // Днепропетровск.— 1996.— 4 янв.
519. Ищите и обрящите: [Интерв’ю з д-ром іст. наук, проф. Ю. Мициком] / Записал А. Кутняк // Мегаполис Украины.— 1996.— 15 февр.
520. * Из останніх листів учителя / Ю. Мицик, С. Абросимова // Бористен.— Д., 1996.— № 1 (55).
521. Історія Київської Русі на сторінках хроніки П. Дмитровича / Публ. до друку підгот. Ю. Мицик // Укр. іст. журн.— 1996.— № 6.— С. 120—124.
522. К вопросу о субъективизме в истории или сколько все-таки лет Днепропетровску // Днепр. панорама.— 1996.— 23 февр.
523. Киевский митрополит Дионисий // Там само.— 17 июля.
524. * Кілька документів до історії України та Кримського ханства XVII — початку XVIII ст. // Україна в минулому.— Т. 8.— К.; Л., 1996.
525. Козацький митрополит [Про І. Борецького] // Днепр. панорама.— 1996.— 15 мая.
526. Конотопська битва // Військо України.— 1996.— № 5/6.— С. 30—33.
527. Королівський лист до запорожців 1682 р. // Бористен.— Д., № 2 (56).— С. 7—8.
528. Косов, который был первым // Днепр. панорама.— 1996.— 26 июня.
529. * Краків. Рукопис № 5844: до історії Бугогардівської паланки // Степ Кіровоградщини.— 1996.— № 1.— С. 71—75.
530. * Лист Івана Сірка з Торговиці // Веч. газ.— Кіровоград, 1996.— 29 берез.
531. [Лист у рубрику журналу “Поштова скринька” про розсекречений особистий фонд М. С. Грушевського, що зберігається у ЦДІА України м. Києва (ф. 1235). Публ. листа Я. Зеленкевича (Чепіги) до М. Грушевського] // Кур’єр Кривбасу.— 1996.— № 67/68.— С. 90—91.
532. * Лист щодо Манжури // Бористен.— Д., 1996.— № 2.
533. * Листи гетьмана Виговського // Конотопська битва 1659 року.— К., 1996.— С. 82—85.
534. Листи Петражицького-Кулаги // Козацтво.— 1996.— № 1.— С. 15—22.
535. Листи шляхтича Завадського про Коліївщину // Корсун. часопис.— 1996.— № 3.— С. 18—20.
536. Мелетий Смотрицкий // Днепр. панорама.— 1996.— 15 мая.
537. Мемуари Станіслава Освенціма // Історичний календар ‘97.— К., 1996.— С. 294.
538. Михаил Грушевский и город на Днепре // Днепр. панорама.— 1996.— 4 дек.

539. Митрополит Гедеон // Там само.— 10 сент.
540. Митрополит Іосиф // Там само.— 31 юля.
541. * Між сусідами // Бористен.— Д., 1996.— № 8 (62).
542. * Міхновський — Грушевському // Шлях перемоги.— К., 1996.— листоп.
543. Могила, Хмельницький, Мазепа... // Кур'єр Кривбасу.— 1996.— № 49/50.— С. 27—32.
544. * Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. в опінії повстанців // Козацькі війни XVII століття в історичній свідомості польського та українського народів.— Л., Люблін, 1996.— С. 31—44.
545. Незнана польська поема про повстання 1637 р. // Історичний календар '97.— К., 1996.— С. 294—295.
546. * Нові джерела до історії українсько-кримських відносин у середині XVII ст. (за матеріалами "кримських справ") // Взаимодействие культур Восточной Европы и Востока в переломные эпохи.— Днепропетровск, 1996.— С. 70—72.
547. Обоих сторон Днепра правитель // Днепр веч.— 1996.— 24 авг.
548. Образок життя дореволюційного Києва очима кореспондента Михайла Грушевського // Укр. сл.— К., 1996.— 26 груд.
549. * Об участии немцев в освободительной войне украинского народа середины XVII в. // Вопросы германской истории. Историки и их труды.— Сб. науч. тр. / Днепрпетр. гос. ун-т.— Днепропетровск, 1996.— С. 150—160.
550. * Останній лист вчителя // Січеслав. край.— 1996.— берез.— № 6 (28).
551. * Первый украинский политэмигрант // Днепр веч.— 1996.— 21 серп.
552. Перемиські кореспонденти Михайла Грушевського // Наше сл.— Варшава, 1996.— 1 груд.
553. Повернення із небуття // Кур'єр Кривбасу.— 1996.— № 59/60.— С. 40—41.
554. * Польська історіографія Визвольної війни українського народу середини XVII ст. // На чолі козацької держави.— Рівне, 1996.— С. 108—140.
555. Проблема самостійності України у політичній концепції Богдана Хмельницького // Богдан Хмельницький та його доба: Матеріали міжнарод. наук. конф., присвяч. 400-річчю від дня народж. великого Гетьмана, м. Київ, 24—25 жовт. 1995 р. / НАН України. Ін-т історії України.— К., 1996.— С. 41—43.
556. Роботи море — тільки встигай! [Бесіда з д-ром іст. наук, проф. Ю. Мициком] / Вів М. Чабан // Зоря.— Д., 1996.— 29 серп.
557. Світовий рівень — українській історичній науці // Пам'ять століть.— 1996.— № 1.— С. 3—5.
558. Сенсація чи некомпетентність? // Вежа.— Кіровоград, 1996.— № 4—5.— С. 153—161.
559. Спільна праця на загальну користь України // Київ. старовина.— 1996.— № 1.— С. 30—39.
560. * Справедливість вимагає // Січеслав. край.— Д., 1996.— Січ.— № 2 (24).
561. * Старовинний рецепт хмільного меду // Бористен.— Д., 1996.— № 9 (63).
562. Супротивник Хмельницького // Історичний календар '97.— К., 1996.— С. 377—378.
563. * Сучасники про Д. Яворницького // Мегаполіс України.— 1996.— 15 лют.
564. Тиміш Носач [сподвижник Б. Хмельницького] // Історія в школах України.— 1996.— № 2.— С. 42—45.
565. Унікальні документи Корсунської полкової канцелярії XVII—XVIII століть. // Корсун. часопис.— 1996.— № 4.— С. 3—6.
566. * Феномен українського козацтва і перспективні напрямки його дослідження // Третій міжнар. конгрес українців. Історія.— Ч. 1.— Х., 1996.— С. 60—64.
567. Фортеця на Борисфені // Літ. Україна.— 1996.— 27 берез.
568. Чернігівський літопис // Сіверян. літопис.— 1996.— № 4.— С. 105—122.

569. Шляхом аріїв чи аріан або шляхом науки чи окультизму? // Історія в шк. України.— 1996.— № 2.— С. 50—55.

570. Яворницький Д. І. — Грушевському М. С. // Арх. України.— 1996.— № 1/3.— С. 38—42.

571. Яворницький, Репин и... НКВД // Собор.— Д., 1996.— 22 марта.

572. Упоряд.: Чернігівський літопис / Підгот. до друку, комент. Ю. Мицик // Сіверян. літопис.— 1996.— № 4.— С. 105—122.

573. Передм.: Десять документів до історії Стародубщини та Стародубсько-го полку XVII—XVIII ст. // Там само.— 1996.— № 1.— С. 103—109.

574. Передм.: [Передмова] Чернігівський літопис // Там само.— 1996.— № 4.— С. 105—106.

575. Передм.: Чикаленко Є. Яворницький Д. (Листування Є. Чикаленка та Д. Яворницького) / С. Абросимова, Ю. Мицик // Київ. старовина.— 1996.— № 1.— С. 30—39.

576. * Рец.: [Рецензія] // Південна Україна XVII—XIX ст.: Щорічник.— Вип. 2.— Запоріжжя, 1996.— С. 181—182.— Рец. на кн.: Козар П. Лодман дніпровських порогів.— Д., Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1996.— 94 с.

577. Ред.: Богдан Хмельницький та його доба: Матеріали міжнар. наук. конф., присвяч. 400-річчю від дня народж. великого Гетьмана, м. Київ, 24—25 жовт. 1995 р. / НАН України. Ін-т історії України.— К., 1996.— 271 с.— Член редкол.

1997

578. Канів козацький.— Канів: Родень, 1997.— 68 с.

579. Козацький край: Нариси з історії Дніпропетровщини XV—XVIII ст.— Д., Вид-во Дніпропетр. держ. ун-ту, 1997.— 176 с.— (Минуле і люди козацького краю).

Рец.: Читальник А. [Ф. Шепель]. Свіжий погляд на минуле козацького краю // Народне сл.— 1998.— 10 берез.; Багацький Л. Ще раз про козацтво // Веч. газ.— 1998.— 20 берез.

580. Корсунщина козацька: Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культ. заповідник / Ю. Мицик, С. Степеньків, НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського.— Корсунь-Шевченків.: Корсунь-Шевченків. держ. іст.-культ. заповідник, 1997.— 126 с.— фото.

581. * Агент із Кодака // Собор.— Д., 1997.— 17 янв.

582. * Академік Василь Зуєв про Нікопольщину і Криворіжжя кінця XIII ст. // Кур'єр Кривбасу.— 1997.— № 91/92.— С. 45—49.

583. Битва під Жовтими Водами // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 132.

584. Битва під Оршею 1514 року // Шлях перемоги.— К., 1997.— 27 берез.

585. * Важлива конференція // Укр. сл.— К., 1997.— 10 лип.

586. Важливе дослідження: [Про розвиток іст. науки] // Бористен.— Д., 1997.— № 120.— С. 20.

587. Великодня крашанка від періхівців // Наша віра.— К., 1997.— № 7.— лип.

588. Вічно в пам'яті нащадків: (Значення Визвольної війни українського народу) // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 348—349.

589. * Вчіться допомагати своїй газеті! // Рада.— К., 1997.— 6 лют.

590. Гаряче літо 1648 року // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 188—190.

591. * Гетьман Андрій Могила // Запорозьке козацтво в пам'ятках історії та культури.— Запоріжжя, 1997.— Вип. 2.— С. 72—74.

592. Гетьмани-покровителі Православної церкви // Наша віра.— К., 1997.— [Б. ч.] січ.

593. Гетьмани української держави і проблеми Унії // Україна: людина, суспільство, природа: Тези доп. 3-ої щоріч. наук. конф. (присвяч. 400-й річниці

народж. і 350-й річниці смерті Петра Могили), м. Київ, 23—24 січ. 1997 р. / Нац. ун-т “Києво-Могилян. Акад.” — К., 1997. — С. 42—43.

594. Деякі документи до історії козацтва першої половини XVII ст. // Українська козацька держава: витоки та шляхи розвитку: Матеріали Всеукр. істор. читань / Редкол.: В. Смолій (відп. ред.) та ін.; НАН України. Ін-т історії України. — Ч. 1. — К., Черкаси, 1997. — С. 24—33.

595. * До бібліотеки українських шахістів // Шлях перемоги. — К., 1997. — 19 черв.

596. До історії повстання 1630 р. // Пам'ять століть. — 1997. — № 4. — С. 28—31.

597. * До історії чернігівської друкарні XVII—XVIII ст. // Література та культура Полісся. — Ніжин, 1997. — Вип. 8. — С. 18—20.

598. До питання про творчі контакти В. Перетца з М. Грушевським / Ю. Мицик, О. Ганенко // Україна: людина, суспільство, природа: Тези доп. 3-ої щоріч. наук. конф. (присвяч. 400-й річниці народж. і 350-й річниці смерті Петра Могили), м. Київ, 23—24 січ. 1997 р. / Нац. ун-т “Києво-Могилян. акад.”. — К., 1997. — С. 47.

599. * Дослідження історії запорозького козацтва на сучасному етапі // Традиційні соціальні цінності запорозького козацтва і сучасна молодь. — Запоріжжя, 1997. — С. 9—21.

600. * Жив у Царичанці Нос // Зоря. — Д., 1997. — 5 лип.

601. З листів українських письменників і вчених до Яворницького / С. Абримова, Ю. Мицик // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 83/84. — С. 160—162.

603. З документації гетьмана І. Мазепи // Сіверян. літопис. — 1997. — № 3. — С. 99—105; № 4. — С. 143—150; № 6. — С. 66—71.

604. * З кожною людиною треба поводитись як з хворим — у кожного болить душа: [Інтерв'ю з Ю. А. Мициком] // День. — К., 1997. — 23 серп.

605. З листів українських письменників і вчених до Яворницького / С. Абримова, Ю. Мицик // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 69/70. — С. 87—98.

606. З нових джерел до історії церковного землеволодіння на Чернігівщині XVII—XVIII ст. // Сіверян. літопис. — 1997. — № 1/2. — С. 100—116.

607. * З нових документів до історії міжконфесійних відносин в Україні XVII—XVIII ст. // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. — Д., 1997. — С. 134—145.

608. * З поштової скриньки Михайла Грушевського // Наше сл. — Варшава, 1997. — 6 лип.

609. Истоки нашего города // Собор. — Д., 1997. — 4 апр.

610. * Із острозької кореспонденції Михайла Грушевського // Місто. — Острів, 1997. — [Б. ч.] листоп.

611. * Канів та Канівщина в альбомі Ж.-А. Мюнца // Пам'ятки та визначні місця Шевченківського краю. Проблеми охорони та дослідження: Тези доп. наук. конф. — Канів, 1997. — С. 60—61.

612. * Кілька документів до історії Корсуня та роду Кандиб у другій половині XVII ст. // Корсун. часопис. — 1997. — № 6. — С. 3—6.

613. Козацький митрополит Іван Борецький // Історія України. — К., 1997. — [Б. ч.] жовт. — № 39.

614. Корсунська битва // Історичний календар '98. — К., 1997. — С. 137.

615. * Лист з Старої Синяви до Грушевського // Колос. — Стара Синява, 1997. — 17 верес.

616. [Лист до рубрики журналу “Поштова скринька” про особистий фонд М. С. Грушевського з ЦДІА України м. Києва] / Підгот. публ. листа О. Мицюка до М. Грушевського Ю. Мицика // Кур'єр Кривбасу. — 1997. — № 71/72. — С. 157—158.

617. Листи *І. М. Каманіна* до М. С. Грушевського // Україна: архівознавство історія, сучасний стан та перспективи: Наук. доп. Всеукр. конф., м. Київ, 19—20 листоп. 1996 р.— Ч. 1. / Упоряд.: *В. Ляхощий, І. Матяш*; Голов. архівне упр. при каб. Міністрів України.— К., 1997.— С. 209—212.
618. Листи наших земляків до М. Грушевського // Бористен.— Д., 1997.— № 3.— С. 3—4.
619. Лук'ян Мозиря // Історія в шк. України.— 1997.— № 1.— С. 52—54.
620. Любар, Чуднів, Слободища... // Шлях перемоги.— К., 1997.— 23 окт.
621. Мазепа — известный и неизвестный // Днепр веч.— 1997.— 4 окт.
622. Маловідомий лист митрополита Петра Могили // П. Могила: богослов, церковний і культурний діяч / *А. Колодний, В. Нічик, В. Климов* та ін.; НАН України. Ін-т філос., Від-ня релігієзнавства; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад." —
623. Малознана пам'ятка про події у Києві 1770 року: Зауваження духівника Києво-Печерської лаври ієромонаха Варлаама про важливі події в Києві // Наша віра.— 1997.— [Б. ч.] верес.; Те саме // Вісн. Укр. православної церкви.— 1997.— [Б. ч.] жовт.
624. Мелетій Смотрицький // Історія в шк. України.— 1997.— № 3.— С. 47—48; Те саме // Народна творчість та етнографія.— 1997.— № 2—3.— С. 59—61.
625. * Мос знайомство з М. П. Ковальським // Дніпропетровський історико-археографічний збірник.— Д., 1997.— Вип. 1.— С. 69—73.
626. Нашадки Філона Джеджелія // Укр. сл.— К., 1997.— 21 серп.
627. Невідомий лист Янки Купали до Михайла Грушевського // Літ. Україна.— 1997.— 3 квіт.
628. Невідомі листи Мазепа // Зоря.— Д., 1997.— 26 лип.
629. Не така вже й дорога ваша істина...: [Про ситуацію на іст.ф-ті Дніпропетров. держ. ун-ту]. // Укр. сл.— К., 1997.— 27 берез.
630. * Нові дані до біографії Пилипа Орлика // Пилип Орлик — перший гетьман в екзилі.— К., 1997.— С. 14—16.
631. * Нові дані до історії повстання С. Палія // Семен Палій та Фастівщина в історії України.— К.; Фастів, 1997.— С. 9—13.
632. Нові документи до історії Переяславської Ради 1654 р. // Розбудова держави.— 1997.— № 2.— С. 39—42.
633. Облога Замостя // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 314—315.
634. Облога Львова // Там само.— С. 279—281.
635. * Олена Апанович про українське козацтво // Запорозьке козацтво в пам'ятках історії та культури.— Запоріжжя, 1997.— Вип. 1.— С. 191—195.
636. От Золотой Бабы до ... Перуна // Собор.— Д., 1997.— 16 окт.
637. Очевидець Хмельниччини (Юхим Єрлич) // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 130—132.
638. Пам'ятка морської слави козаків // Військо України.— 1997.— № 1/2.— С. 50—51.
639. Перша згадка про українських козаків // Укр. сл.— К., 1997.— 4 верес.
640. Пилявецька битва // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 249—250.
641. Пісня, що врятувала життя: З життяпису роду Рильських // Нар. творчість та етнографія.— 1997.— № 2/3.— С. 59—61.
642. Подарунок любителям шахів // Шлях перемоги.— К., 1997.— № 17—18.
643. Початок народного зрушення // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 11—12.
644. Прабатько американської літератури про українське Причорномор'я [Дж. Сміт] / *В. Калашніков, Ю. Мицик* // Всесвіт.— 1997.— № 7.— С. 178—186.
645. * Проблема унії в дипломатичних інструкціях гетьманів України до уряду Речі Посполитої (середина — друга половина XVII ст.) // *Warszawskie zeszyty ukrainoznawcze*.— Warszawa, 1997.— Т. 4—5.— С. 92—104.

646. Про Україну — вже в перших газетах світу! // Літ. Україна.— 1997.— 30 січ.
647. Розумів Богдана Хмельницького (Владислав VI). // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 140.
648. Сатанізм для інтелігенції // Шлях перемоги.— К., 1997.— 5 черв.
649. Світле і високе ім'я [Гетьман П. Орлик] // Час/Time.— 1997.— 9—15 жовт.
650. * Сенсації ... на глиняних ногах // Наша віра.— К., 1997.— № 5.
651. Скільки років нашому місту? // Січеславщина: краєзн. альм. / Ред. Г. Швидько; Всеукр. спілка краєзнавців; Дніпропетр. обл. б-ка.— Вип. 1.— Д., 1997.— С. 19—30.
652. Соратник великого гетьмана (Ян Соколовський) // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 277—279.
653. Сподвижник Хмельницького (Іван Кунцевич-Минківський) // Там само.— К., 1997.— С. 69.
654. Спортсекція чи сектор спорту? // Наша віра.— К., 1997.— [Б. ч.] жовт.
655. Старовинний план Чорнобиля // Сіверян. літопис.— 1997.— № 3.— С. 37.
656. * Стилі реєстри Війська Запорозького 10—20-х рр. XVII ст. // Дніпропетровський історико-археологічний збірник.— Д., 1997.— С. 157—162.
657. * Тички // Шлях перемоги.— К., 1997.— 13 берез.
658. Три стихії (Микола Аркас) // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 23.
659. * Український самозванець // Укр. сл.— К., 1997.— 23 січ.
660. Українські літописи XVI—XVIII століття про соціальні рухи у Німеччині // Україна—Германія: економічне і інтелектуальне співробітництво (XIX—XX вв.): Матеріали міжнарод. науч. конф., г. Дніпропетровськ, 2—3 окт. 1997 г.— Т. 2.— Д., 1998.— С. 4—10.
661. Учення Рерихов — це релігійна секта, несовместимая с христианством... // Днепр веч.— 1997.— 7 февр.; 8 февр.
662. Французькому королю про Україну [Генріх III Валуа] // Історичний календар '98.— К., 1997.— С. 17.
663. Холоп его царского величества // Днепр веч.— 1997.— 29 лип.
664. Чи воював у громадянську творець Павли Корчагіна? // Кур'єр Кривбасу.— 1997.— № 79/80.— С. 128—130.
665. Чи щирою була канонізація Петра Могили Московським патріархатом? // Укр. сл.— К., 1997.— 25 верес.
666. * From throne to scaffold — such was his lot // Time.— 1997.— 11 novem.— № 43.
667. Рец.: [Рецензія] // Укр. іст. журн.— 1997.— № 1.— С. 130—132.— Рец. на кн.: Сагановіч Г. Невдома війна 1654—1667 рр.— Мінськ, 1995.— 144 с.
668. Рец.: ... — Рец. на кн.: Бойко А. Південна Україна останньої чверті XVIII ст.— Ч. 1.: Аграрні відносини.— Запоріжжя: ТанDEM — У, 1977.— 203 с.
669. Рец.: ... — Рец. на кн.: Стельмах С. Історична думка в Україні XIX — початку XX століття.— К., [Б. в.], 1997.— 175 с.
670. Ред.: Наукові записки: 36. Пр. молодих вчен. та асп.— Т. 2. / Редкол.: Г. Боряк, К. Вислобоков, Ю. Мицик, В. Наулко та ін.; НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського.— К., [Б. в.], 1997.— 557с.— Член редкол.
671. Пер.: Сміт Дж. Достовірні записки про подорожі й пригоди капітана Джона Сміта у Європі, Африці та Америці, що розпочалися близько 1593 року й тривали до нинішнього 1629-го / Пер. з англ. В. Калашніков та Ю. Мицик // Всесвіт.— 1997.— № 7.— С. 179—186.
672. Передм.: З документації Івана Мазепи // Сіверян. літопис.— 1997.— № 3.— С. 99—105.

673. Історичний календар '99: Наук.-попул. та літ. альм.— В. 5. / Голов. ред. та упоряд. А. Денисенко; Наук. консультанти: П. Сохань, В. Борисенко, І. Войцехівська, Ю. Мицик та ін.— К.: Укр. кн., 1998.— 383 с.: іл.— Ю. Мицик — наук. консультант видання.

674. Автор першої Конституції України // Днепр веч.— 1998.— 9 янв.

675. * Буремний 1648 рік (добірка неопублікованих джерел) // Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття: політика, ідеологія, військове мистецтво.— К., 1998.— С. 277—318.

676. В засекреченому архіві М. Грушевського знайдено лист з Нікополя // Булава.— Нікополь, 1998.— 1 січ.— (Дод. до газ. "Визит-Венал").

677. Виговський Іван // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 39—53.

678. * "Виклад о церкві святих" (1667 р.) ректора Києво-Могилянської Академії Ф. Софоновича як пам'ятка богословської думки // Біблія на теренах України (До 2000-річчя від дня народження Ісуса Христа): Матеріали наук. конф., м. Острів, 5—7 черв. 1998 р.— Острів, 1998.

679. Гетьман степу і моря (Самійло Кішка) // Історичний календар '99.— К., 1998.— С. 164—166.

680. Глух Йосип // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 53—63.

681. Грек Анастас — оборонець Ладизина // Історичний календар '99.— К., 1998.— С. 227—229.

682. Дарунок бібліотеці заради науки, заради України: [Про дарунок наук. б-ці Нац.ун-ту "Києво-Могилян.акад." колекції книжок п. М. Богачевської-Хом'як] // Бібл. планета.— 1998.— № 1.— С. 7.

683. * Джерела до початку Національно-визвольної війни // Визвольна війна українського народу середини XVII ст.: Матеріали конф., м. Київ, 21—25 трав. 1998 р.— К., 1998.

684. До історії контактів М. Грушевського з представниками єврейської громади // Хроніка-2000.— 1998.— "Україна—Ізраїль".— Вип. 21—22.— С. 166—173.

685. * Документи з історії українського козацтва в збірці Дніпропетровського історичного музею / Ю. Мицик, С. Абросимова // Південна Україна XVIII—XIX ст.— Запоріжжя, 1998.— Вип. 3.— С. 7—29.

686. До питання про українсько-єврейські взаємовідносини напередодні і в роки Національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття // Соц.-гуманіт. вісн.— 1998.— № 1 (16).— С. 38—48.

687. До 350-річчя початку Національно-визвольної війни українського народу 1648—1658 рр. (Деякі підсумки сучасних досліджень) // Україна: людина, суспільство, природа: Тези доп. 4-ої щоріч. наук. конф., м. Київ, 22—23 січ. 1998 р. / Відп. за вип. Ю. Зуб; Упоряд. Л. Кострова; Нац. ун-т "Києво-Могилян. акад.".— К., 1998.— С. 5—8.

688. Євреї — козаки // Хроніка 2000.— 1998.— "Україна—Ізраїль".— Вип. 21—22.— С. 72—77.

689. Жало в ахіллесову п'яту. Про тексти і контексти довкола гетьмана Мазепи та про те, як розширюють курс "Історії України": [Бесіда з проф., зав. каф. іст. і політол. Нац. ун-ту "Києво-Могилян. акад." о. Юрієм Мициком] / Записала О. Сущенко // Час/Time.— К., 1998.— 23—30 жовт.

690. Запорожець за Уралом // Укр. сл.— К., 1998.— 4 черв.

691. З джерел архіву Замойських до історії України і Молдавії XVI—XVII ст. // Наукові записки НаУКМА.— Т. 3. Історія / НаУКМА; Ред. кол.: Ю. Мицик (голов. ред.), М. Кірсенко, Т. Балабушевич, Н. Довженко.— К., 1998.— С. 81—86.

692. 3 документації гетьмана Івана Скоропадського // Сіверян. літопис.— 1998.— № 6.— С. 66—71.
693. 3 документації гетьмана Івана Мазепи // Там само.— 1998.— № 1.— С. 91—103.
694. Зеленський Михайло // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 141—151.
695. 3 листів “Козацького відділу” Архіву Коронного та Архіву головних актів давніх у Варшаві // Сіверян. літопис.— 1998.— № 5.— С. 10—17.
696. 3 нових джерел до історії Національно-визвольної війни українського народу середини XVII століття // Соц.-гуманіт. вісн.— 1998.— № 1 (16).— С. 14—38.
697. 3 нових документів про Національно-визвольну війну українського народу (1648—1658 рр.) на Сіверщині // Сіверян. літопис.— 1998.— № 6.— С. 10—28.
698. Із матеріалів до “Українського дипломаторія XVI—XVIII ст.” // Наукові записки НаУКМА.— Т. 3. Історія / НаУКМА; Ред. кол.: Ю. Мицик (голов. ред.), М. Кірсенко, Т. Балабушевич, Н. Довженко.— К., 1998.— С. 143—152.— Голов. ред.
699. Кваліфікаційні та курсові роботи й реферати з історії: Поради студентів щодо написання та захисту / Ю. Мицик, О. Бажан, В. Зубко.— К.: Вид. дім “KM Academia”, 1998.— 35 с.— (Метод. сер.: № 3).
700. Конопська битва 1659 року // Історичний календар '99.— К., 1998.— С. 195—197.
701. Кошевой атаман Кость Гордиенко // Днепр веч.— 1998.— 28 июля.
702. Кривоніс Максим // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 163—177.
703. Кунцевич-Миньківський Іван // Там само.— С. 193—199.
704. Лист із бразильської України // Укр. сл.— К., 1998.— 2 квіт.
705. Листи Олени Пчілки до Грушевського // Бористен.— Д., 1998.— № 2.— С. 17.
706. Мозиря Лук'ян // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 213—221.
707. Мужилівський Силуян // Там само.— С. 221—227.
708. Найдавніший опис козацької ради на Січі // Хроніка 2000.— 1998.— Вип. 23—24.— С. 27—30.
709. Національно-визвольна війна українського народу середини XVII століття у першоджерелах // Укр. іст. журн.— 1998.— № 6.— С. 103—117.
710. Національно-визвольна війна українського народу 1648—1654 рр.: (Деякі підсумки, пробл. і перспективи дослідж.) // Пам'ять століть.— 1998.— № 4.— С. 2—13.
711. Нові дані до біографії Петра Конашевича (Сагайдачного) // Просфони-ма: історичні та філологічні розвідки, присвячені 60-річчю академіка Ярослава Ісаєвича / Уклад. Б. Якимович.— Л., 1998.— С. 413—426.
712. Носач Тиміш // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 277—287.
713. Облога Збаража // Історичний календар '99.— К., 1998.— С. 223—226.
714. Пакт з турецьким султаном // Там само.— С. 74—75.
715. Педагог Макаренко і православна віра // Наша віра.— К., 1998.— № 10.— С. 10—11.
716. Переяславська Рада і Московський договір 1654 р. // Науковий вісник Дипломатичної академії України.— К., 1998.— Вип. 1.— С. 49—50.
717. Переяславське перемир'я 1649 року // Історичний календар '99.— К., 1998.— С. 70—72.
718. Петро Дорошенко — сонце “Руїни”: (Інтерв'ю з д-ром іст. наук, президентом Музею “Гетьманська вітальня” Ю. Мициком) / Записала О. Сущенко // Час/Time.— К., 1998.— 4—11 груд.

- 719. Празьке Ельдорадо // Укр. сл.— К., 1998.— 1 січ.
720. Про традиції шляхетського парламентаризму в Україні // Хроніка-2000.— 1998.— Вип. 23—24.— С. 36—51.
721. “Россия — родина слонов” // Укр. сл.— К., 1998.— 23 лип.
722. Сіверяни пишуть Грушевському // Сіверян. літопис.— 1998.— № 4.— С. 52—62.
723. “Собор” і навколо “Собору” // Кур’єр Кривбасу.— 1998.— № 104.— С. 102—109.
724. * Сучасна українська історіографія Національно-визвольної війни українського народу 1648—1658 рр. // Визвольна війна українського народу 1648—1658 рр.: Матеріали наук. конф., м. Корсунь-Шевченків., трав. 1998 р.— Корсунь-Шевченків, 1998.
725. Три історико-географічні сюжети // Історико-географічні дослідження в Україні. 36. наук. пр. на пошану вчен.-історика чл.-кор. НАН України, д-р іст. наук Федора Павловича Шевченка.— К., 1998.— С. 33—41.
726. Українські літописи XVI—XVIII ст. про соціальні рухи у Німеччині // Україна-Германія: економічне і інтелектуальне співробітництво (XIX—XX вв.): Матеріали междунар. науч. конф., г. Дніпропетровськ, 2—3 окт. 1997 г.— Дніпропетровськ, 1998.— Т. 2.— С. 4—10.
727. Українсько-єврейські відносини напередодні і в роки Визвольної війни українського народу (1648—1658 рр.) // Розбудова держави.— 1998.— № 11/12.— С. 114—119.
728. Французький художник про Богуславщину: [Про творчість Ж.-А. Мюнца] // Вісті Богуслав.— 1998.— 8 серп.
729. Це може завдати непоправної шкоди: [Про освіту в Україні] // Нар. газ.— К., 1998.— 17—23 серп.
730. Чи прилетить з Марса... хан Мамай: (Інтерв'ю з проф. Ю. Мициком) / Записав С. Довгаль // Україна молода.— К., 1998.— 2 верес.
731. * Чортомлицька Січ (1652—1709) / Ю. Мицик, В. Станіславський, В. Щербак // Козацькі Січі.— К., Запоріжжя, 1998.— С. 86—108.
732. Шумейко Прокіп // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 377—385.
733. Щоденники Пилявецької битви 1648 р. // Поділля і південно-східна Волинь в роки Визвольної війни українського народу середини XVII ст.: Матеріали Всеукр. іст.-краєзн. наук.-практ. конф., м. Стара Синява, 19 верес. 1998 р.— Ст. Синява, 1998.— С. 53—65.
734. Яненко-Хмельницький Павло // Полководці Війська Запорозького: Іст. портр.— К., 1998.— С. 385—391.
735. Яцкевич Герасим // Там само.— С. 391—396.
736. * Рец.: [Рецензія] // Південна Україна XVIII—XIX ст.— Запоріжжя, 1998.— Вип. 3.— С. 191—192.— Рец. на кн.: Wisner H. Lisowczycy.— Warszawa, 1995.
737. Рец.: ... — Рец. на кн.: Брехуненко В. Стосунки українського козацтва з Доном у XVI — середині XVII ст. / НАН України. Ін-т археографії та джерелознавства.— Запоріжжя: ТанDEM — У, 1998.— 335 с.
738. Рец.: ... Рец. на кн.: Власов В. Історія України: Навч. посіб.: 8-й кл.— К.: А. С. К., 1998.— 221 с.
739. Рец.: ... Рец. на кн.: Кривошея В. В. Українська козацька старшина.— К.: [Б. в.], 1998.— Ч. 2.— 103 с.
740. Рец.: ... Рец. на кн.: Кривошея І. І. Старшина Баришівської сотні Переяславського полку у XVII—XVIII ст. (Персональний склад та генеалогія).— К.: Між. фінансова агенція, 1998.— 19 с.
741. Рец.: ... Рец. на кн.: Лиман І. Церковний устрій Запорозьких Вольностей (1734—1775). Запоріжжя: ТанDEM — У, 1998.— 179 с.

742. Рец.: ... Рец. на кн.: *Стельмах С., Слюсаренко А., Ливовар С.* Всесвітня історія. Новий період / кінець XVIII — початок XX ст.— К.: Академія, 1998.— 296 с.

743. Рец.: ... Рец. на кн.: *Тюрменко І.* Державницька діяльність Івана Огієнка (Митрополита Іларіона).— К.: КДУ, 1998.— 280 с.

744. Рец.: ... Рец. на кн.: *Швидько Г. К.* Історія держави і права України (X — початок XIX століття): Навч. посіб.— Д.: Вид-во Дніпропетр. ун-ту, 1998.— 176 с.

745. Рец.: ... Рец. на кн.: *Шиян Р.* Козацтво Південної України в останній чверті XVIII ст. / НАН України. Ін-т археографії та джерелознавства.— Запоріжжя: Тандем — У, 1998.— 98 с.— Бібліогр.: с. 75—79.— (Запорозька спадщина; Вип. 7.).

746. Рец.: *Власов В. С.* Історія України: Навч. посіб.: 8-й кл.— К.: А. С. К., 1998.— 221 с.— Заг. ред.

747. Рец.: Полководці Війська Запорозького: Іст. портр. / Редкол.: *В. Смолій* (голова), *В. Богуслаєв, Я. Ісаєвич, Ю. Мицикта* ін.; НАН України. Ін-т іст. України; Наук.—дослідн. ін-т козацтва.— К.: Вид. дім "KM Academia", 1998.— 397 с.— Член редкол.

1999

748. Волинь в роки визвольної війни українського народу середини XVII століття: документи і матеріали / *Ю. Мицик, В. Цибульський.*— Рівне: Перспектива, 1999.— 117 с.

749. Джерела з історії Жовтоводської битви 1648 р. / *В. Брехуненко, Ю. Мицик*; НАН України. Ін-т археографії та джерелознавства.— Запоріжжя: Тандем — У, 1999.— 50 с.— (Старожитності Південної України; Вип. 4.)

750. Данило Апостол: воїн, політик, економіст // *Днепр веч.*— 1999.— 23 лютого.

751. * До історії ординського нападу на Слобожанщину 1680 р. // 36. Харків. іст.-філол. т-ва.— Х., 1999.— Т. 8.— С. 205—214.

752. Документ до історії родоvodu М. П. Ковальського // Осягнення історії: 36. праць на пошану проф. Миколи Павловича Ковальського.— Острогож; Нью-Йорк, 1999.— С. 10—12.

— 753. *Жан-Анрі Мюньс* і його описи Волині // *Вільне сл.*— Рівне, 1999.— 28 квіт.

754. З документації гетьмана *Петра Дорошенка* // На пошану 80-річчя професора Теодора Мацьківца: Наук. зб.— К., 1999.— С. 70—102.

755. З нових документів про Національно-визвольну війну українського народу (1648—1658 рр.) на Сіверській Україні // *Сіверян. літопис.*— 1999.— № 2.— С. 12—38.

— 756. З поля української мемуаристики // *Нар. газ.*— 1999.— 6—12 трав.

— 757. Київський шпиталь Самійла Кішки // *Там само.*— 8—14 берез.

758. Кілька документів з історії національно-визвольної війни українського народу 1648—1658 рр. на Поділлі // *Красзнавство.*— 1999.— № 1/4.— С. 69—74; *Те саме* // *Україна: вчора, сьогодні, завтра*: 36. наук. пр. / Ін-т політ. і етнонаціон. дослідж. НАН України.— К., 1999.— С. 35—41.

759. Козацька мати [До 80-річчя від дня народж. О. М. Апанович] // *Слово просвіти.*— К., 1999.— [Б. ч.] верес.— № 9 (63), 1999.— [Б. ч.] жовт.— № 10.; *Олена Михайлівна Апанович* // *Історія України.*— К., 1999.— Жовтень.— № 38 (150).— С. 7—10.

760. * Козацька битва 1659 року // *Дзвін Севастополя.*— 1999.— № 3.— С. 4.

761. * Невідомі спогади про Бердичів першої половини XIX ст. // *Бердичівська земля в контексті історії України*: Наук. зб.— Т. 19.— Житомир, 1999.— С. 46.

762. Ніжинський полковник *Прокіп Шумейко* (1648—1650) // *Ніжин. панорама.*— 1999.— 30 квіт.

763. Німецька газета 1668 року і важливий епізод біографії Івана Сірка // Всесвіт.— 1999.— № 4.— С. 149—150.
- 764. Опис Волині у “Хроніці” італійця [Олександр Гваньїні про Україну] // Вільне сл.— Рівне, 1999.— 15 верес.
765. Опис Чехії у “Хроніці” Олександра Гваньїні // Хроніка 2000.— 1999.— “Україна—Чехія”.— Вип. 25—26.— Ч. 1.— С. 30—42.
- 766. Перечитуючи Симоненка — не поета, а комуніста // День.— К., 1999.— 7 лип.
767. Переяславська рада 1654 р. у висвітленні гамбурзької “ординарної вівторкової газети” // Людина і політика.— 1999.— № 2.— С. 34—35.
768. Повстання невільників- гребців на турецькій галері у 1630 році / Пер. з іт. В. Климович // Всесвіт.— 1999.— № 11—12.— С. 148—151.
769. Податковий код і Апокаліпсис: [Інтерв’ю з д-ром іст. наук, проф. Ю. Мициком] / Записала К. Гудзик // День.— К., 1999.— 26 лют.
770. Призренський митрополит в козацькій Україні // Голос православ’я.— К., 1999.— трав. [Б. ч.] — № 9.
771. Професор і священник Ю. Мицик про Віру і Україну: (Інтерв’ю з д-ром іст. наук, проф. Ю. Мициком) / Бесіду записала І. Зянько // Вінниц. відом.— 1999.— 3 черв.
772. Розвиток української археографії історії українського козацтва (сучасний етап) // Історія: Матеріали 4-го міжнар. конгр. українців, м. Одеса, 26—29 серп. 1999 р. / Відп. ред. Я. Ісасвич, НАН України; Міжнар. асоц. українців.— О.; К.; Л., 1999.— С. 227—233.
773. Сергій Єфремов і наш край // Кур’єр Кривбасу.— 1999.— № 115.— С. 132—142.
774. Спадкоємець Богдана Хмельницького // Пам’ять століть.— 1999.— № 1.— С. 66—72.
775. Суслови, лицеміри... (Перечитуючи Симоненка — не поета, а комуніста) // Голос православ’я.— К., 1999.— [Б. ч.]— серп.
776. Це замасковане нищення історії: (Інтерв’ю з проф. Нац. ун-ту “Кисво-Могилян. акад.” Ю. Мициком) / Розмову вела Т. Качалова // Нар. газ.— К., 1999.— 25—31 січ.
777. Юрій Семенко — український літератор з Криворіжжя // Історія України. Маловідомі імена, події, факти: 36. ст.— Вип. 8.— К., 1999.— С. 305—310.
778. Рец.: ... — Рец. на кн.: Кондратьєв І., Кривошея В. Нариси історії Чернігівщини періоду козацтва: Любеч / НАН України. Ін-т політ. і етнонаціон. досліджень.— К.: Вид-во НАН України, 1999.— 109 с.
779. Рец.: ... — Рец. на кн.: Кривошея В. В., Кривошея І. І. Нариси історії Чернігівщини періоду козацтва: І Борозна. ІІ Волинка / НАН України. Ін-т політ. і етнонаціон. досліджень.— К.: Вид-во НАН України, 1999.— 126 с.
780. Рец.: ... — Рец. на кн.: Никитенко Н. Н. Русь і Византия в монументальному комплексі Софії Київської. Историческая проблематика / Рец.: Г. Литаврин, Ю. Мыцык, С. Крымский; НАН України. Ін-т укр. археографії і історич. ім. М. С. Грушевського. К.: [Б. в.], 1999.— 291 с.— Библиогр.: С. 256—289.
781. Рец.: ... — Рец. на кн.: Радько П. Г. Національні традиції державотворення в українській історіографії та політичній літературі ХІХ—ХХ століть: концепції, ідеї, реалії / Ред. П. Сохань; Рец. В. Борисенко, В. Лобуринець, Ю. Мицик, НАН України. Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського.— К.: [Б. в.] 1999.— 385 с.
782. Ред.: Відповіді на екзаменаційні білети з історії України від найдавніших часів до початку ХХ століття: 9 клас.— К.: Генеза, 1999.— 176 с.
783. Ред.: Власов В. Історія України: Підруч. для 8 кл. загальноосвітніх навч. закл.— К.: Абрис, 1999.— 287 с.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Абросимова С. В. 117, 147, 171, 197, 203,
228, 315, 318, 346, 373, 379, 520, 575,
605, 685

Автократов В. И. 63

Апанович О. М. 445, 451, 635, 759

Апостол Д. П. 750

Аркас М. А. 658

Багацький Л. І. 579

Бажан О. Г. 699

Балабушевич Т. А. 691, 698

Біднов В. О. 171, 213, 315, 346, 374

Білоножко В. І. 288

Бінвільський Ян 48, 107

Богачевська-Хом'як М. 682

Богун І. 98, 329

Богуслаєв В. І. 747

Бойко А. А. 668

Болебрух А. Г. 66, 205

Борещкий І. М. 525, 613

Борисенко В. Й. 673, 781

Боровиковський В. Л. 211

Боряк Г. В. 670

Ботеро Дж. 51

Брехуненко В. А. 737, 749

Брик М. В. 178

Варлаам (Іеромонах) 623

Величко С. В. 22

Вервес Г. Д. 178

Виговський І. Є. 390, 397, 533, 677

Вислобоков К. А. 670

Владислав VI 647

Власов В. С. 738, 746, 783

Войцехівська І. Н. 673

Галуговський С. 107

Ганенко О. 598

Гваньїні О. 764, 765

Гедеон (митрополит) 539

Гейденштейн Р. 23, 333

Генріх III Валуа 662

Гетьманич А. І. 432

Гіляй (козак) 111, 130, 448

Глух Й. 680

Голуб А. І. 312

Гомер 140

Гордиенко К. О. 701

Грабянко Г. 22

Грек А. 681

Грицак Я. 391

Грінченко Б. Д. 318, 373, 379

Грушевський М. С. 531, 538, 542, 548,

552, 570, 598, 608, 610, 615, 616, 617,
618, 627, 676, 684, 705, 722

Гудзик К. 769

Гудзик Б. 497

Гусейнов Г. 487

Далерак Ф. П. 478

Демитрович П. 521

Денисенко А. В. 673

Джеджелій Ф. 626

Дионисій (митрополит) 523

Довгаль С. 730

Довженко Н. Д. 691, 698

Дорохова И. А. 59

Дорошенко М. 380, 403

Дорошенко П. Д. 194, 718, 754

Енгельс Ф. 113, 193

Єрлич Ю. 452, 637

Єфремов С. О. 773

Желябузький І. 476

Забарко В. Н. 28

Завадський (шляхтич) 535

Зеленкевич Я. Ф. 531

Зеленський М. 694

Зуб Ю. Л. 687

Зубко В. М. 699

Зуєв В. 582

Зянько І. І. 771

Іеромонах Павел див. Павел Іеромонах

Іваненко В. В. 143, 205, 312

Ісаєвич Я. Д. 391, 711, 747, 772

Іосиф (митрополит) 540

Калашников В. М. 67, 644, 671

Кальченко Ю. В. 413

Каманін І. М. 617

Качалова Т. О. 777

Кисіль А. 56

Кірсенко М. В. 691, 698

Кішка С. 382, 412, 506, 679, 757

Климов В. 622

Климович В. 768

Книшович О. 291

Кобзар див. Шевченко Т. Г.

Ковальський М. П. 17, 19, 23, 26, 35, 63,
65, 66, 80, 86, 139, 143, 205, 311, 363,
625, 752

Козар П. 576

Колодний А. Н. 622

Конашевич П. див. Сагайдачний П. К.

Кондратьєв І. 778

Корольов В. М. 234

Корчагін П. 664
 Костомаров М. І. 273
 Кострова Л. І. 687
 Кравець М. В. 191, 476
 Кравченко В. В. 237
 Кривоніс М. 276, 702
 Кривошея В. В. 739, 778, 779
 Кривошея І. І. 740, 779
 Кропивницька Н. В. 117
 Кропивницький М. Л. 53, 117
 Крымский С. Б. 780
 Кулаковський П. М. 110
 Кулінич І. 20
 Кулінський М. О. 108, 136, 220, 356
 Купала Я. 627
 Кутняк А. А. 519
 Кунцевич-Минківський І. 653, 705
 Ленин В. І. 10
 Лиман І. 741
 Литаврин Г. А. 780
 Лобуринець В. Є. 781
 Логинов В. 393
 Лой В. М. 1
 Лукинов І. 178
 Ляхощкий В. 617
 Мазепа І. С. 226, 298, 340, 401, 543, 603,
 621, 628, 672, 689, 693.
 Макаренко А. С. 715
 Мамай 39
 Манжура 532
 Марк К. 113
 Матяш І. 617
 Махно Н. 277
 Мацьків Т. 754
 Мицюк О. 616
 Міхновський М. І. 542
 Могила А. 591
 Могила П. С. 496, 543, 593, 598, 622, 665
 Мозиря Л. 619, 706
 Мороз В. Я. 101
 Моспан Н. В. 376
 Мохначева П. М. 66
 Мужилівський А. 450
 Мужилівський С. 707
 Мухамед-Гірей IV 150
 Мюллер Й.-Й. 18, 108, 136, 356
 Мюнц Ж.-А. 75, 316, 361, 611, 728, 753
 Наливайко С. 456
 Наулко В. І. 670
 Никитенко Н. Н. 780
 Никитченко В. 166
 Нічик В. М. 622
 Носач Т. 564, 712
 Огієнко І. І. 743
 Оліщук Р. 356
 Орлик П. 340, 630, 649
 Освенцім С. 537
 Павел (Іеромонах) 45
 Палій С. 631
 Петлюра С. В. 469
 Перетц В. 598

Петражицький-Кулага І. 505, 534
 Пивовар С. Ф. 742
 Підгорна Н. М. 241
 Плохий С. Н. 67, 137, 164, 208, 376
 Полуботок П. 290
 Потій І. 392
 Пузыренко П. Я. 24
 Пчілка О. 147, 151, 705
 Радзивіл А. С. 369
 Радько П. Г. 781
 Разин С. 91
 Репан О. 451
 Рєпин І. Е. 571
 Рєріхі (родина) 491, 661
 Рижков О. 444
 Рильські (родина) 641
 Сагайдачний П. К. 381, 415, 454, 471, 711
 Сагановіч Г. 667
 Саксаганський П. К. 53
 Сальков Н. Н. 467
 Самойлович С. 376
 Самотовка Я. 370
 Свєшніков І. К. 81, 85
 Семенко Ю. 29, 777
 Симоненко П. 766, 775
 Сірко І. Д. 92, 93, 102, 106, 119, 149, 177,
 182, 189, 224, 286, 317, 391, 463, 484,
 530, 763
 Скоропадський І. І. 692
 Скрипник М. О. 132
 Слюсаренко А. Г. 742
 Сміт Дж. 644, 671
 Смолій В. А. 186, 229, 486, 594, 747
 Смітницький М. Г. 536, 624
 Соколовський Ян 96, 652
 Софонович Ф. 8, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 27,
 32, 37, 52, 237, 678
 Сохань П. С. 256, 673, 781
 Станіславський В. 731
 Стельмах С. Г. 669, 742
 Степанков В. С. 56, 63, 103, 122, 206, 486
 Степеньків С. Ю. 580
 Стороженко І. С. 137, 157, 163, 164, 173,
 194, 196, 206, 207, 208
 Сулима І. М. 430
 Суровцева Н. М. 362
 Сусанін І. 308
 Сущенко О. 689, 718
 Татищев В. Н. 21
 Трясило Т. 363
 Тутик Л. 59
 Тюрменко І. 743
 Фаберже К. 487
 Франко І. Я. 88, 177
 Ханенко М. Д. 221
 Хмель (козак) 399
 Хмельницький Б. М. 42, 54, 77, 95, 96,
 150, 152, 215, 314, 388, 424, 425, 431,
 434, 460, 468, 476, 479, 486, 543, 555,
 562, 564, 577, 647, 653, 774
 Хмельницький М. 449

Хмельницький Т. Б. 68, 601
Хмельницький Ю. Б. 421, 432
Цибульський В. І. 748
Чабан М. 2, 6, 402, 556
Челебі Є. 395
Черненко А. М. 118, 352, 422
Чехов А. П. 416
Чикаленко Є. Х. 575
Читальник А. 579
Шаповал І. 130, 137
Швидько Г. К. 2, 7, 160, 651, 744
Шевченко Т. Г. 146
Шевченко Ф. П. 220, 725
Шедель Г. 219

Шиян Р. 745
Шледер Й.-Г. 83
Шумейко П. 732, 762
Щербак В. О. 31, 488, 731
Яворницький Д. І. 118, 124, 147, 171, 213,
315, 318, 346, 373, 374, 379, 480, 481,
563, 570, 571, 575, 605
Якимович Б. О. 711
Яненко-Хмельницький П. 734
Яцкевич Г. 735
Hawryluk I. 485
Suszko H. 31, 45, 63
Fokyna D. 103
Wisner H. 736

Зміст

Життєвий і творчий шлях Юрія Андрійовича Мицика	3
Від укладача	25
Юрій Андрійович Мицик: основні дати життя і діяльності	26
Матеріали до біографії та бібліографії Юрія Андрійовича Мицика	27
Хронологічний показчик друкованих праць Юрія Андрійовича Мицика	28
Іменний показчик	61

Наукове видання

ЮРІЙ АНДРІЙОВИЧ МИЦИК

Біобібліографічний показчик

Серія "Вчені НаУКМА"

Редактор *Л. С. Бойко*

Художнє оформлення

Н. В. Московської, О. В. Остапова

Верстка *І. О. Ілюшиної*

Коректор *В. Й. Соловійова*

Друк *Л. К. Сем'янівської*

Палітурні роботи виконали:

Г. І. Семенюк, Л. Г. Усиченко,

О. М. Ганнисик, Я. П. Намака

Підписано до друку 20.01.2000 р. Формат 60x84/16.

Папір офсетн. № 1. Друк офсетний.

Умови.-друк. арк. 3,72. Облік.-вид. арк. 4,0.

Наклад 200 прим. Зам. 0-7.

Видавничий дім "KM Academia"

Друкарня НаУКМА

Адреса видавництва та друкарні:

04070, Київ-70, вул. Сковороди, 2.

Тел.: (044) 416-60-92 E-mail: kopa@alex-ua.com

<http://www.alex-ua.com/~kopa/>

Отець Юрій
та
Патріарх Київський
і всієї Руси-України
Філарет
на воздвиженні хреста
оновленого Благовіщенського храму
6. IV. 1999 р.